

Space for Available for Advertising

WWW.PREETNEWS.COM
WWW.PREETNAMA.COM

**preetnamausa
@gmail.com**

ਪੰਜਾਬ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪਿਤਾ ਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ ਮੁਰਾਵਾ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ

Online and Print Media +1 201-312-4180 +1 917-328-8436

ਸਾਲ 4, ਅੰਕ 240, ਮਿਤੀ: 16 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ 22 ਫਰਵਰੀ 2024 | ਵੈਬਸਾਈਟ: www.preetnama.com, www.preetnews.com

ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ
ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦਾ
ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਬਾਪ
ਦਾ ਕਰੋ, ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਕਦੇ ਵੀ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ
ਦਿੰਦੇ

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ
Preetnamausa@gmail.com

**ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੇਲਨ: ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਠੀਕ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ
ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਚੋਣਾਂ ਉੱਤੇ ਕੀ ਅਸਰ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਤਸ਼ੁੱਦਦਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਐਕਸ਼ਨ**

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਰੋਕੀਆਂ ਰੇਲਾਂ, ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ੇ ਕੀਤੇ ਮੁਫ਼ਤ

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਚੋਣਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਬੋਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਗਠਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿਚਾਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਆਪਣਾ ਅੰਦੋਲਨ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਤੇਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਇਹ ਅੰਦੋਲਨ ਕੀ ਭਾਜਪਾ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਚੁਣੌਤੀ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਰਚਾਵਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2020 ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਅੰਦੋਲਨ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਜੋ ਸੰਗਠਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਇਸ ਵਾਰ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸੰਗਠਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਕੇਸ਼ ਟਿਕੈਤ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਵਰਗੇ ਸੰਗਠਨ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ (ਬੀਕੇਯੂ) ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਵਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੀਬੀਸੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਰਾਕੇਸ਼ ਟਿਕੈਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਕਦੋਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸ ਦਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਉਹ ਕਿਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੀਬੀਸੀ ਨਾਲ ਫੌਨ ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, „ਅਸੀਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਿੰਨ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ @ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਹੁਣ ਸਾਡੀ ਲੜਾਈ

ਵਾਅਦਾਬਿਲਾਫੀ ਤੋਂ ਨਰਾਜ਼

ਵਿਸੂ ਕਿਸ਼ਨਾਨ ਦੀ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਅੰਦਰੋਲਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ 13 ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਿਰਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਨੇ ਖੇਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਤਿੰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਵੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ (ਐਮਐਸਪੀ) @ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਮਐਸ ਸਵਾਹੀਨਾਥਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਿਛਲੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ 13 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੇ ਕਰੇ। ਪਰ ਸਥਿਤੀ ਜਿਉਂ ਦੀ ਤਿਉਂ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁੜ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ।

ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ 'ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਹਿ ਮਿਲੀ@ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲੁਕੀ ਹੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 'ਦਿੱਲੀ ਚਲੋ' ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਨੌਜੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਵੀ ਜਾਹਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਭਾਜਪਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ 'ਮਾਸਟਰ ਸਟੋਕ' ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਠੀਕ ਪਹਿਲਾਂ ਚੌਪਗੀ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਐਮਐਸ ਸਵਾਮੀਨਾਥਨ ਨੂੰ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਦੇਣ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਕੜੀ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੋਸ਼ਕਰ ਗੁਪਤ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਇਕਜੱਤ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਚੋਣਾਂ @ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕੁ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅੰਦੋਲਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿਆਸੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ਲੋਕ ਸਰਕਾਰ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਲਈ ਇਹ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਨ, ਦੱਤਾਂ, ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਿਸਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਕੀ ਹੋਣਗੇ? ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਹਿਣ ਲਈ ਤਾਂ ਸੁਪ੍ਰੀਆ ਸੂਲੇ ਅਤੇ ਪੀ ਚਿਦੰਬਰਮ ਵੀ ਕਿਸਾਨ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸਪਾਂਸਰਡ ਅੰਦੋਲਨ ਹੈ, ਇਹ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। 16 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ 'ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਭਾਰਤ ਬੰਦ' ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਕਿਸਾਨ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੇ ਸਮੂਲੀਅਤ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਰੋਧੀ ਸਿਆਸੀ ਦਲ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਇਸ ਵਾਰ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਰਾਕੇਸ਼ ਟਿਕੈਤ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੰਗਲੂਰੂ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਆ ਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ @ਤੇ ਅੱਖਰੂ ਗੈਸ ਦੇ ਗੱਲਬਾਤ ਅਤੇ ਰਥੜ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਕੇ ਅਤੇ ਬੈਰੀਅਰ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਹੁਣ ਸਾਰੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਪਰ ਸੰਘ ਦੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਰਾਜੀਵ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੁਲੀ ਇਸ ਖਦਸ਼ੇ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦੇ ਹੋਏ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਬੀਕੇਯੂ (ਉਗਰਾਹਾਂ) ਨੇ ਚਾਰ ਘੰਟੇ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਅਵਿਵਹਾਰਕ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਰੇਲਵੇ ਟੈਕ ਜਾਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਥੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਵੀ ਹਰਿਆਣਾ ਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿਚਾਰਲੇ ਹੋਈ ਝੜਪ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੰਗਮਾ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਚ ਅਗਲੀ ਰਣਨੀਤਿ ਉਲੀਕੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਗਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਚਢੂਨੀ ਦੰ ਜਥੇਦੰਬੀ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ

ਇਹ ਅੰਦੋਲਨ ਕਿੰਨਾ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ?

ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਸੰਘ ਚਿੰਤਕ
ਰਾਜੀਵ ਤੁਲੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ
ਜੋ ਅੰਦੋਲਨ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼
ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਕਿਸਾਨ ਜ਼ਬੰਦੀਆਂ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ
ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਸਾਰੀਆਂ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ
ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੁਧਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹਮਾਰਿਓਤ ਹਾਸਲ
ਹੈ। ਪਰ ਕੀ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਭਾਜਪਾ ਤੇ
ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ ਇਸ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ
ਕਿ ਜੋ ਸੰਗਠਨ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ, ਪਰ
ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਅਸਰ ਹੁੰਦਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ
ਆ ਰਿਹਾ।

ਉਥੇ ਹੀ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ
ਅਰਜੁਨ ਮੁੰਡਾ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਨਾਲ ਇੰਟਰਵਿਊ
ਵਿੱਚ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ
ਮੌਜੂਦਾ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਹਵਾ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ
ਨਾਲ ਮਾਹੌਲ ਖਰਾਬ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ
ਕਿ 2014 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ
ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 27 ਹਜ਼ਾਰ
ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ
ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜ ਗੁਣਾ ਵਧਾ ਕੇ 1 ਲੱਖ
24 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ
ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਜੋ ਅੰਦੋਲਨ
ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰੀਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ
ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੋਣਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ @ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ
ਕੱਤਕਾਲੀਨ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਹੈ।

ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸਬਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਅਤੇ
ਆਪਣੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੀ ਭਰਵਿੱਖੀ ਰਣਨੀਤੀ ਤੈਅ ਕਰਨ
ਲਈ ਮੀਟਿੰਗ ਸੱਦ ਲਈ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ
ਮੌਜੂਦ ਸਿਆਸੀ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰ ਵਿਪਿਨ ਪੱਥੀ ਦਾ
ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ
ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਸਿਰਫ਼
ਇੱਕ ਹੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਹੈ ਹੁਣ
ਸ਼ੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਵਿੱਚ
ਗੱਠਜੋੜ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਬੱਦਲ ਛਾ
ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ
ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ
ਐਨਡੀਏ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਕਿਉਂਕਿ
ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਰੋਧ ਸੀ।

**ਡਾ. ਸਵਾਮੀਨਾਥਨ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ
ਡਟੀਆਂ...ਕਿਸਾਨਾਂ 'ਤੇ ਜੁਲਮ ਦੀ ਥਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਜ਼ਤ-ਮਾਣ ਦਿਓ**

ਜੀਂਦ : ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਥਤੀ ਸਵਾਮੀਨਾਥਨ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਮਧੁਰਾ ਤੇ ਵਿਗਿਆਨ ਮਗਰੋਂ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਤੋਂ ਸੌਮਿਆ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗੱਲਬਾਤ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਣ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਖੇਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਵਿਗਿਆਨੀ ਡਾਕਟਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਾਹ ਨਾਲ ਜਾ ਸਕੇ

ਟੈਕਸਾਸ ਦੇ ਚਰਚ 'ਚ ਫਾਇਰਿੰਗ, 5 ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚੇ
ਸਮੇਤ 2 ਲੋਕ ਜ਼ਖਮੀ, ਮਹਿਲਾ ਹਮਲਾਵਰ ਦੀ ਮੌਤ

ਹਿਊਸਟਨ- ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਟੈਕਸਾਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਹਿਊਸਟਨ 'ਚ ਉੱਥੇ ਈਸਾਈ ਪਾਦਰੀ ਜੋ ਏਲ ਓਸਟੀਨ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸੈਗਾ ਚਰਚ 'ਚ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਈ ਗੋਲੀਬਾਗੀ 'ਚ ਦੋ ਲੋਕ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਹਮਲਾਵਰ ਅੱਗੇ ਦੀ ਵੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਸਿਟੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਮੁਖੀ ਟਰੈਂਟੇ ਫਿਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਲੜਕਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਹਾਲਤ ਗੰਭੀਰ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ 57 ਸਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਮਰ ਵਿੱਚ ਗੋਲੀ ਲੱਗੀ ਸੀ, ਦੀ ਹਾਲਤ ਸਥਿਰ ਹੈ। ਫਿਨਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਮਲਾਵਰ, 30 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਅੱਗੇ, ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਚਰਚ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਈ ਅਤੇ ਗੋਲੀਬਾਗੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੁਪਹਿਰ 1:50 ਵਜੇ ਚਰਚ 'ਚ ਗੋਲੀਬਾਗੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਸਮੇਂ ਦੋ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਪਰ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਸਤੈਦੀ ਦਿਖਾਈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ 'ਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਅਜੇ ਤੱਕ ਅੱਗੇ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਾਣਾ ਮੁਖੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਗੇ ਨੇ ਯਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਬੰਬ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਪੁਲਸ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਦਾਰਥ ਕੀ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚੇ।

ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਵਰਗਾ ਵਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਹਰਿਆਣਾ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਅੰਨ੍ਹੇ ਵਾਹ ਹੰਝੂ ਗੈਸ ਦੇ ਗੋਲਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੜਿੱਕਿਆਂ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਜਤਾਉਂਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਉਪਰ ਜੁ ਲਮ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਝੜ-ਮਾਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਡਾ. ਸਵਾਮੀਨਾਥਨ ਨੂੰ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬੰਗਲੂਰੂ 'ਚ ਇੱਡੀਅਨ ਸਟੈਟੀਸਟੀਕਲ ਇੱਟੀਚਿਊਟ ਦੀ ਆਰਬਿਕ ਅਧਿਐਨ ਇਕਾਈ ਦੀ ਮੁਖੀ ਮਧੁਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਉੱਘੇ ਖੇਤੀ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਢੁੱਕਵਾਂ ਹੱਲ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਐਮਐਸ ਸਵਾਮੀਨਾਥਨ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰ ਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਚਲਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸੌਮਿਆ ਨੇ ਵੀਡੀਓ ਕਾਨਫਰੰਸਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਸਮਾਜਮ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਛੋਟੀਆਂ ਜੋਤਾਂ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਪੱਖ 'ਚ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਨਦਾਤਾ ਕੋਈ ਸਿਹਤਮੰਦ ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ ਜੀਅ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇ ਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੱਸ ਦਈਏ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਸੰਭੂਤ ਤੇ ਖਨੌਰੀ ਸਰੱਹਦਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਵਧ ਰਹੇ ਹੋਏ ਦਰਮਿਆਨ ਤਿੰਨ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਅੱਜ ਸ਼ਾਮ ਪੰਜ ਵਜੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ (ਗੈਰ-ਸਿਸ਼ਾਸੀ) ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਮੋਰਚਾ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨਗੇ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ ਵੱਲੋਂ 16 ਫਰਵਰੀ ਲਈ ਦਿੱਤੇ 'ਭਾਰਤ ਬੰਦ' ਦੇ ਸੱਦੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਨਿ਷ੇਖਨ ਦੇ ਰੌਅ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਸੱਦਾ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇ ਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਬੈਠਕ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਪਿਉਸ ਗੋਇਲ, ਅਰਜੁਨ ਮੁੰਡਾ ਤੇ ਨਿੱਤਿਆ ਨੰਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਖੁਫੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮਿਲਣ ਮਗਰੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਹੁਣ ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਲਮਕਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰ ਦੀ ਹੈ। ਹਾਸਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਬਲਾਂ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਪਣਾਏ ਹੱਥਕੰਡਿਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ 'ਚ ਰੋਸ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਮੁੱਚੇ ਸੂਬੇ 'ਚੋਂ ਪੰਜਾਬ-ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਹਮਾਇਤ ਮਿਲਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਬੀਕੇਂਦੂ (ਉਗਰਾਹਾਂ) ਨੇ ਵੀ ਅੱਜ ਚਾਰ ਘੰਟਿਆਂ ਲਈ ਰੇਲਾਂ ਜਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਦੇ ਸਾਬੀਆਂ 'ਤੇ ਐਨਐਚਏ ਲਾਉਣ 'ਤੇ
ਹਾਈਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਜਵਾਬ ਤਲਬ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : 'ਵਾਰਿਸ ਪੰਜਾਬ ਦੇ' ਸਗੋਠਨ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲਾਏ ਗਏ ਕੌਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ (ਐਨਐਸਏ) ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਂਦਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਛਿਬੁਰਗੜ੍ਹ ਜੇਲ੍ਹ ਸੁਪਰਫੌਂਟ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਸਾਥੀਆਂ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਗੁਰੀ ਅੰਜਲਾ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬੁੱਕਣਵਾਲਾ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬੰਸਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੌਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ (ਐਨਐਸਏ) ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ NSA ਨੂੰ ਗਲਤ ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ

ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਛਿਬੁਰਗੜ੍ਹ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਸੁਪਰਫੌਂਟ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਛਿਬੁਰਗੜ੍ਹ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਸੁਪਰਫੌਂਟ ਤੋਂ ਵੀ ਇਸ ਐਕਟ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗੀ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਇਹ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਲਸੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਐਨਐਸਏ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਟਾਂ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 19 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਛਿਬੁਰਗੜ੍ਹ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਸੁਪਰਫੌਂਟ ਨੂੰ ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਘੱਟ ਆਮਦਨ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ 199 ਡਾਲਰ ਦਾ ਫੰਡ ਦੇਵੇਗੀ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ 'ਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਟੀ ਖਰੀਦਣ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਵਿੱਚ 2027 ਤੱਕ ਕੀਤਾ ਵਾਧਾ

ਉਟਾਵਾ : ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਸਟੀਆ ਫ੍ਰੀਲੈਂਡ ਵਲੋਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਘੱਟ ਆਮਦਨ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲਟਰਾਂ ਹੇਠ ਰਹਿ ਰਹੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨਜ਼ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਲਗਭਗ \$200 ਮਿਲੀਅਨ ਦਾ ਫੰਡ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਇਸ ਫੰਡ ਰਾਹੀਂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੈਨੀਫਿਟ ਵਿੱਚ \$99 ਮਿਲੀਅਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜੋ ਕਿ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਟੈਨੀਟਰੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਆਮਦਨ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ \$100 ਮਿਲੀਅਨ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿੱਟਰ ਫੰਡਿੰਗ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੈਲਟਰਾਂ ਹੇਠ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਫੰਡ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਥਾਂਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਸਟੀਆ ਫ੍ਰੀਲੈਂਡ ਨੇ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਉਦੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸਮਾਨੀ ਚੜ੍ਹ ਰਹੀਆਂ ਕਿਰਾਏ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸੰਕਟ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਦਬਾਅ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਫ੍ਰੀਲੈਂਡ ਨੇ ਅੰਟਵਾ ਵਿੱਚ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀ ਕੀਤੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਕੈਬਨਿਟ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਹਾਊਂਸਿੰਗ ਸੰਕਟ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਰੁਣੌਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕਿਹਾਂਦੇ ਹੋ ਉੱਚ ਕੀਮਤ ਨਾਲ ਸੰਪਲ ਲਈ ਫੇਡ ਰਹੀ ਹੈ। ਗਿਸਰਚ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਚੱਲਾਂਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਸਾਲ 8.6

ਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਦੇ ਹਰ ਗਲ ਸਰਕਾਰ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਏਨਟਿਲਿਸ. ਰਿਅ ਅਤੇ ਮਾਰਕਿਟ ਰਮ ਅਰਬਨੋਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕਤਿਆਂ ਤੋਂ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਦਸੰਬਰ 'ਨ ਅੱਸਤ ਕਿਰਾਇਆ ਸਾਲ-ਦਰ-ਫੀਸਦੀ ਵੱਧ ਕੇ \$2,178 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਚ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੱਜੇ ਪਾਸੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸੰਕਟ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਤੋਂ ਕੰਪਨੀਆਂ 'ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਟੀ ਖਰੀਦਣ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਲ ਲਈ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਅੱਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਕ੍ਰਿਸਟੀਆ ਫ਼ਰੀਲੈਂਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ
ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਕਿਰਾਏ ਦੀਆਂ ਵੱਧ
ਰਹੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸੰਕਟ ਤੋਂ
ਬਹੁਤ ਚਿੱਤਰ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਮੱਦੇ ਨਜ਼ਰ ਫੈਡਰਲ
ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਤੇ
ਕੰਪਨੀਆਂ 'ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ
ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਰੀਦਣ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ 2027 ਤੱਕ
ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ
ਕਿ ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਅਗਲੇ ਸਾਲ 2025 ਵਿੱਚ
ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣੀ ਸੀ ਪਰ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ
ਇਸ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਦੋ
ਸਾਲ ਹੋਰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਲਿਆ
ਹੈ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਮਰਸੀਅਲ
ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਿਜ਼ ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ
ਨਾਗਰਿਕ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਾਂ ਪਰਮਾਨੈਂਟ ਵਾਸੀ
ਨਹੀਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ
ਸੰਪਤੀ ਖਰੀਦਣ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਈ ਗਈ
ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਟੈਪੇਰੇਗੀ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਹੈ,
ਗਫ਼ਉਜ਼ੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਤੇ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ
ਸਟੂਡੈਂਸ, ਜਿਹੜੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਉੱਤੇ ਖਰੇ
ਉਤਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਛੋਟ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ
ਗੈਰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਇਸ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ
ਕਰਦੇ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 10,000
ਡਾਲਰ ਦਾ ਚੁਰਮਾਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵੇਚਣ ਲਈ ਵੀ ਆਖਿਆ ਜਾ
ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ੰਭ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਪਤੰਗਾਂ ਤੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਖਫ਼ਾ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਤੁਰੰਤ ਰੋਕੋ

ਗਜਪੁਰਾ : ਸ਼ੰਭੂ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਡ੍ਰੋਨਾਂ ਖਢਾ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਡੇਗਣ ਲਈ ਪਤੰਗ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਤੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਚੀਜ਼ੀਂ ਡੋਰ ਨਾਲ

ਪਤੰਗ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਏ। ਅੰਬਾਲਾ ਦੇ ਡੀਸੀ ਡਾ। ਸ਼ਾਲੀਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਜ਼ਾਂ ਭੋਰ ਉਪਰ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸਾਨ ਸ਼੍ਰੇਅਮ ਸੰਭੂ ਬਾਰਡਰ ਉਪਰ ਪਤੰਗ ਚੜ੍ਹਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰੋਕਿਆ ਜਾਏ। ਦਰਅਸਲ ਸੰਭੂ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਵਿਵਾਦ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਟਿਆਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਡੋਨ ਉਡਾਉਣ 'ਤੇ ਇਤਗਾਜ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਚ ਅੰਬਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਹੁਣ ਸੰਭੂ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਭੋਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਨ ਭੋਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦੱਸ ਦਈਏ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਤੰਗ ਦੀ ਭੋਰ ਨਾਲ ਅੱਥਰੂ ਗੈਸ ਦੇ ਗੋਲੇ ਛੱਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਰਿਆਣਾ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡੋਨਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਸੁੱਟਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਡੋਨ ਨੂੰ ਪਤੰਗ ਦੀ ਭੋਰ ਨਾਲ ਡੇਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਫਵਾਹ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੰਬਾਲਾ ਦੇ ਡੀਸੀ ਡਾ। ਸ਼ਾਲੀਨ ਨੇ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਤੰਗ ਉਡਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਡੀਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਡਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਪਤੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪਾਬੰਦੀ ਸੁਦਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਭੋਰ ਰਾਹੀਂ ਉਡਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਡੀਸੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਡੋਨ ਨੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ 'ਤੇ ਪਤੰਗ ਦੀ ਡੋਰ ਕੱਟੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਡੋਨ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਂਡਿੰਗ ਕਰਵਾ ਲਈ ਸੀ। ਪਤੰਗ ਉਡਾਉਣ ਲਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਭੋਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਡੀਸੀ ਸੌਂਕਤ ਅਹਿਮਦ ਪਰੇ ਨੇ ਅੰਬਾਲਾ ਦੇ ਡੀਸੀ ਡਾ। ਸ਼ਾਲੀਨ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਇਸ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡੋਨ ਸੰਭੂ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨਾਂ 'ਤੇ ਅੱਥਰੂ ਗੈਸ ਦੇ ਗੋਲੇ ਸੁੱਟ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਡੀਸੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡੀਸੀ ਪਰੇ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰਿਆਣਾ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਡੋਨਾਂ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਸੀਮਾ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਧਰ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਨਿਲ ਵਿਜ ਨੇ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਡੀਸੀ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਬਾਰੇ ਸਥਤ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਡੋਨ ਨਾ ਭੇਜਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਹੱਦ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ 'ਤੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਾਡੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਭੱਜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ।

ਸੀਮਿੰਟ ਦੀਆਂ ਸਲੈਬਾਂ ਨੂੰ ਧੂਹ ਕੇ ਲੈ ਗਏ ਕਿਸਾਨ, ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਟਕਰਾਅ ਦੌਰਾਨ ਪੱਟ ਰਹੇ ਨੇ ਬੈਰੀਕੇਡ...

ਕਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਦੇ 8 ਸਾਬਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ, 7 ਭਾਰਤ ਵਾਪਸ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਪ੍ਰਾਣ ਮੰਤਰੀ ਨਾਗਰਿਕ ਮੌਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਕੁਟਨੀਤਕ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਤਰ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਥਿਤ ਜਾਸੂਸੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਭਾਰਤੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਦੇ ਅੱਠ ਸਾਬਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕੁਟਨੀਤਕ ਦਖਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਹਾ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਾਬਕਾ ਨੇਵੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਚਿੰਤਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਤ ਤੁਮੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ (ਐਮਈਐ) ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਕੁਟਨੀਤਕ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ

A photograph of a large white offshore supply vessel. The ship has a prominent superstructure on the left side featuring a helipad with a yellow safety line. The hull is white, and the water around the ship is a light blue-grey. The sky is clear and blue.

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗਲੋਬਲ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਅਨੱਥ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਸੁਆਗਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਤਰ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਨੱਥ ਵਿੱਚੋਂ ਸੱਤ ਭਾਰਤ ਪਰਤ ਆਏ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਅਤੇ ਘਰ ਵਾਪਸੀ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਤਰ ਰਾਜ ਦੇ ਅਮੀਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਨਵੰਬਰ 2023 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੇ ਅਨੱਥ ਸਾਬਕਾ ਭਾਰਤੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗਸਤ 2022 ਵਿੱਚ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਨੇ ਕਤਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਅਕਤੂਬਰ 2022 ਤੋਂ ਅਨੱਥ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਕਤਰ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਣਡੁਬੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਜਾਸੂਸੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਮੰਗਲ ਮੰਗਲ ਨੂੰ ਕਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਸੀ ਜੋ ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਨਤਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਰਾਜ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ RCMP ਤੇ ਓਂਟਾਰੀਓ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗਿਆ 50 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਹਰਜਾਨਾ

ਬਰੈਂਪਟਨ: ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਸਾਬਕਾ ਲਿਬਰਲ ਐਮ.ਪੀ. ਰਾਜ ਗੇਰੇਵਾਲ ਨੇ ਆਰ.ਸੀ.ਐਮ.ਪੀ. ਅਤੇ ਓਟਾਗੀਓ ਦੇ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਦਿਆਂ 5 ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ ਦਾ ਹਰਜਾਨਾ ਮੰਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਗੇਰੇਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚੋਂ ਬਗੀ ਹੋਣ ਮਹਾਰੌਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬੀ ਮੂਲ ਦੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨ 'ਤੇ ਨਿਜੀ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਐਮ.ਪੀ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤਾਂ ਅਤੇ ਫਰੰਡ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਗਏ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪੂਰੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਰੈਂਪਟਨ ਈਸਟ ਤੋਂ ਐਮ.ਪੀ. ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਰਾਜ ਗੇਰੇਵਾਲ ਨੇ 2018 ਵਿਚ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ 2020 ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਭਰੋਸਾ ਤੌੜਨ ਦੇ ਚਾਰ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ 5 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ ਦੀ ਨੱਤੀ ਦਾ ਬਿਕ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ।

ਬ੍ਰਾਹਮਿਕ ਮਨੁਸਾਕਾ

ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ
ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ
ਗਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ
ਦੋ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਕ ਕੌਨੀ

ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਠੋਕੇ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਆਸੀ ਰਸ਼ਥ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਇੱਟਾਰੀਓ ਦੀ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਰਾਜ ਗਰੇਵਾਲ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਰਾਜ ਗਰੇਵਾਲ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕ੍ਰਾਊਨ ਪੌਸੀਕਿਊਟਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਵੱਕਲ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਦੁਰਭਾਵਨਾ

ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਅਤੇ ਰਹੀ ਗੱਲ ਕਰਜੇ ਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸੀ। ਰਾਜ ਗਰੇਵਾਲ ਦੇ ਵਕੀਲ ਮਾਈਕਲ ਲੇਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰ.ਸੀ.ਐਮ.ਪੀ. ਵੱਲੋਂ ਲਪ੍ਪਵਾਹੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਪੜ੍ਹਤਾਲ ਅਤੇ ਕਾਊਨ ਵੱਲੋਂ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਰੈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਵੱਕਲ ਦੇ ਰੁਥੇ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਵੱਕਾਰ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਚਾਗ ਲੱਗੀ। ਹਰਜਾਨੇ ਤਾਜੀ ਅਸੀਂ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਪੰਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਕੀਤੀ ਜ਼ਰੂਰਾਨੇ ਦੀ ਮੰਕ

ਅਦਾਲਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਰਾਜ
ਗਰੇਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਸਾਪਾਰਣ ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਰੂਪ
ਵਿਚ 25 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ, ਬਚੌਰ ਸਜ਼ਾ
ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ 20 ਮਿਲੀਅਨ
ਡਾਲਰ ਅਤੇ ਖਾਸ ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ
5 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ
ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਐਮ.ਪੀ. ਨੇ ਦੱਸਾ ਲਾਇਆ
ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ
ਆਰ.ਸੀ.ਐਮ.ਪੀ. ਤੇ ਕ੍ਰਾਊਨ ਵੱਲੋਂ
ਗਲਤ ਕਦਮ ਉਠਾਏ ਗਏ। ਮਾਈਕਲ
ਲੇਸੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੇਬੁਨਿਆਦ
ਦੋਸ਼ਾਂ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਵੱਕਲ ਦਾ
ਨਿਜੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ

ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰ.ਸੀ.ਐਮ.ਪੀ. ਤੇ ਕ੍ਰਾਊਨ ਨੂੰ ਵੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਠਿਹਰਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਰਾਜ ਗਰੇਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਲਾਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਆਰ.ਸੀ.ਐਮ.ਪੀ. ਅਤੇ ਓਟਾਰੀਓ ਦੇ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਵੱਲੋਂ ਫਿਲਹਾਲ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਹਰ ਸਾਲ 800 ਅਰਬ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ

ਵੈਨਕੂਰ: ਇੰਡੀਅਨ ਸਟੂਡੈਂਟ ਮੋਬਿਲਿਟੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹਰ ਸਾਲ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਮਰੀਕੀ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ 'ਚ 800 ਅਰਬ ਰੁਪਏ ਦਾ ਯੋਗਤਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹਾਲ ਦੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਉੱਥੇ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਿੱਤਾਜਨਕ ਬਖ਼ਬਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਹਨ। MBA ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਵੇਕ ਸੈਣੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਹੜਤੇ ਭਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਈਅਦ ਮਜ਼ਹਿਰ ਅਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਲਮਾਨਾ ਹਿੱਸਾ ਦੀ ਵਾਰਦਾਤ ਨੇ ਪਰਵਾਸੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ 'ਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚਿੱਤਾ 'ਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਪੰਦਰਵਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਕਾਰਨ ਪੰਜ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੰਸਦ ਦਾ ਵੀ ਫਿਕਰਮੰਦ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਐਸ. ਜੈਸ਼ਕਰ ਨੂੰ ਸਦਨ 'ਚ ਭਰੋਸਾ ਦੇਣਾ ਪਿਆ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਿਖਰਲੀਆਂ ਤਰਜੀਹਾਂ 'ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਹਰ ਸਾਲ ਤਕਰੀਬਾਨ ਢਾਈ ਲੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਉੱਥੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਤਕਰੀਬਾਨ 25 ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ

ਹੈ। ਬਿਉਰੋ ਔਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕਲਚਰਲ ਅਫੇਰਜ਼ USA ਅਤੇ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਐਂਡ ਇੱਕਰਨੈਸ਼ਨਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਨਵੰਬਰ 2023 'ਚ ਜਾਰੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲ 2022-23 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ 10.57 ਲੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹਨ ਆਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ 5.50 ਲੱਖ ਭਾਵ 52 ਫੀਸਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਚੀਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਚੀਨੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ 27 ਫੀਸਦੀ ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਤਕਰੀਬਾਨ 25 ਫੀਸਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਮਾਂ ਮਿਆਦੂ 'ਚ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 2.68 ਲੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੜ੍ਹਨ ਅਮਰੀਕਾ ਗਏ।

ਇੰਡੀਅਨ ਸਟੂਡੈਂਟ ਮੋਬਿਲਿਟੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲਗਭਗ 37.50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ ਰਾਜਾਂ - ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ (ਹੋਰਕ ਰਾਜ ਤੋਂ 12.50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ) - ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਜਰਾਤ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਖੇਤਰ (NCR) ਦਾ ਨੰਬਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਤਿੰਨਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਤਕਰੀਬਾਨ 24 ਫੀਸਦੀ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਕੁੱਲ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਭਾਰਤੀਆਂ ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਟੀਮ ਐਂਡ

ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਪਿਛਲੇ ਕੁੱਲ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਨਸੇ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਕਾਫ਼ੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਸਾਨ ਸਿਕਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਚਕੁਲਾ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਸੈਣੀ ਦੀ ਜਾਨ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਇੱਕ ਨਸੇਵੀ ਨੇ ਖੋਲ ਲਈ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਮਪੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਭੇਜਣ ਲਈ ਵੱਡੇ ਕਰਜ਼ੇ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਬੱਚੇ ਵੀ ਤਨਆਂ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਉਹ ਢੁੱਕਵਾਂ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਣਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਵਰਗਾ ਕਦਮ ਚੁਣੂਕ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਉੱਤੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਸਥਾਨੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਝਿੱਜਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਾਨੀ ਹੋਰ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਵੇਕ ਸੈਣੀ: 25 ਸਾਲਾ ਵਿਵੇਕ ਸੈਣੀ ਮੂਲ ਰੂਪ ਤੋਂ ਪੰਚਕੁਲਾ, ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਐਲੋਬਾਮਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ MBA ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਸਟੋਰ 'ਚ ਪਾਰਟ-ਟਾਈਮ

ਕੰਮ ਵੀ ਕੀਤਾ। 30 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਟੋਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇੱਕ 53 ਸਾਲਾ ਨਸੇਵੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੱਥੋਚੇ ਨਾਲ ਕੁਟਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇੰਡੀਆਨਾ 'ਚ ਸਥਿਤ ਪਰਾਡਿਊ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਡਬਲ ਮੇਜਰ ਕਰ ਰਹੇ ਨੀਲ ਆਚਾਰੀਆ ਦੀ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। 31 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਨੀਲ ਪਦੂਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕੈਪਸ ਚ੍ਰਿਟਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ X 'ਤੇ ਟਵੀਟ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੇ 33 ਸਾਲਾ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਟ ਦੀ 2 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਓਹਾਇਓ 'ਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਲਿੰਡਰ ਸਕੂਲ ਅੰਡ ਬਿਜ਼ਨਸ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੀ। ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਇਹ ਤੀਜੀ ਘਟਨਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਸਥਾਨ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕੀ ਗਤੀਵਿਧੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਪਦੂਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਡੈਕਟਰੇਟ ਕਰ ਰਹੇ ਸਮੀਰ ਕਾਬਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ 5 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਦਾ ਜਖਮ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਵਿਅਕਤਿ ਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਇੱਕ ਸਟੋਰ 'ਚ ਪਾਰਟ-ਟਾਈਮ

ਕਤਰ 'ਚ ਮੰਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 8 ਸਾਬਕਾ ਭਾਰਤੀ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ, ਭਾਰਤ ਪਰਤੇ

ਕਤਰ ਵਿੱਚ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਸਾਬਕਾ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੱਠ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਜਾਹਿਰਾ ਅਲ ਆਲਮੀ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਕੀ ਸੀ ਭਾਰਤੀ ਜਲ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਗਿਆਵਾਂ ਰਿਹਾਅ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਦੋ ਵਾਂ ਦੇ ਸਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ? ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਵਿਚਾਲੇ ਕੁਟਨੀਤਕ ਤਣਾਅ ਵਧਾ ਰਿਹਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਉੱਤੇ ਇਸ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕਤਰ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦਾ ਸਥਾਨਕ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀ ਕਤਰ ਦੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਫੌਜ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਪੰਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਉਪਕਰਣ ਲਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਦਾ ਮਾਹਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵੈਬਸਾਈਟ ਉੱਪਰ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਿਖਲਾਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਪਰਿਵਰਤਾ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਪਰਿਵਰਤਾ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਪਰਿਵਰਤਾ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਪਰਿਵਰਤਾ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ ਹੈ।

ਵੈਲਨਟਾਈਨ-ਡੇ 14 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਉ! ਸੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵ-ਪ੍ਰੇਮੀ ਬਣੀਏ

ਫਰਵਰੀ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਆਮਦ ਨਾਲ ਰਹੀ ਇਸ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਬਨਾਉਣੀ ਪ੍ਰੇਮ ਭਰੇ ਦਿਲ ਵੈਲਨਟਾਈਨ-ਡੇ ਨੂੰ ਤਹਿਸ-ਨਹਿਸ ਦੇਖ ਕੇ ਇੰਨੇ ਬੌਂਦਲੇ ਲੈ ਕੇ ਬਹੁਤ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਨਜ਼ਰ ਪਏ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਈ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਦੂਰ, ਮਹਿਜ ਉਂਮੰਗਾਂ ਭਰੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਸੋਚਣਾ ਵੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਲੀਕੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੀ ਸੰਸਾਰ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਗਿਫਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਕਿਥੇ ਅਤੇ ਅਣਗਿਣਤ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਕਿਵੇਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇ? ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਤੇ ਸੰਵਾਦ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਕੋਈ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਵੀ ਸੱਚੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਿ 'ਪਿਆਰ' ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇਹੋ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੀ। ਅਮੀਰ ਸ਼ਾਂਤ ਦਿਨ ਕਿਉਂ ਮੁਕਰਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਧਨ-ਹੈ ਪਰ ਸਾਰੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਦੰਲਤ ਖੁੱਸਣ ਤੋਂ ਭੈਅ-ਭੀਤ ਪੱਥਾਂ ਭਾਰ ਹੋਏ ਫਿਰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੇਮ ਗਿੰਦੇ ਹਨ। ਗਰੀਬ ਆਪਣੀ ਭੁੱਖ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ ਅੱਜ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਾਗਰ ਵਿਚ ਛੁੱਬਿਆ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਲਈ ਸਦਾ ਅਸ਼ਾਂਤ ਹੈ।

ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਕਿ ਹਰ ਇਕ ਮਨੁੱਖ ਅਸੀਂ ਮਨੁੱਖੀ ਗੱਰਵਤਾ ਦੀ ਉਸ ਉਚਤਮ ਉਦਾਹਰਨ 'ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਭ ਕੁਝ ਦਿਲ ਦੇ ਆਕਾਰ 'ਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਭਾਲ 'ਚ ਹੈ ਪਰ ਵਿਸ਼ਵ ਮੰਜ਼ਿਲ ਨੂੰ ਸਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਸਿਧਾਂਤ ਵਾਸਤੇ ਡਟ ਜਾਣਾ ਹੈ ਲੱਭਦੇ ਹਨ, ਕੀ ਕੈਂਡੀਆਂ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਕੇਵਲ ਮਨਾਂ ਨੂੰ 'ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਪਿਆਰ' ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੇਗਾਰ ਕੇ ਚਾਕਲੇਟਾਂ, ਗ੍ਰੀਟਿੰਗਜ਼ ਕਾਰਡ, ਕੀ ਅੰਦਰਲੀ ਦੌੜ-ਭੱਜ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਡਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਗੁਲਦਸਤੇ ਅਤੇ ਕੀ ਗਿਫਟ। ਪਰ ਪਾਉਣ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਖਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਹੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣਾ ਅਸੰਭਵ 'ਸਿਤਾਰੋਂ ਸੇ ਆਗੇ ਜਹਾਂ ਅੱਗ ਭੀ ਹੈ। ਤ੍ਰਿਕੋਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜੂਤਾ ਦਾ ਮਾਣ ਹੈ।' ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਪਈ ਅਸੀਂ ਹੈ' ਇਹ ਦਿਨ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸੱਜਣਾ- ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਰ ਇਕ ਇਕਾਈ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਖਾਸਾਨੇ ਨੂੰ ਖੋਦਣ ਦੀ ਲੋੜ ਮਿੱਤਰਾਂ ਲਈ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਮਾਅਨੇ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬ੍ਰਹਮਿੰਡ ਹਿਰਦਿਆਂ 'ਤੇ ਗਹਿਰੀ ਛਾਪ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਸਾਂਤ ਹਨ, ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਪਰ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਕੀ? ਵਿਚ 3 ਕਾਰਕ ਸਹਾਇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਡੱਡਣ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਏ ਹਨ, ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਉਥੇ ਵਾਸਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਦਾ ਅੱਜ ਦੇ ਸੰਸਾਰ 'ਤੇ ਨਿਗਾਹ ਮਾਰੀਏ ਜਿਵੇਂ ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ 3 ਅੰਸ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਖਿਆਵਾਂ ਰੱਬੀ ਰਸ ਵਿਚ ਗੜ੍ਹਦ, ਅਮਿਉ ਰਸ ਤਾਂ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ, ਅੱਤਵਾਦ, ਹਨ, ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਬੱਚਾ, ਭਟਕਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਰਚਿਤ, ਅਗੰਮੀ ਅਨੰਦ ਨਾਲ ਓਤ-ਦਾਹਿਸਤਵਾਦ, ਕਤਲੇਆਮ ਡਰ, ਮਾਦਾ ਦੇ 3 ਅਗ, ਠੋਸ, ਤਰਲ ਅਤੇ ਉਨਾਂ ਦੀ ਰਸ਼ਨਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪੋਤ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੋਲ ਮਿੱਠੇ-ਵਾਤਾਵਰਨੀ ਵਿਗਾੜ ਅਤੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਗੈਸ, ਜਲਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ, ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜੀਵਤ ਸਨ, ਮਿੱਠੇ, ਸੁਭਾਅ ਨਿੰਮਾ-ਨਿੰਮਾ ਤੇ ਨਿੱਤ ਨਵੀਂ ਤੋੜ-ਭੰਨ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇਲ, ਹਵਾ ਅਤੇ ਅੱਗ ਆਇਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਜਜਬੇ ਦੀ ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ ਰੂਹਾਨੀ ਖਿੱਚ ਭਰ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਬ੍ਰਹਮਿੰਡ ਦਾ ਇਹ ਨਿਯਮ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਿੱਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ, ਮੁਸੀਬਤਾਂ, ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜਿਥੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੱਡੀ ਕਸਵੱਟੀ ਹੈ। ਇਕ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਵੀ ਜਾਹਰਾ ਰੂਪ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਝੂਸੀਆਂ ਅਤੇ ਹਾਰਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਵਿਚਰਦੇ ਹਨ, ਭਲਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ਵ ਉਹ ਹੈ 'ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਪਿਆਰ' ਨੂੰ ਹੋਰ ਤਕੜਾ, ਹੋਰ ਸਿਆਣਾ ਅਤੇ ਮੰਗਦੇ ਹਨ, ਖੁਸ਼ਬੇ ਖਿਲੇ ਰਦੇ ਹਨ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਕੀ ਸੁਪਨੇ ਸੰਜੋਅ ਜੋ ਕਿ ਪਿਆਰ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਏਕਤਾ ਹੋਰ ਸਹਿਣਸੀਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਧਰਮ-ਬਿਖੇਰਦੇ ਹਨ। ਸਹੂਲਤਾਂ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਕੋਈ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਤਿਆਰ ਦੇ ਵਡੱਪਣ ਸਦਕਾ ਅੱਜ ਵੀ ਉਹ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਬਚਲਾਓ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਿੰਨ ਗੁਣ ਹਰ ਸਾਡੇ ਦਿਲਾਂ 'ਚ ਅਮਰ ਹਨ। ਭਰਮ- ਭਾਵੇਂ: ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਪਰ ਜੀਵਨ-ਢੰਗ ਕੀ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਪਹੁੰਚਟਾਲੇ ਇਨਸਾਨ ਵਿਚ ਵਿਦਮਾਨ ਹਨ ਪਰ ਭੁਲੇਖੇ ਅਤੇ ਮੋਹ-ਮਾਇਆ 'ਚ ਛੁੱਬੇ ਤੇ ਸਫਲ ਜੀਵਨ ਦਾ ਰਾਜ ਦੀ ਮਾਤਰ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ ਦਿਨ-ਦਿਨ ਵੱਧ ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਵਿਚ ਹੀ ਲੁਕਿਆ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦੀ ਸੋਚ ਪਹਿਚਾਣਨ ਦੀ, ਪਹਿਚਾਣ ਕੇ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਸੱਚ, ਦ੍ਰਿੜੂਤਾ ਅਤੇ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਿੰਨਾ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਜੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਹੋ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਬਿਰਤਾ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ 'ਚ ਛੁੱਬੇ ਲੋਕ ਇਸ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਦੀ

ਅਮੀਰ ਸ਼ਾਂਤ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਧਨ-ਦੌਲਤ ਖੁੱਸਣ ਤੋਂ ਭੈਅ-ਭੀਤ ਗਿੰਦੇ ਹਨ। ਗਰੀਬ ਆਪਣੀ ਭੁੱਖ ਦੀ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਲਈ ਸਾਡੀ ਸਦਾ ਅਸ਼ਾਂਤ ਹੈ। ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਕਿ ਹਰ ਇਕ ਮਨੁੱਖ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਭ ਕੁਝ ਦਿਲ ਦੇ ਆਕਾਰ 'ਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਭਾਲ 'ਚ ਹੈ ਪਰ ਵਿਸ਼ਵ ਮੰਜ਼ਿਲ ਨੂੰ ਸਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਸਿਧਾਂਤ ਵਾਸਤੇ ਡਟ ਜਾਣਾ ਹੈ ਲੱਭਦੇ ਹਨ, ਕੀ ਕੈਂਡੀਆਂ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਕੇਵਲ ਮਨਾਂ ਨੂੰ 'ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਪਿਆਰ' ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੇਗਾਰ ਕੇ ਚਾਕਲੇਟਾਂ, ਗ੍ਰੀਟਿੰਗਜ਼ ਕਾਰਡ, ਕੀ ਅੰਦਰਲੀ ਦੌੜ-ਭੱਜ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਡਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਗੁਲਦਸਤੇ ਅਤੇ ਕੀ ਗਿਫਟ। ਪਰ ਪਾਉਣ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਖਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਹੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣਾ ਅਸੰਭਵ 'ਸਿਤਾਰੋਂ ਸੇ ਆਗੇ ਜਹਾਂ ਅੱਗ ਭੀ ਹੈ। ਤ੍ਰਿਕੋਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜੂਤਾ ਦਾ ਮਾਣ ਹੈ।' ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਪਈ ਅਸੀਂ ਹੈ' ਇਹ ਦਿਨ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸੱਜਣਾ- ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਰ ਇਕ ਇਕਾਈ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬ੍ਰਹਮਿੰਡ ਵਿਚ 3 ਕਾਰਕ ਸਗਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ 3 ਅੰਸ਼ ਹਨ, ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਬੱਚਾ, ਮਾਦਾ ਦੇ 3 ਅਗ, ਠੋਸ, ਤਰਲ ਅਤੇ ਗੈਸ, ਜਲਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ, ਤੇਲ, ਹਵਾ ਅਤੇ ਅੱਗ ਆਇਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਜਜਬੇ ਦੀ ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ ਰੂਹਾਨੀ ਖਿੱਚ ਭਰ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਬ੍ਰਹਮਿੰਡ ਦਾ ਇਹ ਨਿਯਮ ਮਨੁੱਖੀ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਾਹਰਾ ਰੂਪ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਹੈ 'ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਪਿਆਰ' ਜੋ ਕਿ ਪਿਆਰ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਏਕਤਾ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਿੰਨ ਗੁਣ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਵਿਚ ਵਿਦਮਾਨ ਹਨ ਪਰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣਨ ਦੀ, ਪਹਿਚਾਣ ਕੇ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ।

ਰਵਾਇਤ ਪਾਈਏ? ਕਿਉਂ: ਨਾ ਆਪਣੇ ਲਈ ਦਿਨ ਵਿਚ ਕੁਝ ਪਲ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਸੁਨੇਹੇ ਬਰਚ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਭੇਜੀਏ। ਉਸ ਅਸੀਂਮ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾਅ ਲਈ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਰਗੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਤਾਂ ਨਕਾਰਾਤਮਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਨਫਰਤ, ਵੈਰ-ਵਿਰੋਧ, ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਦੇ ਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹੇ ਪ੍ਰਿੱਟ ਸਕੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ: 'ਬੰਦੇ ਖੋਜ ਦਿਲ ਹਰ ਸੁੱਟੀਏ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸ ਰੋਜ਼, ਨਾ ਫਿਰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਮਾਹਿ।' ਫਿਰ ਦਿਨ ਦੇ ਦਾਤਾਏ ਨੂੰ 'ਰੁਮਾਂਚਿਕ ਸਾਡੀ ਸੋਹਣੀ ਧ

ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਫਿੱਕਾ ਪੈਣ ਮਗਰੋਂ ਕੀ ਕੁਝ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਹੋਣ ਲੱਗੀ ਹੈ ਪੰਜਾਬ 'ਚ 'ਘਰ ਵਾਪਸੀ'

ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਰਿਵਰਸ ਮਾਈਗ੍ਰੋਪੁਨ ਦੇ ਅੰਕੜੇ

ਇੰਸਟੀਟਿਊਟ ਆਫ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਡੇਨੋਆਲ ਬਰਗਾਰਡ ਦੁਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਮੁਲਕ ਲਈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਆਮਤਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰੁਝਾਨ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹਨ। ਆਈਸੀਐਸੀ ਇੱਕ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਡਵੋਕੇਸੀ ਗਰੂਪ ਹੈ। ਹੌਲੀ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਉਮਰ ਵਾਲੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿਠਣ ਲਈ ਕੈਨੇਡੀਅਈ ਪ੍ਰਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਵੱਲੋਂ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਪਰਵਾਸ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾਈ ਗਈ। ਕੈਨੇਡੀਅਈ ਸਟੈਟਿਕਸ ਏਜੰਸੀ ਮੁਤਾਬਕ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਲੇਬਰ ਫੋਰਸ ਦਾ 90 ਫੀਸਦ ਹਿੱਸਾ ਸਨ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ 75 ਫੀਸਦ ਹਿੱਸਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦਾ ਕੁੱਲ 20 ਬਿਲੀਅਨ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦਾ ਹੈ। 2022 ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਸ ਦਾ ਮੂਲ ਸੋਤ

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ 'ਚ ਕੀ ਬਦਲਾਅ ਹੋ ਰਹੇ ?

ਹੈ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਇੱਕ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੋਟੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਕ ਮਾਹਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਆਬਾਦੀ ਵਧਣ ਕਾਰਨ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਘਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਕੈਨੇਡਾ ਇਸ ਨਾਲ ਕੱਚੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸਟੱਡੀ ਵੀਜ਼ਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 35 ਫ਼ੀਸਦ ਤੱਕ ਘੱਟ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਗਿਣਨਯੋਗ ਨੀਤੀਗਤ ਬਦਲਾਅ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕਈ ਲੋਕ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ 'ਰਿਵਰਸ ਮਾਈਗੋਸ਼ਨ' ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਕੈਨੇਡਾ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਆਕਰਸ਼ਣ ਘਟਾ ਦੇਵੇਗਾ।

1

ਪ੍ਰੀਤਨਮਾ

Weekly Preetnama www.preetnama.com
+1 (201) 312-4180

ADVISORY BOARD

ਜੋਗ ਸਿੰਘ

ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਊਯਾਰਕ

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਧਲਵਾਨ ਸ਼ਿਕਾਰੋ

ਜੀ. ਐਸ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ

ਸੁਜਾਨ ਨਾਗ, ਯੂ.ਐਸ.ਏ.

ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਪੰਜਾਬ

ਸੁਖਮੰਦਰ ਬਹਾਲ
(ਭਗਤਾ ਭਾਈਕਾ) ਵੈਨਕੂਵਰ,

ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਗ੍ਰਾਫਿਕ ਡਿਜ਼ਾਇਨਰ

9592398822

The Preetnama is not responsible or legally liable for any news, article, advertisement or typing mistakes in the news or articles

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪਾਠਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਫੈਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਲਈ ਖਿਮਾ ਦੇ ਜਾਚਕ ਹਨ। ਪ੍ਰੀਤਨਮਾ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਚ ਇੱਕ ਗੀ ਲੇਖ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਛੁਕਵੀਂ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

Preetnamausa@gmail.com
www.preetnama.com

ਕੀ ਐਨਡੀਪੀ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲਿਬਰਲ ਗੱਠਜੋੜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰਅੱਗੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਰੋਕ ਰਿਹਾ ਹੈ ?

ਫਾਰਮਾਕੇਅਰ @ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚਰਚਾਵਾਂ ਇਸਦੀ ਗੁੰਝਲਤਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਮੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੈਲਥਕੇਅਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਇੱਕ ਸੁਬਾਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਸਕੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਦਵਾਇਆ ਦੇ ਖਰਚੇ ਪੂਰੇ ਕਰ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਭਾਵੇਂ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਰ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਕੁਝ ਸੁਬਾਈ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ—ਉਹ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਖਰਚ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਯੂ.ਐਸ. ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਾਜ਼ਬ ਕੀਮਤ ਦੇ ਸੌਦਿਆਂ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਜਟ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਉਮੀਦ ਨਾਲ ਹਿੱਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਟਵਾ ਇੱਕ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹਿੱਸਾ ਆਦਾ ਕਰੇਗਾ।

PRITPAL KAUR
Editor-In-Chief
+1 201-312-4180
+1 917-328-8436

ਪ੍ਰੀਤਨਮਾ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬਲੀ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਂ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਤਨਮਾ ਵਿੱਚ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਾਦਕ ਜਾਂ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੰਡੀਅਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਈਮੇਲ ਵਾਲੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰਜੀਹ ਇੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੀਤਨਮਾ ਨੂੰ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਂਟ ਛਾਂਟ ਕਰਨ ਦਾ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਛਾਪਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਛਪੀ ਸਮਗਰੀ ਲਈ ਇਸਤਿਹਾਰਦਾਤਾ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਕੀਮਤ, ਵਰਟੀ, ਕੁਆਲਿਟੀ, ਸੁਖਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਫਲੋਰਾ

ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਲਿਬਰਲਾਂ ਕੋਲ 2023 ਤੱਕ ਫਾਰਮਾਕੇਅਰ ਯੋਜਨਾ ਪਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜੋ ਮੈਂ ਡੀਪੀ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਅਸਫਲ ਰਹੇ, ਇਸਲਈ ਬੁਧਵਾਰ ਨੂੰ 7 ਫਰਵਰੀ, 2024, ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਟਰੂਡੇ ਦੀ ਲਿਬਰਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 1 ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਫਾਰਮਕੇਅਰ ਲਾਗੂ ਕਰੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਤੁੜਨ ਵਾਲਾ ਸੰਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਾਥ ਛੱਡ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾ ਦੇਣਗੇ।

ਸੱਚਮੁੱਚ! ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੇ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕੁਪੜੀਂ, ਧੋਖੇ ਅਤੇ ਗੁੰਮਾਹਕੰਨ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਿਬਰਲ ਦਾ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ਹੁਣ ਉਹ ਕਿਉਂ ਭੜਕ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਟਰੂਡੇ ਲਿਬਰਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੇਕੇ ਵਾਅਦਿਆ ਤੋਂ ਭਲੌਭਲੌਤ ਜਾਣੇ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਜਗਮੀਤ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਅਹੀਮਾਅਤ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਿੱਹਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿੱਤਾਂ ਹੀ ਕਾਢੀ ਹਨ, ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਨੇਤਾ ਦੇ ਉਭਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੂੰਛਣ ਲਈ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਮਾਮੂਲੀ ਅਤੇ ਤਰਸਯੋਗ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ @ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਕਿ ਅਭਿਨੇਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਕੀਤੇ ਹੁਨਰ ਦੇ ਪੱਧਰ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਡਰੋਗ ਕਵਰੇਜ ਤੋਂ ਲੋਭ ਉਠਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੁਬਾਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਮੰਕਾਪਸਤੀ ਲਗਾਤਾਰ ਮੁਖ ਮੁਦਿਆਂ ਤੋਂ ਭਟਕ ਚੁਕੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਨਡੀਪੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਵਾਰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਨੇਤਾ ਚੁਣ ਲਿਆ। ਅੱਜ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮਾਰੋਲ ਵਿੱਚ ਐਨਡੀਪੀ ਨੂੰ ਵੱਧ-ਛੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਮੱਧ ਵਰਗ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਢੀ ਵਾਧਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤਾਜ਼ਾ ਲਿਬਰਲ ਸਕੈਂਡਲ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਣ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਡਰੋਗ ਕਵਰੇਜ ਤੋਂ ਲੋਭ ਉਠਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੁਬਾਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਮੰਕਾਪਸਤੀ ਲਗਾਤਾਰ ਮੁਖ ਮੁਦਿਆਂ ਤੋਂ ਭਟਕ ਚੁਕੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਨਡੀਪੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਵਾਰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਨੇਤਾ ਚੁਣ ਲਿਆ। ਅੱਜ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮਾਰੋਲ ਵਿੱਚ ਐਨਡੀਪੀ ਨੂੰ ਵੱਧ-ਛੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਮੱਧ ਵਰਗ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਢੀ ਵਾਧਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧੇ ਰੇ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੋਂ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਰੱਖਣ। ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਇਹ ਲਾਡਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਦੌਲਤ ਦੀ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਜਮਾਤੀ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਿਰਫ ਅੰਤਰ-ਸਥਿਤੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਆਵਾਸ ਸਮਰਥਨ @ਤੇ ਕੇਂਦਰਤ ਕਰਨ।

647-829-9397

News
Talk Show
Interview

PREET NAMA
ONLINE AND PRINT MEDIA
CHIEF EDITOR : PRITPAL KAUR +1 201-312-4180
Preetnama TV

Social

Political
Music
Current Issue

Host : Pratima Kaur Preet

Web : www.preetnama.com, Email : Preetnamausa@gmail.com

f | LIVE

Live on Facebook
page PreetnamaTV

ਫਿਰ ਸੇ ਦਿੱਲੀ ਕੀ ਓਰ ਕੂਚ ਕਧੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਿਸਾਨ

ਅਪਨੇ ਏਕ ਸਾਲ ਕੇ ਲਾਂਬੇ ਆਂਦੋਲਨ ਕੀ ਬਦੌਲਤ ਨਰੰਦ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕ੃ਧਿ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਕੇ ਨਿਰਸ਼ ਕਰਵਾਨੇ ਮੈਂ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਏਕ ਬਾਰ ਫਿਰ ਅਪਨੀ ਮਾਂਗਾਂ ਕੇ ਸਮਰਥਨ ਮੈਂ ਮੈਦਾਨ ਮੈਂ ਉਤਰਨੇ ਕੀ ਤੈਤਾਰੀ ਕਰ ਲੀ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੇ ਦੋ ਬਡੇ ਸੰਗਠਨਾਂ, ਸ਼ਾਂਕੁਤ ਸ਼ਾਂਕੁਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਚਾ (ਗੈਰ ਰਾਜਨੈਤਿਕ) ਔਰ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਮੋਚਾ ਨੇ ਅਪਨੀ ਮਾਂਗਾਂ ਕੇ ਲੇਕਰ 13 ਫਰਵਰੀ ਕੋ %ਦਿੱਲੀ ਕੂਚ% ਕਾ ਨਾਰਾ ਦਿਯਾ ਹੈ।

ਵਹਿੰ ਸ਼ਾਂਕੁਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਚਾ ਨੇ 16 ਫਰਵਰੀ ਕੋ ਏਕ ਦਿਨ ਕਾ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਭਾਰਤ ਬੰਦ ਕਰਨੇ ਕਾ ਆਹਾਨ ਕਿਯਾ ਹੈ।

ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਲੇ ਦਿੱਲੀ ਕੇ ਬੌਂਡਰ ਪਰ ਧਰਨੇ ਪਰ ਬੈਠੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੋ ਆਂਦੋਲਨ ਇਤਨਾ ਸੁਖਰ ਥਾ ਕਿ ਨਰੰਦ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਕੋ ਕੂ਷ਕ ਉਪਯ ਵਧਾਪਾਰ ਔਰ ਵਾਣਿਜਿ (ਸੰਵਰਧਨ ਔਰ ਸਰਲੀਕਰਣ) ਕਾਨੂੰਨ -2020, ਕੂ਷ਕ (ਸ਼ਸ਼ਕਿਕਰਣ ਵ ਸੰਰਖਣ) ਕੀਮਤ ਆਥਾਸਨ ਔਰ ਕ੃ਧਿ ਸੇਵਾ ਪਰ ਕਰਾਰ ਕਾਨੂੰਨ 2020 ਔਰ ਆਵਖਾਕ ਵਸਤੁ ਏਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਧਿਨਿਧਮ 2020 ਕੋ ਰਵਾਂ ਕਰਨਾ ਪਢਾ ਥਾ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੋ ਭਰ ਥਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਨ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਕੇ ਜ਼ਰਿਏ ਕੁਛ ਚੁਨਿੰਦਾ ਫਸਲਾਂ ਪਰ ਮਿਲਨੇ ਵਾਲੇ ਨ੍ਯੂਨਤਮ ਸਮਰਥਨ ਮੂਲਾਂ ਦੇਨੇ ਕਾ ਨਿਧਮ ਖਾਤਮ ਕਰ ਸਕਤੀ ਹੈ ਔਰ ਖੇਤੀ-ਕਿਸਾਨੀ ਕੋ ਕਾਰਪੋਰੇਟੀਕਰਣ ਕੋ ਬਢਾਵਾ ਦੇ ਸਕਤੀ ਹੈ। ਇਸਕੇ ਬਾਦ ਤਨ੍ਹੇਂ ਬਡੀ ਏਗ੍ਰੀ-ਕਮੋਡਿਟੀ ਕੰਪਨਿਆਂ ਕਾ ਮੋਹਤਾਜ ਹੋਣਾ ਪਢੇਗਾ।

ਇਨ ਕ੃ਧਿ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਕੋ ਰਵਾਂ ਹੋਣੇ ਕੇ ਬਾਦ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਭੀ ਅਪਨਾ ਆਂਦੋਲਨ ਵਾਪਸ ਲੇ ਲਿਆ ਥਾ। ਤਸ ਦੌਰਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਨ੍ਹੇਂ ਨ੍ਯੂਨਤਮ ਸਮਰਥਨ ਮੂਲਾਂ ਕੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇਨੇ ਕਾ ਵਾਦਾ ਕਿਯਾ ਥਾ। ਇਸਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁਛ ਔਰ ਮਾਂਗਾਂ ਕੋ ਭੀ ਪੂਰਾ ਕਰਨੇ ਕਾ ਵਾਦਾ ਕਿਯਾ ਗਿਆ ਥਾ।

ਕਿਸਾਨ ਅਵ ਇਨ ਮਾਂਗਾਂ ਕੋ ਮਾਨਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਦਬਾਵ ਬਨਾਨੇ ਕੀ ਤੈਤਾਰੀ ਮੈਂ ਹੈ। 13 ਫਰਵਰੀ ਕਾ %ਦਿੱਲੀ ਚਲੋ% ਕਾ ਨਾਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸੀ ਰਣਨੀਤਿ ਕਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੀ ਮਾਂਗ

ਸ਼ਾਂਕੁਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਚਾ (ਅਰਾਜਨੈਤਿਕ) ਕੇ ਨੇਤਾ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਲੇਵਾਲ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਸੇ ਕਹਾ, ਫਾਹਮਨੇ ਅਪਨੀ ਮਾਂਗਾਂ ਮਨਵਾਨੇ ਕੇ ਲਿਏ 'ਦਿੱਲੀ ਚਲੋ' ਕਾ ਨਾਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿਯਾ ਹੈ। ਹਮ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿਰਫ ਯਹੀ ਮਾਂਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਿ ਦੋ ਸਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੋ ਆਂਦੋਲਨ ਵਾਪਸ ਲੇਨੇ ਕੀ ਅਪੀਲ ਕਰਤੇ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜੋ ਵਾਦੇ ਕਿਏ ਥੇ ਤਨ੍ਹੇਂ ਵੋ ਪੂਰਾ ਕਰੋ।"

ਢਲੇਵਾਲ ਨੇ ਕਹਾ, ਫਾਹਮਨੇ ਅਪਨੀ ਮਾਂਗਾਂ ਨ੍ਯੂਨਤਮ ਮੂਲਾਂ ਕੀ ਗਾਰੰਟੀ ਕਾ ਵਾਦਾ ਹੋਣੇ ਹੈਂ। ਯੇ ਉਨ ਵਾਦਾਂ ਕੋ ਪੂਰਾ ਕਰਨੇ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੋ ਆਂਦੋਲਨ ਵਾਪਸ ਲੇਨੇ ਕੀ ਅਪੀਲ ਕਰਤੇ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜੋ ਵਾਦੇ ਕਿਏ ਥੇ ਤਨ੍ਹੇਂ ਵੋ ਪੂਰਾ ਕਰੋ।"

ਅਪਨੇ ਏਕ ਸਾਲ ਕੇ ਲਾਂਬੇ ਆਂਦੋਲਨ ਕੀ ਬਦੌਲਤ ਨਰੰਦ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕ੃ਧਿ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਕੇ ਨਿਰਸ਼ ਕਰਵਾਨੇ ਮੈਂ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਏਕ ਬਾਰ ਫਿਰ ਅਪਨੀ ਮਾਂਗਾਂ ਕੇ ਸਮਰਥਨ ਮੈਂ ਮੈਦਾਨ ਮੈਂ ਉਤਰਨੇ ਕੀ ਤੈਤਾਰੀ ਕਰ ਲੀ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੇ ਦੋ ਬਡੇ ਸੰਗਠਨਾਂ, ਸ਼ਾਂਕੁਤ ਸ਼ਾਂਕੁਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਚਾ (ਗੈਰ ਰਾਜਨੈਤਿਕ) ਔਰ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਮੋਚਾ ਨੇ ਅਪਨੀ ਮਾਂਗਾਂ ਕੇ ਲੇਕਰ 13 ਫਰਵਰੀ ਕੋ %ਦਿੱਲੀ ਕੂਚ% ਕਾ ਨਾਰਾ ਦਿਯਾ ਹੈ।

ਵਹਿੰ ਸ਼ਾਂਕੁਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਚਾ ਨੇ 16 ਫਰਵਰੀ ਕੋ ਏਕ ਦਿਨ ਕਾ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਭਾਰਤ ਬੰਦ ਕਰਨੇ ਕਾ ਆਹਾਨ ਕਿਯਾ ਹੈ।

ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਲੇ ਦਿੱਲੀ ਕੇ ਬੌਂਡਰ ਪਰ ਧਰਨੇ ਪਰ ਬੈਠੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੋ ਆਂਦੋਲਨ ਇਤਨਾ ਸੁਖਰ ਥਾ ਕਿ ਨਰੰਦ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਕੋ ਕੂ਷ਕ ਉਪਯ ਵਧਾਪਾਰ ਔਰ ਵਾਣਿਜਿ (ਸੰਵਰਧਨ ਔਰ ਸਰਲੀਕਰਣ) ਕਾਨੂੰਨ -2020, ਕੂ਷ਕ (ਸ਼ਸ਼ਕਿਕਰਣ ਵ ਸੰਰਖਣ) ਕੀਮਤ ਆਥਾਸਨ ਔਰ ਕ੃ਧਿ ਸੇਵਾ ਪਰ ਕਰਾਰ ਕਾਨੂੰਨ 2020 ਔਰ ਆਵਖਾਕ ਵਸਤੁ ਏਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਧਿਨਿਧਮ 2020 ਕੋ ਰਵਾਂ ਕਰਨਾ ਪਢਾ ਥਾ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੋ ਭਰ ਥਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਨ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਕੇ ਜ਼ਰਿਏ ਕੁਛ ਚੁਨਿੰਦਾ ਫਸਲਾਂ ਪਰ ਮਿਲਨੇ ਵਾਲੇ ਨ੍ਯੂਨਤਮ ਸਮਰਥਨ ਮੂਲਾਂ ਦੇਨੇ ਕਾ ਨਿਧਮ ਖਾਤਮ ਕਰ ਸਕਤੀ ਹੈ ਔਰ ਖੇਤੀ-ਕਿਸਾਨੀ ਕੋ ਕਾਰਪੋਰੇਟੀਕਰਣ ਕੋ ਬਢਾਵਾ ਦੇ ਸਕਤੀ ਹੈ। ਇਸਕੇ ਬਾਦ ਤਨ੍ਹੇਂ ਬਡੀ ਏਗ੍ਰੀ-ਕਮੋਡਿਟੀ ਕੰਪਨਿਆਂ ਕਾ ਮੋਹਤਾਜ ਹੋਣਾ ਪਢੇਗਾ।

ਇਨ ਕ੃ਧਿ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਕੋ ਰਵਾਂ ਹੋਣੇ ਕੇ ਬਾਦ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਭੀ ਅਪਨਾ ਆਂਦੋਲਨ ਵਾਪਸ ਲੇ ਲਿਆ ਥਾ। ਤਸ ਦੌਰਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਨ੍ਹੇਂ ਨ੍ਯੂਨਤਮ ਸਮਰਥਨ ਮੂਲਾਂ ਕੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇਨੇ ਕਾ ਵਾਦਾ ਕਿਯਾ ਥਾ। ਇਸਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁਛ ਔਰ ਮਾਂਗਾਂ ਕੋ ਭੀ ਪੂਰਾ ਕਰਨੇ ਕਾ ਵਾਦਾ ਕਿਯਾ ਗਿਆ ਥਾ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੋ ਭਰ ਥਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਨ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਕੇ ਜ਼ਰਿਏ ਕੁਛ ਚੁਨਿੰਦਾ ਫਸਲਾਂ ਪਰ ਮਿਲਨੇ ਵਾਲੇ ਨ੍ਯੂਨਤਮ ਸਮਰਥਨ ਮੂਲਾਂ ਦੇਨੇ ਕਾ ਨਿਧਮ ਖਾਤਮ ਕਰ ਸਕਤੀ ਹੈ ਔਰ ਖੇਤੀ-ਕਿਸਾਨੀ ਕੋ ਕਾਰਪੋਰੇਟੀਕਰਣ ਕੋ ਬਢਾਵਾ ਦੇ ਸਕਤੀ ਹੈ। ਇਸਕੇ ਬਾਦ ਤਨ੍ਹੇਂ ਬਡੀ ਏਗ੍ਰੀ-ਕਮੋਡਿਟੀ ਕੰਪਨਿਆਂ ਕਾ ਮੋਹਤਾਜ ਹੋਣਾ ਪਢੇਗਾ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੋ ਭਰ ਥਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਨ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਕੇ ਜ਼ਰਿਏ ਕੁਛ ਚੁਨਿੰਦਾ ਫਸਲਾਂ ਪਰ ਮਿਲਨੇ ਵਾਲੇ ਨ੍ਯੂਨਤਮ ਸਮਰਥਨ ਮੂਲਾਂ ਦੇਨੇ ਕਾ ਨਿਧਮ ਖਾਤਮ ਕਰ ਸਕਤੀ ਹੈ ਔਰ ਖੇਤੀ-ਕਿਸਾਨੀ ਕੋ ਕਾਰਪੋਰੇਟੀਕਰਣ ਕੋ ਬਢਾਵਾ ਦੇ ਸਕਤੀ ਹੈ। ਇਸਕੇ ਬਾਦ ਤਨ੍ਹੇਂ ਬਡੀ ਏਗ੍ਰੀ-ਕਮੋਡਿਟੀ ਕੰਪਨਿਆਂ ਕਾ ਮੋਹਤਾਜ ਹੋਣਾ ਪਢੇਗਾ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੋ ਭਰ ਥਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਨ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਕੇ ਜ਼ਰਿਏ ਕੁਛ ਚੁਨਿੰਦਾ ਫਸਲਾਂ ਪਰ ਮਿਲਨੇ ਵਾਲੇ ਨ੍ਯੂਨਤਮ ਸਮਰਥਨ ਮੂਲਾਂ ਦੇਨੇ ਕਾ ਨਿਧਮ ਖਾਤਮ ਕਰ ਸਕਤੀ ਹੈ ਔਰ ਖੇਤੀ-ਕਿਸਾਨੀ ਕੋ ਕਾਰਪੋਰੇਟੀਕਰਣ ਕੋ ਬਢਾਵਾ ਦੇ ਸਕਤੀ ਹੈ। ਇਸਕੇ ਬਾਦ ਤਨ੍ਹੇਂ ਬਡੀ ਏਗ੍ਰੀ-ਕਮੋਡਿਟੀ ਕੰਪਨਿਆਂ ਕਾ ਮੋਹਤਾਜ ਹੋਣਾ ਪਢੇਗਾ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੋ ਭਰ ਥਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਨ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਕੇ ਜ਼ਰਿਏ ਕੁਛ ਚੁਨਿੰਦਾ ਫਸਲਾਂ ਪਰ ਮਿਲਨੇ ਵਾਲੇ ਨ੍ਯੂਨਤਮ ਸਮਰਥਨ ਮੂਲਾਂ ਦੇਨੇ ਕਾ ਨਿਧਮ ਖਾਤਮ ਕਰ ਸਕਤੀ ਹੈ ਔਰ ਖੇਤੀ-ਕਿਸਾਨੀ ਕੋ ਕਾਰਪੋਰੇਟੀਕਰਣ ਕੋ ਬਢਾਵਾ ਦੇ ਸਕਤੀ ਹੈ। ਇਸਕੇ ਬਾਦ ਤਨ੍ਹੇਂ ਬਡੀ ਏਗ੍ਰੀ-ਕਮੋਡਿਟੀ ਕੰਪਨਿਆਂ ਕਾ ਮੋਹਤਾਜ ਹੋਣਾ ਪਢੇਗਾ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੋ ਭਰ ਥਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਨ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਕੇ ਜ਼ਰਿਏ ਕੁਛ ਚੁਨਿੰਦਾ ਫਸਲਾਂ ਪਰ ਮਿਲਨੇ ਵਾਲੇ ਨ੍ਯੂਨਤਮ ਸਮਰਥਨ ਮੂਲਾਂ ਦੇਨੇ ਕਾ ਨਿਧਮ ਖਾਤਮ ਕਰ ਸਕਤੀ ਹੈ ਔਰ ਖੇਤੀ-ਕਿਸਾਨੀ ਕੋ ਕਾਰਪੋਰੇਟੀਕਰਣ ਕੋ ਬਢਾਵਾ ਦੇ ਸਕਤੀ ਹੈ। ਇਸਕੇ ਬਾਦ ਤਨ੍ਹੇਂ ਬਡੀ ਏਗ੍ਰੀ-ਕਮੋਡਿਟੀ ਕੰਪਨਿਆਂ ਕਾ ਮੋਹਤਾਜ ਹੋਣਾ ਪਢੇਗਾ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੋ ਭਰ ਥਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਨ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਕੇ ਜ਼ਰਿਏ ਕੁਛ ਚੁਨਿੰਦਾ ਫਸਲਾਂ ਪਰ ਮਿਲਨੇ ਵਾਲੇ ਨ੍ਯੂਨਤਮ ਸਮਰਥਨ ਮੂਲਾਂ ਦੇਨੇ ਕਾ ਨਿਧਮ ਖਾਤਮ ਕਰ ਸਕਤੀ ਹੈ ਔਰ ਖੇਤੀ-ਕਿਸਾ

बदलती जीवनशैली से मानसिक रोगियों की गिनती बढ़ी

वैद्य अरविंद प्रेमचंद जैन

बदलती जीवनशैली ने न सिर्फ लोगों के शारीरिक स्वास्थ्य को प्रभावित किया है बल्कि मानसिक रोगियों की संख्या भी बढ़ती ही जा रही है।

मानसिक रोगियों को शारीरिक रोगियों के में देखने को अधिक मिल रही है। लोग मुकाबले ज्यादा देखभाल और सहानुभूति की जरूरत होती है लेकिन होता इसके उलट है। कई बार तो लोगों का व्यवहार मानसिक रोगियों के लिए ज्यादा असहनीय हो जाता है। इसलिए मानसिक रोगों के लक्षण नजर आने पर भी कई लोग उस बारे में खुलकर बात नहीं करते और डॉक्टर के पास जाने से भी कठताते हैं। इससे रोग और बढ़ जाता है। पूरे विश्व में तेजी से बढ़ती मानसिक रोगियों की संख्या को देखते हुए इनके प्रति जागरूकता बहुत जरूरी है।

क्या हैं इनके कारण- अनुवांशिक कारणों के अलावा सामाजिक और पर्यावरणीय कारक भी मानसिक स्वास्थ्य में महत्वपूर्ण भूमिका निभाते हैं। जो माता-पिता महत्वाकांक्षा के कारण अपने बच्चों को बक्त नहीं दे पाते या जो बच्चे गरीबी में पले-बढ़े होते हैं या जिनकी मां बचपन में मर जाती हैं या पिता शराब पीकर बच्चों की पिटाई पाने की समस्याएं भी देख जाती हैं। इसमें मस्तिष्क का बह भाग नष्ट हो जाता है जो भावनाओं पर नियंत्रण रखता है। इसलिए व्यक्ति नाम और जगहों को भी भूलने लगता है। ऐसे व्यक्ति में भाषा और ध्यान केंद्रित न कर पाने की समस्याएं भी देख जाती हैं। इसमें मस्तिष्क का बह भाग नष्ट हो जाता है जो भावनाओं पर नियंत्रण रखता है। इसलिए व्यक्ति नाम और जगहों को भी भूलने लगता है। ऐसे बच्चों के बड़े होकर मानसिक रोगी होने की आशंका कई गुना बढ़ जाती है। सिर में लगी चोट संक्रमण, तनाव और अनिद्रा भी व्यक्ति को मानसिक रोगी बना सकती है।

लंबे समय तक तनाव में रहने से भी मास्तिष्क की

की कार्यप्रणाली प्रभावित होती है।

डिप्रेशन- महानगरों में डिप्रेशन यानी अवसाद से पीड़ित लोगों की संख्या 15.17 प्रतिशत है। आमतौर पर यह बीमारी 13 से 35 वर्ष की उम्र प्रकट होते हैं।

विभिन्न तंत्रिकाओं के बीच संदेशवाहक का काम करता है। जब डोपामिन का निर्माण करने वाली कोशिकाएं नष्ट हो जाती हैं तो पार्किसन के लक्षण अल्जाइमर-यह एक घातक मानसिक रोग है। इसमें मस्तिष्क की कोशिकाओं का आपस में संभव है।

पूरी नींद नहीं ले पाते। तेज रफ्तार जिंदगी में मस्तिष्क को पूरा आराम नहीं मिल पाता। तनाव के कारण शरीर में कई हारमोनों का स्तर बढ़ता जाता है जिन्हें एड्रिनलीन और कार्डिसोल प्रमुख हैं। इनकी वजह से दिल का तेजी से धड़कना पाचन-क्रिया का मंद पड़ जाता रक्त का प्रवाह प्रभावित होना नर्वस सिस्टम की क्रिया प्रणाली में

गड़बड़ी और रोग प्रतिरोधक क्षमता के कमजोर होने जैसी समस्याएं हो जाती हैं। यह स्थिति कुछ समय तक लगातार बने रहने से अवसाद की स्थिति पैदा हो जाती है। **डिमोशिया-** यह भूलने की बीमारी है जो लगातार गंभीर होती जाती है।

पार्किसन-डोपामिन रसायन हमारे मस्तिष्क की

विभिन्न तंत्रिकाओं के बीच संदेशवाहक का काम अधिक पिटाई भी आगे चलकर इसका कारण बन सकती है।

कोशिकाएं नष्ट हो जाती हैं तो पार्किसन के लक्षण अल्जाइमर-यह एक घातक मानसिक रोग है। इसमें मस्तिष्क की कोशिकाओं का आपस में

प्राप्त की जाए वे यह भी नहीं जानते। अगर मरीज को सही समय पर उचित इलाज उपलब्ध कराया

जाए तो कई मानसिक रोगों का पूरी तरह इलाज संभव है।

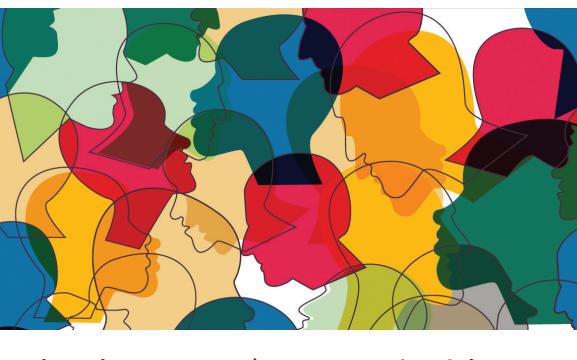
संपर्क- खत्म हो जाता है। परिणामस्वरूप मास्तिष्क की कोशिकाएं नष्ट होने लगती हैं। यह 60 वर्ष से अधिक आयु के लोगों में पाया जाने वाला सामान्य मस्तिष्क रोग है।

मेनिया- मेनिया अर्थात उन्माद रोग एक गंभीर मनोरोग है। इसमें रोगी अत्यंत उत्तेजक और हिंसक हो जाता है। यह एक खतरनाक मानसिक

कोशिकाएं व्यक्ति को तालमेल बिठाने और खुद को स्वीकार करने में मदद की जाती है।

बिहैवियर थेरेपी- यह बिहैवियर डिसऑर्डर को ठीक करने की पद्धति है। यह अवसाद ए उत्तेजनाए भय आदि में सहायक हो सकती है। संतुलित भोजन खाएं-

-जिस तरह शरीर को पोषक तत्वों की आवश्यकता होती है उसी प्रकार मस्तिष्क को भी पोषक तत्वों की आवश्यकता होती है। ताजे फल सब्जियां साबुत अनाज वसा मानसिक स्वास्थ्य के लिए बहुत जरूरी हैं। दिन में तीन बार भरपूर भोजन की बाजे 5 या छह बार थोड़ा थोड़ा खाएं। इससे रक्त में शर्करा का चल भी जाता है तो मरीज और उसके परिवार गरीबी, नशीली दवाओं का सेवन है। बच्चे की वाले खामोशी से सहते रहते हैं। कहाँ से सहायता से कम करें।

को नियंत्रित रखता है। इस लिए इसकी कमी से अवस्था है। व्यक्ति उत्तेजित हो जाता है तो

हाथ-पैरों में कंपकपी शरीर का संतुलन बिगड़ा वास्तविकता से संपर्क टूट जाता है।

एंजाइटी-अत्यधिक चिंता, बेचैनी भविष्य का धर आदि इसका प्रमुख कारण हो सकता है।

इससे शारीरिक और मनोवैज्ञानिक दोनों ही सिरदर्द और अनिद्रा रहती है।

क्या है उपचार- हमारे देश में मानसिक रोग

के प्रति जागरूकता का अभाव है। 90 प्रतिशत को अजीब तरह की आवाजें सुनाई देने लगती रोगी तो उपचार के लिए कभी हॉस्पिटल भी हैं। वह कई तरह के भ्रम में जीने लगता है।

इसका मुख्य कारण एकाकीपन बेरोजगारी चल भी जाता है तो मरीज और उसके परिवार गरीबी, नशीली दवाओं का सेवन है। बच्चे की वाले खामोशी से सहते रहते हैं। कहाँ से सहायता

कर खाएं। इससे बुखार कम होने करना सही रहेगा। इसके अलावा सीमित में मदद मिलती है।

मात्रा में एकोकाडो ड्राई फ्लूट्स खजूर डेयरी प्रॉडक्ट्स-टाइफ़ाइड के दौरान शरीर में कमजोरी व थकान रहती है।

शरीर में कमजोरी व थकान रहती है। ऐसे में इसे दूर करने के लिए डेयरी मुनक्का-यूनानी औषधी के नाम से एक व्यक्ति को खाना फ्लैट्स भी रहती है। मशहूर मुनक्का टाइफ़ाइट में खाना प्रॉडक्ट्स का सेवन करें। इससे शरीर मगर इस बात का खास ध्यान रखें कि काफी फ्लैट्स भी रहती है। इसके में एनर्जी आने के साथ जल्दी रिकवरी इसमें ऐसी चीजों को शामिल करें जो लिए 4.5 मुनक्का तवे पर थोड़ा होने में मदद मिलती है। इसमें दही व खाने में जल्दी पच जाएं। ऐसे में उबला भून लें। फिर इसे सेंधा नमक लगा छाछ का सेवन करना फ्लैट्स रहेगा।

विटामिन डी की कमी से कमजोर होती हैं हड्डियाँ

एक रिसर्च में चौंकाने वाला खुलासा करना चाहिए जिन्हें पीने से आपके हुआ है। रिसर्च के मुताबिक भारत में

शरीर में पानी की कमी नहीं होनी चाहिए। ऐसे में उसे समय समय पर

रहते इसका इलाज करना बेहद जरूरी है। इसके अनुसार ए जल्दी रिकवरी के लिए डाइट में कुछ खास चीजों को शामिल करने की जरूरत होती है। तो चलिए हैं उन चीजों के बारे में बताते हैं....

लिंकिड डाइट- इस समय मरीज के शरीर में पानी की कमी नहीं होनी चाहिए। ऐसे में उसे समय समय पर

रहते इसका इलाज करना बेहद जरूरी है। इसके अनुसार ए जल्दी रिकवरी के लिए 8.10 बीमारियाँ इम्यून सिस्टम कमजोर होना

बढ़ने की परेशानी रहती है। ऐसे में गिलास पानी का सेवन करें। इसके और डिप्रेशन की स्थिति शामिल है।

अलावा ताजे फलों का जूस ए सूप या ऐसे में अगर आप जिम में जाकर आपको फ्लैट्स में जो आप यूं ही पी सकते हैं या

पसीना भी बहा रहे हैं तो कोई फ्लैट्स रसायन मिश्रित होने से हानिकारक

फ्लैट्स में कुछ ऐसी चीजों को शामिल होता है। इसलिए आपनी होता है।

प्रोटीन व कार्बोहाइड्रेट से भरपूर डायट में कुछ ऐसी चीजों को शामिल

गिनती हैं हड्डियाँ। डी का बहुत अच्छा स्ट्रोत हैं है। हेल्थ एक्सपर्ट्स की मानें तो लो फैट मिल्क की जगह लोगों को फूल क्रीम मिल्क पीना चाहिए जिसमें ज्यादा विटामिन डी और कैल्शियम होता है। आजकल शुद्ध दूध मिलना बहुत कठिन है। जहाँ तक हो शुद्ध दूध प्राप्त कर उपयोग करना चाहिए दृढ़ी का करें सेवन-दूध से बनने वाला दही भी विटामिन डी अधिकता में होता है। रोज़रोज़ अगर दही न खाया

जा सके तो इसकी लस्सी या छाछ बनाई जा सकती है जो टेस्टी तो आरेंज जूस-आरें

"Beyond Words: Exploring the Silence of Extraordinary Experiences"

In the intricate weave of human existence, a profound sense of solitude engulfs those who have weathered the tempests of extraordinary experiences. It transcends the mere challenges faced; it's about grappling with the isolating silence that emerges when these profound tales resist easy sharing, leaving human empathy struggling to plumb the depths of such narratives.

"Ibn e Mariyam Hua Kare Koi Mere Dukh Ki Dava Kare Koi"

"Son of Mary, Let there be one. If only someone would cure my pain."

These poignant lines by an esteemed poet Mirza Ghalib capture the essence of the isolation felt by those navigating extraordinary journeys. The invocation of the Son of Mary signifies a plea for divine intervention or the emergence of someone capable of understanding and alleviating the pain that comes with such unique experiences.

Within the realm of empathy, cognitive understanding dominates—a knowledge-based approach where the mind dissects emotions by drawing parallels to personal experiences.

While noble, this falls short of genuine empathy, an emotional resonance that transcends comparison.

Consider the person handed a prognosis of limited time by their doctors. No matter how one contemplates this situation, the seismic shift from life to death

cannot be truly felt without living it, evoking an existential tremor that eludes the empathetic observer.

Picture an individual emerging from two decades of incarceration, standing on the precipice of freedom. The quivering uncertainty, the struggle to integrate back into a life now foreign, and the insidious force of institutionalization lingering like a shadow—these are layers of experience that elude understanding without direct encounter.

The struggle intensifies for those grappling with the aftermath of loss: a lost limb, a debilitating disability, or the heart-wrenching grief of losing a child. The depth of these experiences creates an impenetrable solitude, a space where true understanding becomes elusive.

"Bak Raha Hon Junoon Main Kya Kya Kuch Kuch Na Samjhe Khuda Kare Koi"

"Babbling in frenzy, I do not know what am I saying, May the lord grant that no one would understand anything."

Aubaid Ahmad Akhoon
akhoon.aubaid@gmail.com

People who carry the weight of extreme experiences often find

themselves in a world that fails to comprehend the nuances of their journey. The challenge is not merely the experiences themselves but the profound inability to share them adequately, deepening their sense of isolation. Reducing the significance of these experiences, attempting to simplify them as a coping mechanism for our own empathetic limitations, only exacerbates the wounds. It is a disservice to gloss over the intricacies of these unique narratives.

"Kya Sufi-O-Mullah Ko Khabar Mere Junoon Ki Un Ka Sar-E-Daman Bhi Abhi Chaak Nahin Hai"

"How can the priest and monk assess the height of craze that I possess? still sound the hemis of robes they wear, which have no rifts

and know no tear."

This couplet by Allama Iqbal adds depth to the discussion, highlighting the inability of conventional wisdom or religious authority to grasp the intensity of one's fervor or suffering. It underscores the notion that extraordinary experiences often lie beyond the comprehension of those who have not lived through them, further emphasizing the isolation felt by individuals navigating such journeys.

Tailpiece : In a society grappling with the complexities of human existence, a genuine empathetic revolution is called for. Let us strive to acknowledge the uniqueness and intricacies of each person's journey. Only then can we hope to build bridges over the isolating chasms created by extreme experiences, fostering a collective understanding that transcends the limitations of mere cognitive empathy. It is in this empathetic embrace that we truly connect, weaving a more compassionate fabric into the diverse tapestry of humanity.

How to improve yourself to be an effective person?

We all live in a society where everything is judged with just first sight. Starting from a simple wrapping of packet of biscuit to the look of a car. We just belief in external appearances. We have moved on too fast that judging on first sight has became a habit for all of us. But there's few more places left on earth where we can reach with our well defined personality only, else we'll be thrown out at any point of time. So here I'll share something that should help you to correct your attitude and personality to become an effective person. Here are some tips to correct your attitude. Set a fixed schedule for morning activities. Make sure that you don't skip any activity. Greet Good Morning to the first person you see. That will certainly help your mind to release any stress and if possible try to make a habit of sipping any warm liquid like tea or coffee and even warm water as well. Yoga or exercises are very healthy for our body and mind too. Don't start your day empty stomach else it may distract your focus. Never try to jump into ones priority. This may pour negative impression of you on that person. To impress anyone you must have good set of communication skills. Communication means how you understand and react to the opposite person. Try to initiate communication part by yourself with greetings. It brings a close bond to the commun-

cation. How you react on everything you should know well, else everything will be in vain. Try to avoid miscommunication. If you haven't understood what other person told you ask him/her to repeat. It may seem to be awkward sometimes but it's the best way to avoid any miscommunication. Now to enhance your understanding you must have to think and talk like the person you are talking to. This will create a way for you to enter in their heart. Which will significantly help to communicate further. Before offering any piece of advice or solution make sure you know what's going on their minds. It will tell you whether they'll follow your advice or will put it in the trash. To become an effective person you should also have some knowledge of body language which enhances the quality of communication. Always bid good bye to the person you talk to. It brings a nice impression even after you leave. That's the quality of an effective person. An effective personal never tries to dominate the opposite person rather try to establish good bonding through communication.

One can't become an effective person in one day. But one day definitely he/she can be an effective person. And that's where attitude and personality has to be right and strong.

Vijay GarG Retired Principal Educational columnist malout Punjab

US-UK coalition conducts new strikes on Yemen's Hodeidah: Report

Sanaa : The US and UK have launched new strikes on Houthi targets in Yemen's province of Hodeidah, on the Red Sea, a Houthi-run media outlet reported. The strikes on Tuesday hit the coastal district of Alluheyah in the northwestern part of the province, al-Masirah TV reported without providing further details. The coalition, tasked to protect the merchant shipping in the Red Sea, has not commented yet on the new alleged strikes, news agency reported. On Monday, the Houthis said in a statement that they were behind the attack on a US-managed commercial bulk Star Iris in the southern part of

the Red Sea, near the Strait of Bab al-Mandab. UK Maritime Trade Operations, a security observatory agency, reported Monday that the Star Iris vessel was targeted by two missiles, causing "minor damage to the ship and no injuries among its crew". Houthis said they will continue attacking Israeli, US and British ships from sailing in the Red Sea and Gulf of Aden, in what Houthis said in solidarity with Palestinians in Gaza. Houthis have escalated attacks on Israel-linked shipping since mid-November last year, demanding Israel stop killing and displacing Palestinian people.

Hackers using ChatGPT to improve cyberattacks, reveal Microsoft and OpenAI

New Delhi : Microsoft and OpenAI using large language models (LLMs) on Wednesday said hackers are like ChatGPT to improve their ex-

isting cyber-attack techniques. The companies have detected attempts by Russian, North Korean, Iranian, and Chinese-backed groups using tools like ChatGPT for research into targets and build social engineering techniques. In partnership with Microsoft Threat Intelligence, OpenAI disrupted five state-affiliated actors that sought to use AI services in support of malicious cyber activities.

"We disrupted two China-affiliated threat actors known as Charcoal Typhoon and Salmon Typhoon; the Iran-affiliated threat actor known as Crimson Sandstorm;

the North Korea-affiliated actor known as Emerald Sleet; and the Russia-affiliated actor known as Forest Blizzard," said Sam Altman-run company. The identified OpenAI accounts associated with these actors were terminated. These bad actors sought to use OpenAI services for querying open-source information, translating, finding coding errors, and running basic coding tasks. "Cybercrime groups, nation-state threat actors, and other adversaries are exploring and testing different AI technologies as they emerge, in an attempt to understand potential value to their operations

and the security controls they may need to circumvent," Microsoft said in a statement. While attackers will remain interested in AI and probe technologies' current capabilities and security controls, it's important to keep these risks in context, said the company. "As always, hygiene practices such as multifactor authentication (MFA) and Zero Trust defenses are essential because attackers may use AI-based tools to improve their existing cyberattacks that rely on social engineering and finding unsecured devices and accounts," the tech giant noted.

Israel launches widespread airstrikes in Lebanon after rocket fire

Jerusalem : An Israeli woman was killed and eight others were wounded as a barrage of rockets fired from Lebanon slammed into Safed and an army base in the northern city, the military and medical officials said, according to a media report. In response to the attack, the Israel Defense Forces (IDF) said it launched "widespread" airstrikes in Lebanon, Times of Israel reported. There was no immediate claim for the rocket fire, although it is believed to have been carried out by the Hezbollah, which has been launching daily rocket, missile, and drone attacks on northern Israel in recent months, saying it is doing so in support of the Hamas in Gaza, against whom Israel is waging war. The IDF and Safed's municipality said rockets hit an army base in the area, some 13 km from the Lebanon border. Several hours later, the IDF said fighter jets were carrying out a "widespread" wave of airstrikes in Lebanon, Times of Israel reported.

Democrats eyeing workaround as House Speaker blocks vote on Ukraine aid bill

Washington : House Democrats are working hard to force a vote on the \$95 billion foreign aid bill despite fierce opposition from House Speaker Mike Johnson to the legislation. The bill was passed in the Senate on Tuesday. Democrats are planning to use the rare procedural move known as a discharge petition, which would require at least 218 signatures – including at least some Republicans – to bring the legislation up for a vote, media reports said.

The aid package, to help Ukraine and Israel with military aid and humanitarian help for Palestinians trapped in the conflict zone in Gaza, would appropriate \$60 billion to support Ukraine, which has been battling Russia since February 2022. It would also send \$14 billion in military assistance to Israel, \$9 billion in humanitarian assistance to Gaza and elsewhere, and nearly \$5 billion to defend Taiwan. House Democratic Leader Hakeem Jeffries sent a letter to his fellow Democrats on Tuesday saying the caucus would "use every available legislative tool" to advance the bill and called upon "traditional Republicans" to come to the aid of the party.

Families of Israeli hostage file complaint against Hamas at Int'l Criminal Court

Tel Aviv : Hundreds of family members of Israeli hostages flew to The Hague in the Netherlands on Wednesday and filed a complaint against Hamas leaders, said Liat Bell Sommer, spokesperson for the Hostages and Missing Persons' Families Forum. "This is expected to put

significant pressure on releasing the remaining hostages and serve as a mechanism for bringing justice to the victims and their families," Sommer said in a statement. "If Hamas leaders choose to take refuge in countries like Qatar or Turkey, which are not subject to the rulings of the International Criminal Court, those countries will have to decide whether they become havens for war criminals and international fugitives or extradite them in accordance with the warrant," she added. Dozens of lawyers from Israel and around the world joined the hostage family members expressing solidarity with them.

The family members filed a complaint with the ICC on charges such as genocide, kidnappings, crimes of sexual violence, and torture, among others. Hamas captivity survivor Raz Ben Ami, who was

released after 54 days and whose husband Ohad is still in Hamas captivity, said: "We came here (The Hague) to seek justice. The world cannot stay silent. Every second my husband is there is a danger to his life. He has no time." Hamas captivity survivor, Itay Regev, who was released after 54 days with his sister Maya, said: "The most important thing I can do is speak on behalf of those left behind about the fear, sleep deprivation, and sexual abuse the girls there experience on a daily basis. The hostages are out of time. We must get everyone out of there before it is too late." Yomit Ashkenazi, whose sister of Doron Steinbrecher is in Hamas captivity, said: "My little sister was kidnapped from her bed, from what was supposed to be the safest place in the world for her. The world must wake up. The world needs to know that

my sister is in a tunnel somewhere, cold, hungry, without medication, and exposed to sexual violence for 131 days." The families, according to the statement, went with a clear message exposing Hamas' crimes to the world. Shelly Aviv Yeini, Head of the Forum's Legal Team, said: "Submitting a detailed report to the International Criminal Court is a significant step emphasizing the war crimes committed by Hamas and others since the shocking events of October 7. These crimes, including genocide, hostage taking, enforced disappearance, torture and sexual violence cannot and should not go unpunished."

"Criminals must be held criminally responsible for their atrocities. We rely on the ability of the International Criminal Court to bring justice to the hostages and their families."

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

On our English language New Website
WWW.PREET NEWS.COM

Khara Sach

Cheif Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 240

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

16 FEB TO 22 FEB, 2024

Despite of Film "Political War" rejected by Indian Censor Board, Mukesh Modi forges ahead with global release on February 23rd

The Hindi film "Political War," produced by Mukesh Modi under the banner of Indie Films Inc., has been making headlines lately as the censor board has refused to pass this political drama. Due to this reason, the film is not being released in Indian cinemas, but it will hit outside India theaters on February 23rd, followed by an OTT release.

Mukesh Modi: My aim is to make films that create awareness and provide solutions

Mukesh Modi, a Mumbai-born filmmaker based in the United States, has embarked on a journey fueled by passion and a drive to convey powerful messages through cinema. His latest project, Political War, though rejected by the Central Board of Film Certification, India is poised for a global release, showcasing Modi's resilience in the face of adversity.

Journey into Filmmaking

Modi's journey into filmmaking began with a spark ignited by Bollywood and nurtured by his relentless pursuit of his passion. Undeterred by the lack of connections in the industry, he ventured to Los Angeles, US to master the craft, eventually producing his own film, driven solely by his unwavering passion for storytelling and reaching audiences. "My first film, The Elevator was sold to Amazon,

and is doing well on the OTT. This pushed me to take the plunge."

Handling Challenges and Emotions

For Modi, filmmaking demands unwavering dedication and detachment from emotional attachments. Despite the setback of India's censorship rejection, he remains steadfast in his belief that every project requires a hundred percent commitment, regardless of the emotional toll it may exact. "Of course I am hurt. But I believe in doing my good karma and leaving the rest to God. I have made tremendous sacrifices, both personal and financial, to make this film."

Impact of Censorship on Global Release

The rejection by the Indian censor board poses significant challenges, but Modi remains undeterred, determined to share his message beyond borders. While the lack of approval hampers domestic distribution, he sees the global release as an opportunity to reach a broader audience, albeit with plans to revisit and resubmit the film for approval in India. "My opinion is that, the board should suggest what needs to be altered in a film. However, just rejecting a film doesn't make sense. They need to look into this."

Filmmaking Style and Passionate Themes

gion bias. You have to be one, you can't let anyone divide you."

Why you must see the film "Political War" Political War is showcasing the problems and the SOLUTIONS to the problem.

Most of the films are made on the past (what has happened) most of us know what has happened but without giving any solutions. Political War is identifying what kind of problems we are facing and what more problems can arise along with the solutions.

It's not a film, it's a mission which we need to make sure is completed.

Objective of the film "Political War"

- 1) Motivate Community to Vote
- 2) Bring awareness about dirty politics
- 3) Expose Foreign Resources who wants to destroy India
- 4) India believes - Unity in diversity & Universe is one family

Future Endeavors

Beyond Political War, Modi ventures into diverse genres with upcoming projects like Torn, a psychological

thriller featuring Alfonso Freeman, son of Hollywood legend Morgan Freeman. He remains committed to shedding light on compelling narratives, including stories rooted in Indian culture and experiences.

"BRIDE OF ZAMBAI" short English film streaming on Indie Films World

"THUGS OF ARMS" Mini Web Series

Now Modi is coming with Indie Film Festival Awards, film festival for Independent Filmmakers. IFFA will support Indie Filmmakers in distribution their films, release their contents on Indie Films World Streaming platform. IFFA will make Independent Filmmakers dreams come true by guiding them in all the stage of filmmaking.

Attention Filmmakers

Filmmakers can contact the Contents Acquisition Team:indiefilmsinc24@gmail.com

For general questions, email:info@indiefilmworld.com

Website & Social Media

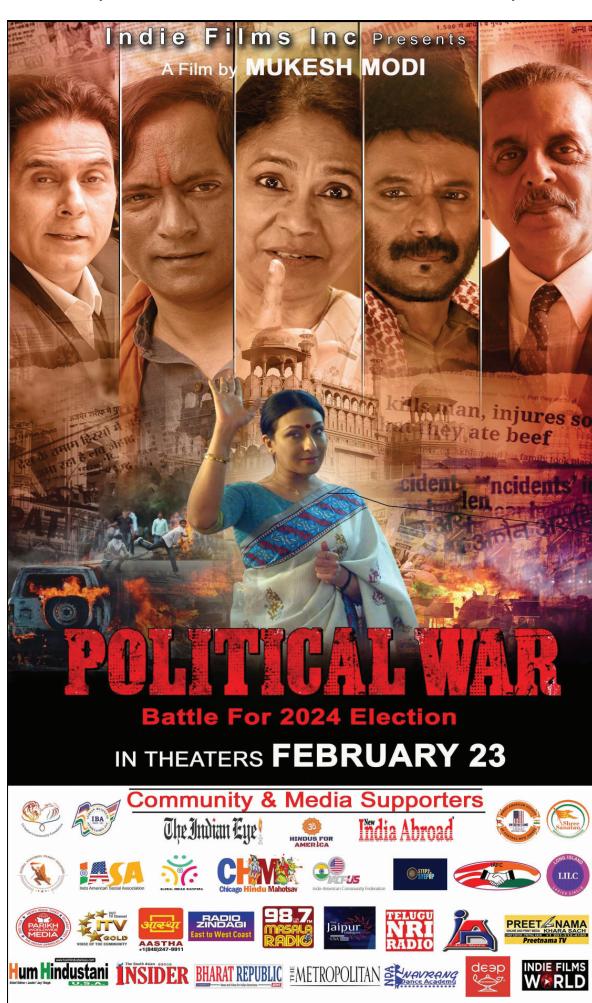
Website: indiefilmworld.com

Instagram: @realmukeshmodi

Twitter: @realmukeshmodi

IOS/Android Mobile App: Indie Films World

Android TV App: Indie Films World

Modi's filmmaking ethos revolves around conveying messages and fostering awareness rather than mere storytelling. He aims to guide audiences towards positive action, emphasizing the importance of proactive measures in safeguarding societal values and cohesion. "It is easy to make films on history or what has already happened. However, my aim is to make films that give a solution. And, Political War does that. It offers a way out for the audience."

Cinema, according to Modi, serves as a potent tool for societal change, advocating for content that uplifts and unites. "I urge fellow filmmakers to harness the medium's transformative potential by promoting positive messages and solutions to prevalent issues."

Takeaway from Political War

Through Political War, Modi aims to instill a message of unity and resilience, cautioning against divisive politics fueled by religion and caste. Amid India's growth, he advocates for awareness and unity, urging audiences to resist political manipulation and embrace solidarity. "Today, unfortunately we are surrounded by people who are taking advantage of religion and caste biases. I want people to open their eyes and see the impact of reli-

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREET NEWS.COM

Cheif Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 239

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

09 FEB TO 15 FEB, 2024

No body have time to watch TV Advertisement
No body have time to read Physical newspapers

It's social time.

Online News, Advertisement, Promotion Anytime anywhere.

Doesn't matter where are you.

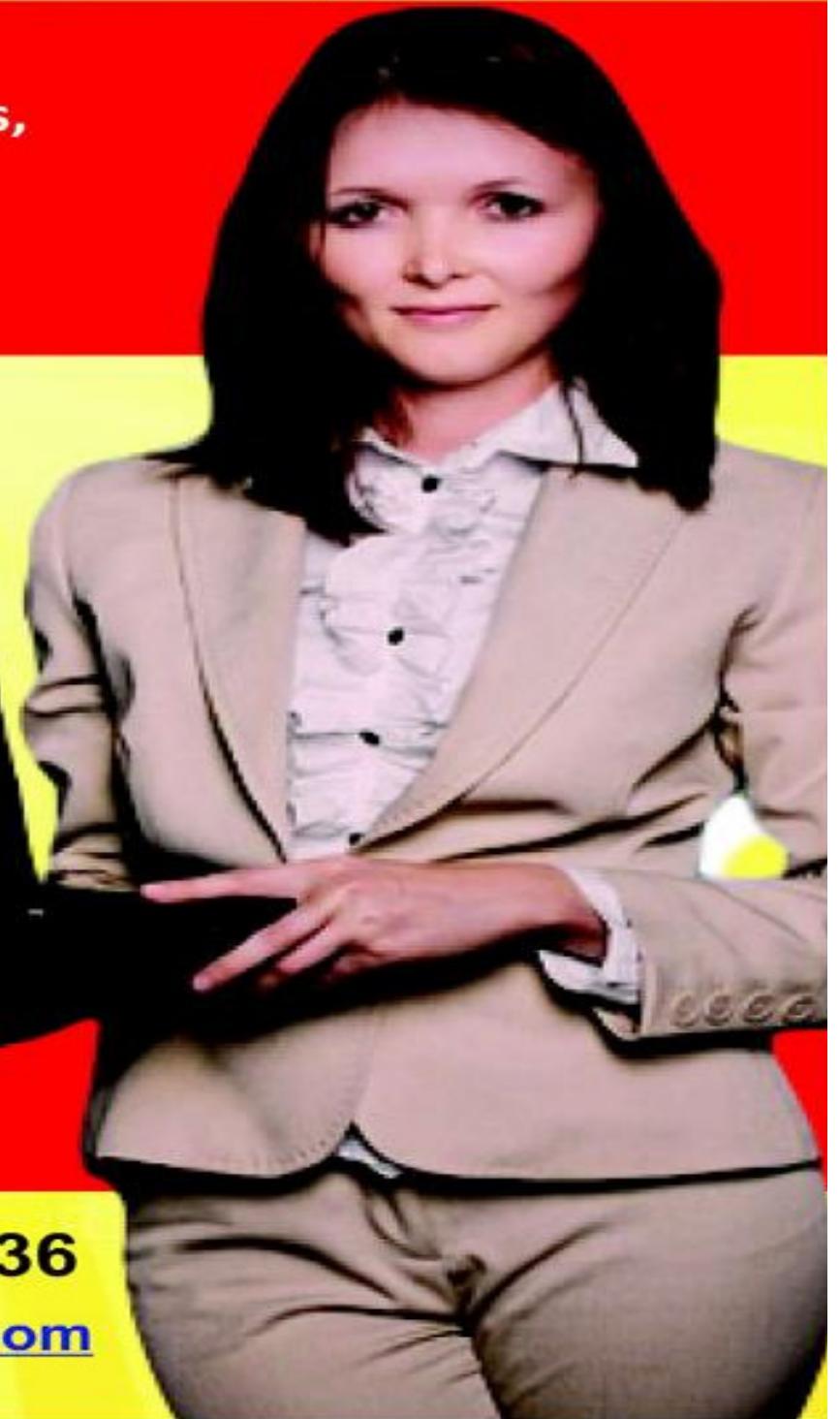
Advertisement with Preetnama.

Promote your business with TalkShow

We gave social stage to show yourself and your Business.

Business Persons, Doctor,
Advocates, VISA, Tour Travel, Actor, Singers,
writers come Join or TalkShow
and Advertisement with us on national
& International based.

Search Just
Preetnama
Youtube
Facebook
Twitter
Instagram
LinkedIn
Tiktok

No ned to go anywhere, Just leave message on
WhatsApp or email us. We will call you back.

Contact immediately

+1 201-312-4180, +1 917-328-8436

www.preetnama.com, www.preetnews.com

Email- preetnamausa@gmail.com

PM Modi meets Indian diaspora in Qatar, says 'grateful' to community

Doha : Prime Minister Narendra Modi met the Indian diaspora in Qatar and said that he is "grateful" to the community as he arrived in Doha after concluding a whirlwind two-day trip to the UAE. He arrived here late on Wednesday After June 2016, this is Modi's second visit to the country, home to roughly 8,40,000 Indians. "An exceptional welcome in Doha! Grateful to the Indian diaspora," the PM posted on X along with pictures of him being greeted by Indian community members.

He said in an earlier statement that the presence of the strong

Indian community in Doha is "a testament to our strong people-to-people ties". On his arrival, he was received by Soltan bin Saad Al-Muraikhi, State Minister for Foreign Affairs, and proceeded to meet his Qatari counterpart Sheikh Mohammed bin Abdulrahman Al Thani. The two leaders discussed ways to boost friendship between the two countries. "Had a wonderful meeting with PM @MBA_AIThani. Our discussions revolved around ways to boost India-Qatar friendship," Modi wrote on X. The External Affairs Ministry said that the PM held "a fruitful

meeting" with the Qatari PM with their discussions covering expanding bilateral cooperation in sectors such as trade & investment, energy, and finance among others. On Thursday, PM Modi is expected to meet the Emir of Qatar, Sheikh Tamim bin Hamad Al Thani, and hold talks on bilateral as well as regional and global issues. Bilateral trade between India and Qatar currently stands at

roughly \$20 billion, and Qatar is also a significant investor in India across a whole range of economies. The visit is timely as it comes just after the release of eight ex-Indian Navy personnel who were sentenced to death on espionage charges by Qatar last year. They were employees of the Doha-based company Dahra Global and were taken into custody in August 2022. They were identified as

Captain Navtej Singh Gill, Captain Birendra Kumar Verma, Captain Saurabh Vasisht, Commander Amit Nagpal, Commander Purnendu Tiwari, Commander Sugunakar Pakala, Commander Sanjeev Gupta, and Sailor Rajesh. The appellate court in Qatar in December last year commuted their death sentence to imprisonment ranging between three years and 25 years.

Rift widens between top Hamas leaders Yahya Sinwar, Ismael Haniyeh

Tel Aviv : With ceasefire talks between Israel and Hamas in the ongoing war in Gaza Strip not progressing, cracks seem to have surfaced in the top leadership of Hamas. According to sources in Israel Military Intelligence and Shin Bet- Israel intelligence agency, the top two leaders of Hamas, Yahya Sinwar and Ismael Haniyeh, are not seeing eye to eye. Israel has abruptly called off the ceasefire talks after intelligence information that cracks have appeared in Hamas leadership and Israel is waiting for an opportunity to garner advantage in mediatory talks once the cracks widen to a point of no return.

According to Israel intelligence sources, Yahya Sinwar widely believed to be the man behind the October 7 massacre and who is on the run in Gaza eagerly want a six week ceasefire, Ismael Haniyeh who is the political head of Hamas wants a permanent solution or rather the Israel troops pulling out of Gaza strip. Israel

Defense Minister Yoav Gallant had publicly stated that the Israel Defense Forces (IDF) would kill Sinwar. In a press statement on Tuesday night, the IDF spokesman, Real Admiral Daniel Hagari had openly said that the IDF was closing in on Sinwar and would capture him dead or alive. Sinwar is on the run in Gaza shifting his base from one tunnel network to the other, while Haniyeh, the political head of Hamas, is enjoying a comfortable life in Doha, capital of Qatar. In the recent ceasefire talks held at Cairo, Haneyeh took all the decisions and scuttled the peace talks. Israel intelligence, according to sources, have information that this has angered Sinwar and his brother Mohammed Sinwar who himself is also a powerful voice in the Hamas leadership. Sinwar was shifting his base from Khan Younis area to Rafah border but the IDF has now entered Rafah and fighting is on in the area.

French ex-President Nicolas Sarkozy found guilty of illegal campaign financing

Paris : Former French President Nicolas Sarkozy was found guilty of illegal campaign financing by a Paris appeal court which gave him a one-year prison sentence, half of which was suspended. The court found that Sarkozy spent 42.8 million euros (\$45.9 million) for his presidential campaign in 2012 while the maximum amount allowed in France at the time was 22.5 million euros, news agency reported.

To conceal the massive overrun, a system of double invoicing had been set up, according to French press. Sarkozy "undoubtedly benefited from frauds that gave him far greater means than those authorized by law" though "the investigation did not establish that he had ordered them, or that he had participated in them, or even that he had been informed of them," reported the French daily newspaper Le Monde quoting the judge's ruling. Sarkozy will take the case to France's highest court, his lawyer told reporters. President from 2007 to 2012, Sarkozy faces multiple legal cases.

A trial will start in 2025 over allegations that he had accepted money from Libya to fund his 2007 campaign. In 2021, a court handed him a prison sentence of three years, including two suspended, for "corruption and influence peddling." He denied any wrongdoing and the appeal court in 2023 upheld the original ruling. The case is already before the highest court.

North Korea test-fires new surface-to-sea missile

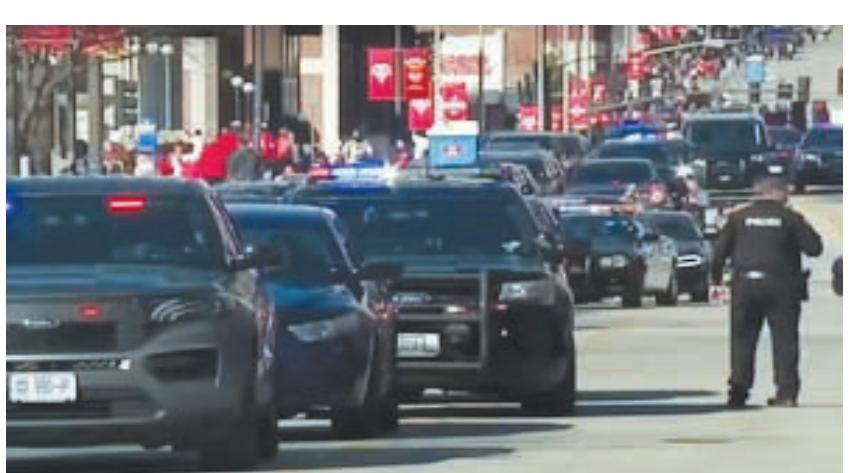
Seoul, Feb 15 (VOICE) North Korean leader Kim Jong-un has supervised the test-firing of a new surface-to-sea missile and ordered a tighter defence posture near the western maritime border, Pyongyang's state media reported on Thursday. North Korea test-launched the new missile, named Padasuri-6, on Wednesday, Yonhap news agency reported, citing the Korean Central News Agency (KCNA). The missile hit a target after flying over waters in the East Sea for around 1,400 seconds, KCNA said, without disclosing other details such as how many missiles were fired. The South Korean military said Wednesday it detected several cruise missile launches at around 9 a.m. into waters northeast of the eastern city of Wonsan. It marked North Korea's fifth

cruise missile launch this year. The provocation came two days before the 82nd birthday of late former leader Kim Jong-il, the father of the current leader Kim Jong-un.

The North Korea's leader ordered a stronger defence posture near the western maritime border, saying that South Korean warships have frequently violated it, KCNA said. "If the enemy violates the maritime border that we've recognized, we will regard it as an infringement on our sovereignty and an act of a military provocation," Kim said. North Korea has not recognized the Northern Limit Line, the de facto maritime border in the Yellow Sea, long demanding that the line be moved farther south as it was unilaterally drawn by the US-led UN Command after the 1950-53 Korean War.

1 dead, dozen injured at US Super Bowl victory parade shooting

Chicago : At least one person was killed while a dozen people were injured as gunfire erupted during the Kansas City Chiefs' Super Bowl victory parade in Kansas City, US state of Missouri. Stacey Graves, chief of the Kansas City Missouri Police Department, has said at a news conference. "Shots have been fired around Union Station. Please leave the area," the Kansas City Police Department said on social media platform X on Wednesday. The police have detained two armed people for more investigation, news agency quoted Jake Beccina, a spokesman for the Kansas City Police Depart-

ment, as saying. Kansas Governor Laura Kelly, evacuated from the rally and updates from the police, local site, posted on X that she encouraged everyone to follow instructions media reported.

Haryana man sentenced for stealing \$150k from elderly woman in US

New York : An Indian national hailing from Haryana has been sentenced to more than four years in prison for his role in stealing \$150,000 from an elderly woman in the US state of Montana. Sukhdev Vaid, 24, admitted targeting elderly Americans via an international computer-hacking scheme that resulted in more than \$1.2 million in total losses, US Attorney Jesse Laslovich said on Wednesday. The court or-

dered that upon his release from custody, Vaid will be remanded to the Bureau of Customs and Immigration Enforcement for deportation, and asked him to pay \$1,236,470 restitution. "It has become all too common for people outside of our country to victimise Montanans, especially as it relates to wire fraud, and get away with it. But not this time. Vaid is going to federal prison," Attorney Laslovich said.

"Phantom Hacker" scams layer imposter tech support, financial, and government personas to gain access to someone's computer and personal information. Sadly, these scams are increasingly targeting our seniors," said Special Agent in Charge Shohini Sinha of the Salt Lake City, FBI. Sinha said what added to the depravity of the case was that the scammer traveled over-

seas to collect the victim's money in person. The government alleged in court documents that a large enterprise originating from India was involved in stealing \$1,236,470 from elderly Americans. The Montana case arose in February 2023, when Glacier Bank notified the FBI that Jane Doe, a 73-year-old woman in Kalispell, had been defrauded. The fraudsters tricked Jane Doe into giving them money through a pop-up notice that appeared on Jane Doe's computer screen. The notice explained that Jane Doe had been "hacked" and for her to call a number for customer support. Jane Doe complied, and fraudsters directed her to remove cash from her bank accounts for safekeeping at the "Fed". She gave \$150,000 in cash to the fraudsters. After learning of the scam, the FBI set up a ruse in which Jane

Doe told the fraudsters she still had \$50,000 in cash.

The FBI arrested Vaid, along with his co-defendant, Eddy Joseph, of Gainesville, Florida, when they traveled to Montana to collect the money. The investigation determined that the fraudsters remotely accessed Jane Doe's computer, using UltraViewer, which they installed on her computer. Joseph was sentenced previously to two years and nine months in prison for his conviction in the case. "To protect yourself, never click on unsolicited pop-ups, links sent by text message or email, don't download software at the request of someone you don't know, and always remember that the government and law enforcement will never call and ask you for money," FBI's Sinha said in a statement.

Indian-origin couple, D-year-old twins found dead in California

New York : In a series of unfortunate incidents involving Indian-Americans, a couple and their four-year-old twins were found dead inside their home in San Mateo, California. Police are investigating the deaths of Anand Sujith Henry, 42, his wife Alice Priyanka, 38, and their sons Noah and Neithan as a murder-suicide. Officers responded at about 1:45 am Monday to the home on the 100 block of Dahlia Street in the Daly City area. Alameda de las Pulgas to conduct a welfare check, NBC Bay Area reported.

were also found there, police said. While the cause of the death is still being investigated, police believe the boys were smothered, strangled, or given a lethal overdose, sources with direct knowledge of the investigation told NBC.

Police said they have been called to the home a few times in the past but refrained from disclosing the nature of those calls. The San Mateo Police said in a statement that there was no note left at the scene and that the deaths appeared to be an isolated incident with no danger to the public. While the motive remains unclear, police are waiting for autopsy results and forensic analysis. "We are confident the person responsible was located within the home," they said. Neighbors said the friendly couple had lived in the home for more than four years and seemed like a happy family. The identities of the couple were revealed by

their friends and police are yet to officially release the names. Anand's LinkedIn profile identified him as a former Software Engineering Manager at Meta and Google. After leaving his position

at Meta in June last year, he founded his own artificial intelligence company, Logits. According to court records, Anand filed for divorce in December but did not go through with it.

Burj Khalifa lit up with Indian Tricolour ahead of Modi's address at Dubai summit

Dubai : Sheathed in the hues of the Indian Tricolour, Dubai's iconic Burj Khalifa was lit up with the words "Guest of Honour – Republic of India" ahead of Prime Minister Narendra Modi's keynote address at the B20 World Governments Summit scheduled to take place in the emirate on Wednesday. Modi is on a two-day visit to the UAE, his seventh in ten years, to deepen bilateral relations and inaugurate the BAPS Mandir, the first Hindu temple in Abu Dhabi. Taking to his X on Wednesday, the Prime Minister said that in his address he will strengthen conversations around building a better planet.

"It is an honour to be speaking at the @WorldGovSummit later today. I shall be elaborating on a wide range of subjects, which will strengthen the conversations around building a better planet," he said. Extending a "warm welcome" to Modi, Dubai's Crown Prince Sheikh Hamdan bin Mohammed bin Rashid Al Maktoum shared on X two images of the Burj Khalifa, lit up with colours of the Indian flag and logo of the World Government's Summit. He said that the strong ties between the two nations serve as a model for international cooperation and that it is a "pleasure to have India as a distinguished guest" at the event.

"The @WorldGovSummit has evolved into one of the world's leading platforms for sharing governance best practices, success stories and initiatives, and envisioning the future of government," he wrote in a post on X. "It is a pleasure to have India as a distinguished guest at this international event, where it will showcase its innovations, initiatives and projects across diverse sectors that are a model for accelerating development for government service delivery," the Crown Prince said.

Asif Ali Zardari likely to become Pakistan president

Islamabad : As PML-N, PPP, MQM, PML-Q, IPP and BAP have announced to form a coalition government at the Centre, PPP co-chairman Asif Ali Zardari is likely to become the President of the country for the second time, local media reported. On Tuesday, the abovementioned parties had announced to form a government in the Centre on the lines of the Pakistan Democratic Movement (PDM) government, Geo News reported. PML-N leadership has agreed to support Zardari for the post of president in return for PPP's support to Shehzad Sharif for the

Prime Minister's post, sources said. Meanwhile, PML(N) leader Rana Sanaullah said that PPP did not demand the top constitutional post of president. Pakistan Peoples Party (PPP) Chairman Bilawal Bhutto Zardari had on Tuesday announced Zardari as PPP candidate for the President's post. "I am not saying this because he is my father. I am saying this because the country is in a huge crisis at the moment and if anyone can douse this fire, it is Asif Ali Zardari," Bilawal had said.

ਕੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ?

ਬਾਰਤ ਵਿੱਚ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਮੌਸਮ ਆ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਹਾਕਮਾਂ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਚਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਿੱਤ ਨਵੇਂ ਐਲਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਭਾਰਤ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਰਹੇ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੀ 'ਦੇ ਇੱਤਜ਼ਨ' ਸਰਕਾਰ ਵਾਲੇ

ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ 'ਵੱਡ ਅਕਾਰੀ, ਵੱਡ ਕਰੋੜੀ' ਪ੍ਰਯੋਗਕਾਰੀ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਪੱਥਰ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅਧੁਨਿਆਵਿਖੇ ਰਾਮ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਪਾਣ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨਾਰੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਬੱਜਟ ਦੇਸ਼ ਦੀ

ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਪੱਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 'ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਨਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਮਾਣ-ਤਾਣ ਮਿਲੇਗਾ।' 'ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਬੀਮਾ ਕਾਰਡ' ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਤਹਿਤ ਮੁਫਤ ਇਲਾਜ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਆਸਾ ਅਤੇ ਅੰਗਰਵਾੜੀ ਵਰਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਜਟ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਨਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰੇਲਵੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਗੇ।

(ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸੈਕੜੇ ਮਾਸਿਕ ਤਨਖਾਹ ਹੀ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਿਲਦੀ ਹੈ) ਤਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੇਲਵੇ ਦੀ ਸੁਧਾਲਤਾਂ, ਸਿਹਤ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਲਤਾਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਬੱਜਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਧਾਂ, ਪਰ ਹੋਵੇ। ਮੁਫਤ ਗੈਸ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਵੰਡੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਬੱਜਟ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ 'ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਕਾਰਡ' ਰਾਹੀਂ ਮੁਫਤ ਸਿਹਤ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਕੌਲ ਹੁਣ ਇਹਨਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮੁਫਤ ਸਰਕਾਰ ਨੈੜਾਨ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੈ ਤਾਂ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਨੈੜਾਨ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੈ ਤਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਸਰਕਾਰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ 75 ਸਾਲ ਬੀਤਣ ਬਾਅਦ ਦੁਨੀਆ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਮੇਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਕਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਕਰੀਗੀ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਈ.ਡੀ. ਅਤੇ ਸੀਬੀਆਈ ਹੋਰ ਤੋਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਤੇਜ਼ੇ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰੇਵਾਂ, ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਜਨਾਜਾ

ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਮਨ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸ਼ਿਕਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਗੁਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਇਸ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਣ ਦਾ ਇਹ ਚੋਣਾ ਯਤਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ 20 ਤੋਂ 25 ਕਰੋੜ ਭਾਰਤੀ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬੀ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਹਨ। ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦਾਤ ਪੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸ਼ਕਤੀ ਹਿਆਉਣ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਉਹ ਗੁਆਂਢੀ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਕ ਕਿ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼, ਹਕੂਮਤ ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਮੇਅਰ ਚੋਣਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਂਗਰਸ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਬਹੁਮਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਮੇਅਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀਆਂ ਦਸ਼ਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਗਿਣਾਉਣ ਲਈ ਪੱਥਰ ਭਾਰ ਹੈ।

ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਇਸ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਣ ਦਾ ਇਹ ਚੋਣਾ ਯਤਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ 20 ਤੋਂ 25 ਕਰੋੜ ਭਾਰਤੀ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬੀ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਹਨ। ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦਾਤ ਪੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸ਼ਕਤੀ ਹਿਆਉਣ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਉਹ ਗੁਆਂਢੀ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਕ ਕਿ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼, ਹਕੂਮਤ ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਮੇਅਰ ਚੋਣਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਂਗਰਸ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਬਹੁਮਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਮੇਅਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀਆਂ ਦਸ਼ਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਗਿਣਾਉਣ ਲਈ ਪੱਥਰ ਭਾਰ ਹੈ।

ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਇਸ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਣ ਦਾ ਇਹ ਚੋਣਾ ਯਤਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ 20 ਤੋਂ 25 ਕਰੋੜ ਭਾਰਤੀ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬੀ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਹਨ। ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦਾਤ ਪੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸ਼ਕਤੀ ਹਿਆਉਣ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਉਹ ਗੁਆਂਢੀ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਕ ਕਿ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼, ਹਕੂਮਤ ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਮੇਅਰ ਚੋਣਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਂਗਰਸ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਬਹੁਮਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਮੇਅਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀਆਂ ਦਸ਼ਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਗਿਣਾਉਣ ਲਈ ਪੱਥਰ ਭਾਰ ਹੈ।

ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਇਸ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਣ ਦਾ ਇਹ ਚੋਣਾ ਯਤਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ 20 ਤੋਂ 25 ਕਰੋੜ ਭਾਰਤੀ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬੀ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਹਨ। ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦਾਤ ਪੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸ਼ਕਤੀ ਹਿਆਉਣ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਉਹ ਗੁਆਂਢੀ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਕ ਕਿ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼, ਹਕੂਮਤ ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਮੇਅਰ ਚੋਣਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਂਗਰਸ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਬਹੁਮਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਮੇਅਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀਆਂ ਦਸ਼ਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਗਿਣਾਉਣ ਲਈ ਪੱਥਰ ਭਾਰ ਹੈ।

ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਇਸ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਣ ਦਾ ਇਹ ਚੋਣਾ ਯਤਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ 20 ਤੋਂ 25 ਕਰੋੜ ਭਾਰਤੀ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬੀ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਹਨ। ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦਾਤ ਪੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸ਼ਕਤੀ ਹਿਆਉਣ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਉਹ ਗੁਆਂਢੀ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਕ ਕਿ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼, ਹਕੂਮਤ ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਮੇਅਰ ਚੋਣਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਂਗਰਸ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਬਹੁਮਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਮੇਅਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀਆਂ ਦਸ਼ਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਗਿਣਾਉਣ ਲਈ ਪੱਥਰ ਭਾਰ ਹੈ।

ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਇਸ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਣ ਦਾ ਇਹ ਚੋਣਾ ਯਤਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ 20 ਤੋਂ 25 ਕਰੋੜ ਭਾਰਤੀ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬੀ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਹਨ। ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦਾਤ ਪੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸ਼ਕਤੀ ਹਿਆਉਣ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਉਹ ਗੁਆਂਢੀ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਕ ਕਿ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼, ਹਕੂਮਤ ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਮੇਅਰ ਚੋਣਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਂਗਰਸ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਬਹੁਮਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਮੇਅਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀਆਂ ਦਸ਼ਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਗਿਣਾਉਣ ਲਈ ਪੱਥਰ ਭਾਰ ਹੈ।

ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਇਸ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਣ ਦਾ ਇਹ ਚੋਣਾ ਯਤਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ 20 ਤੋਂ 25 ਕਰੋੜ ਭਾਰਤੀ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬੀ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਹਨ। ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦਾਤ ਪੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸ਼ਕਤੀ ਹਿਆਉਣ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਉਹ ਗੁਆਂਢੀ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਕ ਕਿ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼, ਹਕੂਮਤ ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਮੇਅਰ ਚੋਣਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਂਗਰਸ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਬਹੁਮਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਮੇਅਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀਆਂ ਦਸ਼ਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਗਿਣਾਉਣ ਲਈ ਪੱਥਰ ਭਾਰ ਹੈ।

ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਇਸ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਣ ਦਾ ਇਹ ਚੋਣਾ ਯਤਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ 20 ਤੋਂ 25 ਕਰੋੜ ਭਾਰਤੀ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬੀ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਹਨ।

ਇੰਡਰਾਈਲ-ਫਲਮਤੀਨ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ

ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ-ਫਲਸਤੀਨ ਜੰਗ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ: ਜੰਗ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ 7 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਹਮਾਸ ਵੱਲੋਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਉੱਤੇ ਹਸਲੇ ਦੌਰਾਨ 1200 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਅਤੇ 120 ਨੂੰ ਬੰਬੀ ਬਣਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਲੰਮਾ ਇਤਿਹਾਸ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦੀ, ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਈਸਾਈ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਯੇਰੂਸਲਮ ਸਥਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਇੱਥੇ ਯਹੂਦੀ ਵਤਨ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਉਸਾਰਨ ਦੇ ਮਨਸ਼ੇ ਨਾਲ ਯੂਰੋਪ ਤੋਂ ਉਜਾੜ ਕੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਆਵਾਸ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹਿੱਤਿਆ। ਯਹੂਦੀ ਵਚਨ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਦੇ ਉਭਾਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਰੰਪਰਕ ਫਲਸਤੀਨ ਦੀ ਮੁਸਲਿਮ, ਯਹੂਦੀ ਅਤੇ ਈਸਾਈ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਫਲਸਤੀਨੀ-ਅਰਬ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਜ਼ਾਈਲ-ਫਲਸਤੀਨ 'ਟਕਰਾਅ' ਦਾ ਮੁੱਢ ਪਹਿਲੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਦੌਰਾਨ ਬਰਤਾਨਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮੁਫ਼ਤ ਅਤੇ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦੀ ਨੀਤੀਆਂ ਲਈ ਤੀਹਰੇ ਆਪਾ-ਵਿਰੋਧੀ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨਾਲ ਬੱਝਿਆ: ਇਹ ਸਮਝੌਤੇ 'ਹੁਸੈਨ-ਮੈਕਮੋਹਨ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ', 'ਸਾਈਕਸ-ਪਿਕੋਟ ਸਮਝੌਤਾ' ਅਤੇ 'ਬਲਫਰ ਐਲਾਨ' ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹਨ।

ਹੁਸੈਨ-ਮੈਕੋਹਰ ਪੱਤਰ-ਵਿਗਾਰ (1915-1916) ਮੁਤਾਬਿਕ, ਪਹਿਲੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਓਟੋਮਾਨ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਰਬਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਬਦਲੇ ਫਲਸਤੀਨ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਲਈ ਵਾਅਦਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬਲਫਰ ਐਲਾਨ (1917) ਮੁਤਾਬਿਕ, ਅਮਰੀਕੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀਆਂ ਯੁੱਧ ਬਾਅਦ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਬਦਲੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਫਲਸਤੀਨ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ ਆਪਾਰਿਤ ਇਸ਼ਗਾਈਲ ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਰਤਾਨੀਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਦਦ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਪਾ-ਵਿਰੋਧੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਹਿਰ ਹੋਣ ਨਾਲ ਯਹੂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਫਲਸਤੀਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਟਕਰਾਅ ਹੋਰ ਤਿੰਖਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਝ,

ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਓਟੋਮਾਨ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਹਾਰ ਬਾਅਦ ਸਾਈਕਸ-ਪਿਕੋਟ ਸਮਝੌਤੇ (1916) ਮੁਤਾਬਿਕ, ਫਲਸਤੀਨ ਨੂੰ ਬਰਤਾਨੀਆ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਅਧੀਨ ਕਰ ਲਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੁਏਜ਼ ਨਹਿਰ ਅਤੇ ਪਰਸੀਅਨ ਖਾੜੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਭਾਰਤ ਤੱਕ ਪ੍ਰਹੁੰਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋ ਗਈ। ਫਲਸਤੀਨ 1948 ਤੱਕ ਬਰਤਾਨੀਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਇਲਾਕਾ ਹੀ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਯਹੂਦੀ-ਫਲਸਤੀਨੀ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਨਫਰਤ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁੰਦੀ ਗਈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਅਰਬਾਂ ਨੇ ਫਲਸਤੀਨ ਵਿੱਚ ਬਰਤਾਨੀਵੀ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਫਲਸਤੀਨ ਵਿੱਚ ਆਵਾਸ ਦੀ ਨੀਤੀ ਵਿਹੁੰਗ ਬਗਾਵਤ ਆਰੰਭ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਫਲਸਤੀਨ ਨੂੰ ਵੰਡ ਕੇ ਯਹੂਦੀ ਅਤੇ ਅਰਬ ਦੋ ਰਾਜ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਯੇਗੁਜ਼ਲਮ ਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਧੀਨ ਰੱਖਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੰਨ ਲਿਆ ਪਰ ਅਰਬ ਮੁਲਕਾਂ ਅਤੇ ਫਲਸਤੀਨੀਆਂ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੂਜੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਦੌਰਾਨ

ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ

ਲਈ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲਾਕ-
ਡਾਊਨ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ
ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਪੈਸੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ
ਪਹੁੰਚਿਆ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ
ਕਈ ਕਈ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ
ਦੀਆ ਖਬਰਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਨਿਆਂ ਤੇ
ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਕੇਸ ਨਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ
ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਆਏ ਕਿਸਾਨ
ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਖੁਦਕਸ਼ੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ
ਚਿੱਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਹੁਣੇ ਹੀ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਹੋਰ
ਮਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ
ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤਿੰਨ ਮਾਰੂ ਬਿੱਲ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ
ਕਿਸਾਨਾਂ ਅੰਦਰ ਰੋਹ ਭਰਿਆ ਸ਼ੰਘਰਸ਼ ਪੇਦਾ ਕਰ
ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਸਾਰਥਿਕ ਸਿੱਟੇ ਦੀ ਉਮੀਦ
ਕਰਨੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਕਿਸਾਨੀ ਬਚਾਈ ਜਾ
ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੱਲ ਕਗਿੰਦੇ ਤਾਂ
ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਲਈ ਹਰ ਮਹਿਕਮੇ ਵਿੱਚ
ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤਕਰੀਬਨ ਬੰਦ ਹੁੰਦੇ ਦਿੱਤੇ ਰਹੇ
ਹਨ। ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਿਕਮੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਗਿੰਦੇ ਜੋ ਦੇਸ਼
ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉੱਚ
ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਕੇ ਢੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਂ
ਚਮਕਾਉਣ ਲਈ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ
ਅੰਦਰ ਉੱਚ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਰਹੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ

ਸਰਮਨੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦੀ ਸਰਬਨਾਸ਼ ਮੁਹਿਮ ਨੇ ਯਹੂਦੀ ਬੇਘਰ ਹੋਏ ਦਰ-ਬ-ਦਰ ਫਿਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਅਗਸਤ 1945 ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੂਮਨ ਨੇ ਬਿਟਿਸ਼ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਐਟਲੀ ਨੂੰ ਨਾਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਯਹੂਦੀ ਸਰਬਨਾਸ਼ ਮੁਹਿਮ ਤੋਂ ਬਚੇ ਹੋਏ 100,000 ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਫਲਸਤੀਨ ਵਿੱਚ ਭਰੂੰਚ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਵੀ ਫਲਸਤੀਨ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਖਾੜੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਭਾਵੇਂ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਸਰਨਾਰਬੀਆਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿੱਚ ਵਸਾਉਣ ਦੀ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਦਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਬੇਘਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੇਘਰ ਹੋਏ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨਾਲ ਅਰਬਾਂ ਦੀ ਹਮਦਰਦੀ ਤਾਂ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਫਲਸਤੀਨ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਇੱਗਰਾਈਲ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਵਿਕੋਈ ਸਨ। ਅਮਰੀਕਾ

ਉਣ੍ਹ ਦੇ ਵੱਡਿਆ ਸਨੋ ਮਸਨਾਂ
ਅਤੇ ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਮੌਕੇ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕਦੇ
ਯਹੂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਕਦੇ ਫਲਸਤੀਨੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀ
ਨੀਤੀ ਬਦਲਦੇ ਰਹੇ ਪਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਫਲਸਤੀਨ ਇਲਾਕੇ
ਵਿੱਚ ਆਵਾਸ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਇੱਕ
ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਦੋ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਦਰਮਿਆਨ
ਘਰੇਲੂ ਖਾਨਾਜ਼ਗੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਘਰੇਲੂ ਖਾਨਾਜ਼ਗੀ
ਦੰਦੋਨ ਯਹੂਦੀ-ਅਰਬੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵਿੱਚ ਲੜਦੇ
ਛੱਡ ਕੇ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 14 ਮਈ 1948 ਅੱਧੀ
ਰਾਤ ਨੂੰ ਫਲਸਤੀਨ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ
ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਹੀ ਦਿਨ ਫਲਸਤੀਨ ਵਿੱਚ
ਯਹੂਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ
ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਿੰਸਕ ਜੰਗ ਦੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ
ਹੋਏ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਜਨਮ ਕਾਰਨ ਲੱਗਭੱਗ 700,000
ਫਲਸਤੀਨ-ਅਰਬ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਉਜਾੜਾ ਹੋਇਆ।
ਇਸ ਨੂੰ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਯਹੂਦੀ 'ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ'
ਅਤੇ ਅਰਬ ਫਲਸਤੀਨੀ 'ਨਕਬਾ' ਭਾਵ ਬਿਆਹੀ ਅਤੇ
ਉਜਾੜਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਤੱਕ ਫਲਸਤੀਨ ਲਗਾਤਾਰ ਤਣਾਅ
ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਲੜਾਈਆਂ ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ
ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਿਆ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ
ਇੱਕੋ ਭੂਗੋਲਿਕ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਵਤਨ ਵਸਾਉਣ
ਅਤੇ ਫਲਸਤੀਨੀਆਂ ਦੇ ਵਤਨ ਬਚਾਉਣ ਦੇ 100 ਸਾਲ ਤੋਂ
ਵਾਧੂ ਲੰਮੇ ਟਕਰਾਅ ਅਤੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਲੇ ਦੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਨੇ ਦੋਵੇਂ
ਪਾਸੇ ਸੱਜੇ ਪੱਖੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ
ਦੰਦੋਨ ਖਿੱਤਾ ਬਹੁਗੀ ਤੀਜੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨਵੀਂ-ਬਸਤੀਵਾਦੀ
ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ
ਲਗਾਤਾਰ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

2023-24 ਦੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ-ਫਲਸਤੀਨ ਜੰਗ ਵਿੱਚ
ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਹਮਾਸ ਜਾਂ ਫਲਸਤੀਨ ਉਹ ਧਿਰਾਂ ਹਨ ਜੋ
ਸਿੱਧੀਆਂ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਯੁੱਧ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤੀ
ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਆਮ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਬਹਿਸ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਰਹਿੰਦੀ
ਹੈ ਕਿ 'ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਫੌਰੀ ਇਡਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੌਣ ਵੱਧ ਕਸਰਵਾਅ
ਹੈ' ਜਦਕਿ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 'ਯੁੱਧ'

A photograph showing a group of six business professionals in dark suits and ties. They are standing in a hallway with blue and white patterned walls. Some individuals are engaged in conversation, with one man in the center shaking hands with another. The scene suggests a professional networking event or a corporate office environment.

ਇਹ ਪਿਛਲੇ ਵੀਂ ਹਸ਼ਾਲਾਂ 'ਚ ਰਾਜ
ਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ
ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸਬਖ਼ਬਾਗ ਦਿਖਾਉਣ
ਰਕਾਰਾਂ ਲਈ ਸ਼ਰਮ ਵਾਲੀ ਗੱਲ
ਵੱਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ
ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਬਣ ਚੁੱਕੀਆਂ
ਲੀਨੀ ਨਵੀਂ ਭਰਤੀ ਕਰਨਾਂ ਚ ਖੜ੍ਹੇਤ
ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੋਰ
'ਚ ਵੀ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਠੇਕੇ
ਰਕੇ ਕੰਮ ਸਾਰਿਆ ਜਾ ਰਹਿਆ
ਵੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਨਿਰਾਸ਼ਾ
ਵੱਚ ਉਲਝਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ

ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਤਪੋਰਕ' ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਤੀਜੀ ਧਿਨ ਦੇ ਇੱਕ ਖਿਡਾਰੀ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੀ ਖੇਤਰੀ ਭੁਗੋਲਿਕ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹੋਂਦ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਕਰ ਕੇ ਫਸੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੀ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਉਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਖਿੱਤਾਂ ਬਾਹਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵੀ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਭੁ-ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ-ਫਲਸਤੀਨੀ 'ਟਕਰਾਅ' ਨੂੰ 'ਜੰਗ' ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਲਈ ਉਤਪੋਰਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ-ਫਲਸਤੀਨੀ ਯੁੱਧ ਦੀ ਬਹੁਪੱਖੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਯੁੱਧ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਹਮਾਸ ਦੁਆਰਾ 7 ਅਕਤੂਬਰ 2023 ਨੂੰ

.) ਸ਼ੁਭਦਵ ਸਾਧ
2-25655 ਇਜ਼ਰਾਈਲ 'ਤੇ ਹਮਲ ਅਤੇ ਜਵਾਬ
ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਫੌਜ ਵੱਲੋਂ ਆਮ
ਫਲਸਤੀਨੀ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਹਿਕ ਤੌਰ
'ਤੇ ਮਾਰਨ ਦੀ ਦੋ-ਪਾਸੜ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੰਯੁਕਤ
ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ 'ਇੱਕ ਦਮ ਜੰਗਬੰਦੀ' ਕਰਨ ਦੇ ਸ਼ੁਭਾਅ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ
ਅਤੇ ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਗਠਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ
ਖਾਸ ਹੱਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰੱਦ (ਵੀਟੋ) ਕਰ ਕੇ ਅਤੇ
ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਦੋ ਵਾਰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਲਈ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ
ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਹਥਿਆਰਾਂ
ਦੀ ਭਾਗੀ ਵਿਕਗੀ ਕਰ ਕੇ ਜੰਗ ਨੂੰ ਹਵਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੱਜੇ
ਪੱਖੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਫਲਸਤੀਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ
ਉਜਾਝੇ ਦੇ ਜਨਨ ਨੂੰ ਬਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਹਮਾਸ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਮ
 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਅਤੇ ਹੱਲਸ਼ੇਰੀ ਨਾਲ ਇਜ਼ਰਾਈਲ
 ਵੱਲੋਂ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਭਾਰੀ ਬੰਬਾਰੀ ਕਾਰਨ ਆਮ ਫਲਸਤੀਨੀ
 ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸਮੂਹਿਕ ਤਥਾਹੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਫੌਜ
 ਨੇ ਹਮਾਸ ਦੇ ਕੁਝ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮਾਰਿਆ ਹੀ ਹੈ ਪਰ
 ਵਧੇਰੇ ਫਲਸਤੀਨੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਹੈ।
 ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦਾ ਹਮਾਸ ਵਿਚੁੱਧ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਮੌਜੂਦਾ ਯੁੱਧ
 ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਫਲਸਤੀਨੀਆਂ ਵਿਚੁੱਧ ਯੁੱਧ ਹੈ; ਇਜ਼ਰਾਈਲ
 ਨੇ ਹਮਾਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂੰ ਖਾਪੀ ਹੈ ਪਰ ਮੌਤ,
 ਉਜਾੜੇ, ਬਿਮਾਰੀ ਅਤੇ ਭੁੱਖਮਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਫਲਸਤੀਨੀ
 ਆਬਾਦੀ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਫੌਜ ਦੁਆਰਾ ਬੰਬਾਰੀ ਦਾ
 ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਫਲਸਤੀਨੀ ਘਰ, ਰੈਣ ਬਸੇਰੇ, ਦੁਕਾਨਾਂ,
 ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਥਾਵਾਂ, ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਬਣ ਰਹੇ
 ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਫਲਸਤੀਨੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣਾ ਅਤੇ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨਾ ਹਮਾਸ ਅਤੇ 'ਦੋ-ਮੁਲਕੀ' ਹੱਲ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣਾ ਅਤੇ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਤੇਨਜ਼ਾਹੂ ਦੀ ਅਗਰਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸੱਜੇ ਪੱਖੀ ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਸਰਕਾਰ ਫਲਸਤੀਨ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦਾ ਪੂਰਨ ਕੰਟਰੋਲ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਲਸਤੀਨੀ ਅਬਾਰਟੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੁਕਿਕਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀ। ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦੋ ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਫਲਸਤੀਨੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦੇਸ਼ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਜਾ ਵੱਸਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੇਅਮ ਸਲਾਹ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਦਾ

ਹਾਂ ਹ
ਰਾਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ
ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ
ਧਾ ਹੋਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ
ਤਾਂ ਤਾਂ ਤਕਰੀਬਨ ਚਾਰ
ਮਾਂ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਐਡਹਾਕ
ਜੀ ਤਾਂ ਪੁਰੇ ਗਰੇਡ 'ਚ
ਏਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਛੁੱਟੀ
ਕਰਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ
ਥਕ ਤਨਖਾਹ ਮਿਲਦੀ
ਤਾਂ ਬਣਦੀ ਤਨਖਾਹ
ਹਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਕਹਿੜੇ
ਜੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ

ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਇਸ ਜੰਗ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਬੇਝਿੱਜ ਸਮਰਥਨ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

2023-24 ਦੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ-ਫਲਸਤੀਨ ਜੰਗ ਸਭ ਤੋਂ ਭਿਆਨਕ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਆਮ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਨ ਸਗੋਂ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਕਿ ਇਹ ਜੰਗ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਵਾਂਗ ਲੜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਦੀ ਅੰਦਰੋਂ ਅਤੇ ਬਾਹਰੋਂ ਨਿੰਦਿਆ, ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਬਾਅ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਲੋੜ੍ਹਾਂ ਵੱਧ ਨਿਧੜਕ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਡਰ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਪੈਂਤੜੇ ਵਿੱਚ ਲਚਕ ਲਿਆਉਣੀ ਪਈ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਐਂਟਨੀ ਬਲਿੰਕਨ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਆਪਣੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਇ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮੌਹਤਬਰੀ ਲਈ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਆਪਣੇ ਚੌਥੇ ਕੁਟਨੀਤਕ ਦੰਰੇ ਦੰਰੇਂ ਤੁਰਕੀ, ਕਤਰ ਅਤੇ ਜੰਗਭਨ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਗਾਇਲੀ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਫਲਸ਼ਟੀਨੀਆਂ 'ਤੇ ਗਾਜ਼ਾ ਛੱਡਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਮੈਥਿਊ ਮਿਲਰ ਨੇ ਦੱਖਣੀ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਾਲੋਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿਚੁੱਧ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਫਲਸਤੀਨੀਆਂ ਦੀ 'ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ' ਦਾ ਮੁਕਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਫੌਜ ਦੁਆਰਾ ਹਮਲੇ ਤੁਰੰਤ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਕਰ ਕੇ ਦੱਖਣੀ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦੱਖਣੀ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀ ਰਾਇ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਮੁਨਾਸਿਬ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ-ਫਲਸਤੀਨ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਦੇਖੇ, ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ।

ਹਰ ਰੋਜ਼ ਅੰਸਤਨ 10 ਤੋਂ ਵੱਧ ਫਲਸਤੀਨੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਲੱਤਾਂ ਕੱਟੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ, 25000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣੀ ਅਤੇ ਤਕਰੀਬਨ 70000 ਨੂੰ ਘਾਤਕ ਸੱਟਾਂ 'ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਲਾਏ ਗਏ ਇਲਜ਼ਾਮ' ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਕਦੇ। ਕਿਸੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਸਮੁਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਜਾੜਨ ਦਾ ਡਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ 'ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਲਾਏ ਦੋਸ਼' ਨਹੀਂ।

ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਫਲਸਤੀਨੀ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਦੋ-ਮੁਲਕੀ ਹੱਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵੱਲੋਂ ਇੱਥੇ ਸੰਪੂਰਨ ਯਹੂਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇਂ ਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨਾ; ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਅਰਬਾਂ ਡਾਲਰਾਂ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਅਮਰੀਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ 2023 ਦੀ ਜੰਗ ਲਈ ਹਥਿਆਰ ਵੇਚਣਾ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ 'ਇੱਕ ਦਮ ਜੰਗਬੰਦੀ' ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਦੋਹਰੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਨੰਗਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਖਿਰਕਾਰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਫਲਸਤੀਨੀ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫਲਸਤੀਨੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਖਿੰਡਾਉਣ ਲਈ ਅਮਰੀਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੀ ਤਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ

ਆਪਣੇ ਭੈਣ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਰੀਝ
ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ
ਦਰ ਵੱਲ ਵੇਖਦਾ ਵੇਖਦਾ ਨਿਰਾਸਾ ਦੇ ਆਲਮ
ਵਿੱਚ ਸਿਮਟ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗਵਾਉਣ ਲਈ
ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਗਰੀਬੀ ਨੂੰ ਪਿੰਡੇ ਤੇ
ਹੁੰਦਾ ਉਦਿਆਂ ਸੀਰੇ ਨੇ ਅੰਗਰੋਣ ਹੋਣ ਦੇ
ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਮੁਕਾਮ ਤੱਕ ਵਿੱਦਿਆ ਅਤੇ
ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਿਹੜੇ ਅਮੀਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ
ਬੱਚੇ ਵੀ ਅਕਸਰ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਸ
ਦੁਖਦਾਈ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਤੋਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ
ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਠੋਸ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ।
ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ
। ਇਹ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅੰਦਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫਲਤ
ਕਰਨ 'ਜ਼ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਸ਼

ਇਨਸਾਨ
ਉਹ ਕੁਝ
ਗਰ 'ਚ ਫਸ
ਗਾਜ ਅਤੇ
ਗਾਲ ਪਿੰਡ
ਨੌਜਵਾਨ
ਜੋ ਕਿ
ਟ ਅਤੇ
ਗਾਰੀ ਤੋਂ
ਸਦੀ ਦੇ ਦੇਖ
ਗੀ। ਉਸ ਦੇ
ਹੀ ਇਸ
ਮਨ ਵਿੱਚ
ਕਰਨ ਦਾ ਆਸ ਰਲ ਆਂ। ਕਰ ਰਹਾ ਹਾਥ
ਲਈ ਗਾਜਾਂ ਅੰਦਰ ਉਥੋਂ ਦੇ ਵਾਫਰ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ
ਦੇਖਦਿਆਂ ਗਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ
ਵਲੋਂ ਨਵੇਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪੈਂਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ
ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਮਦਦ ਕਰਨੀ
ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ
ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਪੋਸਟਾਂ ਨੂੰ
ਤੁਰੰਤ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਭਰਨ ਲਈ
ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਗਾਜ ਦੇ
ਨੌਜਵਾਨ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਦੀ ਦਲਦਲ, ਖੁਦਕਸ਼ੀਆਂ
ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਾਏ ਜਾ ਸਕਣ।

...ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ,
ਮੋਬ. 9463553962

ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਵੱਧ ਰਹੀ ਬੇਤੁੜਗਾਰੀ ਚਿੱਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ

ਆਪਣੇ ਭੈਣ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਰੀਝ
ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ
ਦਰ ਵੱਲ ਵੇਖਦਾ ਵੇਖਦਾ ਨਿਰਾਸਾ ਦੇ ਆਲਮ
ਵਿੱਚ ਸਿਮਟ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗਵਾਉਣ ਲਈ
ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਗਰੀਬੀ ਨੂੰ ਪਿੰਡੇ ਤੇ
ਹੰਦਾਉਂਦਿਆਂ ਸੀਰੇ ਨੇ ਅੰਗਹੀਣ ਹੋਣ ਦੇ
ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਮੁਕਾਬ ਤੱਕ ਵਿੱਦਿਆ ਅਤੇ
ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਿਹੜੇ ਅਮੀਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ
ਬੱਚੇ ਵੀ ਅਕਸਰ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਸ
ਦੁਖਦਾਈ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਤੋਂ ਜ਼ਿੰਜਵਾਨਾਂ
ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਠੋਸ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ।

ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅੰਦਰ ਨਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਲਤ ਕਰਨ 'ਚ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਆਦਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਰਾਜਾਂ ਅੰਦਰ ਉਥੋਂ ਦੇ ਵਾਫਰ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਨਵੇਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਮਹਿਕਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਪੋਸਟਾਂ ਨੂੰ ਭੁਰੰਤ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਭਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਦਲਦਲ, ਖੁਦਕਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਾਏ ਜਾ ਸਕਣ।

...ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ,
ਮੋਬ. 9463553962

ਵਾਡਾਵਰਨ ਸੰਤੁਲਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਰਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਨ

ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਵਧ ਰਿਹਾ ਤਾਪਮਾਨ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਯੂਅਨੇਟ ਵਰਗੀ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਜਲਵਾਯੂ ਦੀ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿਰਫ 5000 ਟਿਊਬਵੈਲ ਸਨ, ਇਸ ਵਕਤ 14 ਲੱਖ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਂਝ ਭਾਰਤ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਿੰਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਖਾਸ ਵਜ਼ਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਭਾਵੇਂ ਚੀਨ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਡੱਡ ਕੇ 2023 ਵਿਚ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਸੋਂ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਭਾਰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਸੋਂ ਦੇ ਵਾਧੂ ਭਰ ਖੱਲੇ ਸੀ। ਚੀਨ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਭਾਵੇਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ ਪਰ ਚੀਨ ਦਾ ਖੇਤਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ 4 ਗੁਣਾ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਦਾ ਖੇਤਰ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਿਰਫ 2 ਫੀਸਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਸੋਂ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਕੁੱਲ ਵਸੋਂ ਦਾ 17.6 ਫੀਸਦੀ ਹੈ। ਵਸੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਭਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿਚ ਆਈ ਖਰਾਬੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਸੋਂ ਦਾ ਭਾਰ ਹੈ। 1967 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਖੇਤੀ ਪ੍ਰਾਣ ਦੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਖੁਰਾਕ ਲੋੜਾਂ ਵਿਚ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਿਰ ਇਸ ਨੇ ਰਸਾਇਣਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਅਨਾਜ ਪੂਰਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪਾਣੀ ਬਾਰੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਾਲਾਨਾ ਖੇਤੀ, ਉਦਯੋਗਾਂ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਲਈ 66 ਬੀਸੀਐਮ (ਅਰਬ ਕਿਊਬਿਕ ਮੀਟਰ) ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੱਭ ਹੈ। ਦਰਿਆਵਾਂ, ਮੌਹੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ 56 ਬੀਸੀਐਮ ਹੈ; 10 ਬੀਸੀਐਮ ਪਾਣੀ ਧਰਤੀ ਹੇਠੋਂ ਕੱਢਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਖੇਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਲਿਤ ਮਾਡਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਰ ਸਾਲ ਰਸਾਇਣਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਧਾਉਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਖੇਤੀ 'ਤੇ ਘਟਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਾ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ— ਜੇ ਖਾਦ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਬੋਗੀ ਨਾਲ 10 ਕੁਇੰਟਲ ਉਪਜ ਵਧੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦੁਸਰੀ ਨਾਲ 9 ਵਧੇਰੀ; ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰ ਬੋਗੀ ਨਾਲ ਉਪਜ ਲਗਾਉਣ ਘਟਦੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਰਸਾਇਣਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵਧਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਘੋਲਣ ਲਈ ਵਧਦੀ ਹੋਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਵਿਗਾੜ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਉਂ ਇਕ-ਦੋ ਅਤੇ ਅੱਠਨ, ਨੌ ਬੋਗੀਆਂ ਤੇ ਵਧਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਅੰਤ ਕਿਥੇ ਹੋਵੇਗਾ? ਇਹ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਰਸਾਇਣ ਪਾਣੀ, ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਹਵਾ ਵਿਚ ਘੁਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

1960 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਖੇਤੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਜੈਵਿਕ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਪਜ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਰਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ ਬਾਂਧੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂ ਜੋ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਰਦੇ ਪਰ 1967 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਗਾਤਾਰ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਜਿਹੜੇ ਪੰਛੀ, ਦਰੱਖਤ, ਪੌਦੇ, ਸੂਖਮ ਜੀਵ ਜਿਵੇਂ ਗੰਡੇਏ ਆਦਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਸਨ, ਹੁਣ ਭਾਮ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਧਰਤੀ ਦੀ ਉਪਜਾਊ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਤ ਵਾਤਾਵਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ।

ਰਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ, ਕੀਡੇਮਾਰਾ ਅਤੇ ਨਦੀਨ-ਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਤੇ ਫਿਰ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਵਧਦੀ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਸਾਇਣਾਂ ਦੇ ਠੀਕ ਸਿੱਟੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਹਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਪਾਣੀ ਜਾਂ ਸਿੰਜਾਈ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਹੋਵੇ; ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਹੁਰ ਇਹ ਰਸਾਇਣ ਪਾਏ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭੰਡਾਰ ਸਨ। ਇਕ ਤਾਂ ਨਦੀਆਂ ਤੇ ਦਰਿਆ ਸਨ; ਦੂਜੇ, ਕਈ ਥਾਈਂ ਜ਼ਮੀਨ ਹੇਠਾਂ ਪਾਣੀ ਸਿਰਫ 8/10 ਫੁੱਟ ਦੀ ਤੂੰਘਾਈ 'ਤੇ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਟਿਊਬਵੈਲ ਲਾਉਣ ਅਤੇ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਲਾਗਤ ਘੱਟ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬਿਜਲੀਕਰਨ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ, ਟਿਊਬਵੈਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਦੀ ਗਈ। 1960 ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਸਾਇਣਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਪਾਣੀ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। 1970 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਮੋਟਰ ਲਾ ਕੇ ਪਾਣੀ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਪਾਣੀ ਤੂੰਘਾ ਹੋਣ ਨਾਲ 1980 ਤੋਂ ਖੂਹੀ ਵਿਚ ਮੋਟਰ ਲਾ ਕੇ ਪਾਣੀ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਾਣੀ ਦੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਪਾਣੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਪੱਧਰ ਸੀ। ਫਿਰ ਸਾਲ 2000 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਣੀ ਕੱਢਣ ਲਈ ਸਬਮਰਸੀਬਲ ਪੰਪ ਲਾਏ ਗਏ ਜੋ ਪਾਣੀ ਦੀ ਤੀਜੀ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਕੱਢ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਬੜੀ ਡਰਾਉਣੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਤੀਜੀ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਵੀ ਪਾਣੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ

www.english-test.net

लेखक : डा. स. स. छीना

ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ? ਪਾਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਜੀਵ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ; ਜੇ ਉਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ? ਦਰਸ਼ਨ, ਵਸੋਂ ਦਾ ਸਾਧਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਦਰਸ਼ ਸੱਤ੍ਰਲਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਰਸਾਇਣਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਵਸੋਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਹਨ। ਰਸਾਇਣਾਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਜੈਵਿਕ ਖੇਤੀ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਥੋੜੀ ਵੱਲ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਪਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਸਵੈ-ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਜੈਵਿਕ ਖੇਤੀ ਕਰ ਕੇ ਰਸਾਇਣਾਂ ਵਾਲੀ ਖੇਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਪਜ ਲੈ ਕੇ ਦਿਖਾਈ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਥਿਤ ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ ਦੇ ਫਾਰਮ 'ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਖੇਤੀ ਨਾਲ ਰਸਾਇਣਾਂ ਆਧਾਰਿਤ ਖੇਤੀ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਉਪਜ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਭਾਰਤ ਆਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਫਾਰਮ ਦੇਖਣ ਦੀ ਖਾਹਿਸ਼ ਜਾਹਿਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਮੈਨੂੰ ਇੰਡੀਅਨ ਕੌਸਲ ਆਫ ਸੋਸ਼ਲ ਸਾਈਂਸ ਰਿਸਰਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਜ਼ਿੰਮੇ ਜੈਵਿਕ ਅਤੇ ਰਸਾਇਣਕ ਖੇਤੀ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨੇੜੇ ਇਕ ਫਾਰਮ 'ਤੇ ਇਕ ਏਕੜ ਵਿਚੋਂ 150 ਕੁਇੰਟਲ ਆਲੂ ਅਤੇ 400 ਕੁਇੰਟਲ ਗੰਨਾ ਉਪਜ ਦੇਖੀ ਸੀ। ਉਹ ਮੁਰਗੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿੱਠਾਂ ਖਾਦ ਵਜੋਂ ਵਰਤ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਜੇ ਵੀ ਜੈਵਿਕ ਖੇਤੀ ਵਿਚ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਆਗਤਾਂ ਨਿਨਪੁਟ) ਜਿਵੇਂ ਖਾਦਾਂ ਬਾਰੇ ਕਈ ਭੁਲੇਖੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਇਕ ਮਾਹਿਰ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਸ ਫਾਰਮ ਦੀ ਉਚੀ ਉਪਜ ਲੈਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਰਗੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿੱਠਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਹ ਫਾਰਮ ਜੈਵਿਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਗਿੰਦਾ। ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਭੁਲੇਖਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਬਗੈਰ ਕਿਸੇ ਟੈਸਟ ਜਾਂ ਤਜਰਬੇ 'ਤੇ ਕਹੀਂ ਗਈ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਪਏ ਭੁਲੇਖੇ ਖੋਜ ਅਨੁਸਾਰ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗੀ ਆਗਤਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰ ਕੇ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਸਸਤੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਵੇਚਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਦੀ ਅੱਜ ਕੱਲ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ; ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਨਿਕਲਣਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਪੱਧਰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬੱਲੇ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬਲਾਕਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿਚ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਿਗਾੜ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ

ਵਿਚ ਹਫਤਾ ਹਫਤਾ ਜਿਹੜੇ ਮੀਂਹ ਪੈਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਅਜਿਹਾ ਹਫਤਾ ਹੁਣ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਮੀਂਹ ਜਿਹੜਾ ਸਾਲ ਵਿਚ 500 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਹੁਣ 450 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਤਕ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ 32 ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਧਾ ਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਖੁਰਾਕ ਦੇ ਭੰਡਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਪਰ ਇਸ ਲਈ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਕਿੰਨਾ ਝੋਨਾ ਬੀਜਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਰਪਸਤੀ ਅਧੀਨ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੇਰਲ ਵਿਚ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਮਾਡਲ ਹੈ। ਇਸ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਨਹੀਂ ਬੀਜ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਕ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਮੰਡੀਕਰਨ ਵਿਭਾਗ ਕੋਲ ਇਹ ਦਰਜ ਕਰਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਡਲ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਬਠਿੰਡਾ, ਫਰੀਦਕੋਟ, ਮਾਨਸਾ ਆਦਿ ਦੇ ਟਿੱਕਿਆਂ 'ਤੇ ਝੋਨਾ ਬੀਜਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰੀਦ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੋ ਜਿਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰੀਦ ਹੋਰ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿਚ ਸੱਤੋਂ, ਤਾਰਾਮੀਰਾ, ਤਿਲ, ਜੌ, ਬਾਜ਼ਰਾ, ਮਾਂਹ, ਮੱਕੀ ਆਦਿ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਚੱਕਰ ਹਾੜੀ ਅਤੇ ਸਾਉਣੀ ਦੀਆਂ ਤੁੱਤਾਂ ਵਿਚ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜਿਹੜਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਪੰਛੀਆਂ, ਜੀਵਾਂ ਅਤੇ ਸੂਖਮ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਸੱਦਾ ਦੇਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜੈਵਿਕ ਖੇਤੀ ਬਰਾਮਦਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ। ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ, ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜੈਵਿਕ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਸਾਇਣਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਫਸਲਾਂ ਨਕਾਰਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜੈਵਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਜੈਵਿਕ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਨ (ਚਈਰਿਟਿਡਕਚਰਿਟਿਵ) ਲਈ 25 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੈਬਾਰਟਰੀਆਂ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਫਰਮਾਂ ਨੇ 19 ਲੱਖ ਟਨ ਜੈਵਿਕ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ 40 ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ ਕਮਾਏ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਜੈਵਿਕ ਮੰਗ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਜੈਵਿਕ ਪੂਰਤੀ ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਜੈਵਿਕ ਆਗਤਾਂ (ਇਨਪੁੱਟਸ) ਅਤੇ ਜੈਵਿਕ ਉਪਜਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਵੱਲ ਲੋੜੀਦਾ ਪਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਵਾਤਾਵਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਦਾ ਹੈ।

ਕੈਨੋਡਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ

ਸਿੱਖਾਂ ਅੰਦਰ ਜਦ ਵੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਚੱਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਆਸਥਾ ਦੀ ਕਿਰਨ ਹਰ ਸਿੱਖ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅੰਦਰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਆਸਥਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਆਸਤਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਧੁਰ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੋ ਕੁਝ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਮਨਾ ਅੰਦਰ ਨਮੋਸ਼ੀ ਭਰੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਅੱਜ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਨੇਂ ਡਾ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੀ ਜਿੱਥੇ ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਈ ਜਗਾ ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਉਪਰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲੜ੍ਹਨ ਝਗੜ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ-ਬਾਤਾਂ ਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਹੀ ਹਨ। ਉਥੇ ਹੀ ਸਿਆਸੀ ਚੰਗੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਵਰਤ ਦੇ ਵੀ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਖੇ ਲੰਘੇ ਦਿਨੀਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਬੱਚੀ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਉਥੇ ਲੰਗਰ ਛਕਣ ਗਈ ਸੀ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਨੂੰ ਨਿੰਦਣ ਦੀ ਗੱਲ ਆਖੀ ਗਈ ਜੋ ਬੋਹੁੰਦ ਘੀਤੀਆ ਅਤੇ ਗਲਤ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਵੇਖੋ-ਵੇਖੀ, ਗੁਰੂ ਘਰ ਨੂੰ ਮੰਦਾ ਚੰਗਾ ਬੋਲਣ ਲੱਗ ਪਏ ਪਰ ਅਸਲ ਗੱਲ ਕੀ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੱਜਣ ਨੇ ਵੇਖਣ ਦਾ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲੰਗਰ ਛਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਲੜਕੀ

ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਬੇਸਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਕਈ ਕਈ ਜਾਣੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਹਾਲ ਕੁੜੀਆਂ ਦਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਪੱਕੇ ਹੋਣ ਵੱਲ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਹਾਲ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਵਧੀਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਗੱਲ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰ ਮਸਹੂਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਮ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਝੰਡੇ ਜ਼ਰੂਰ ਗੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਢੁੱਖਾਂ ਦਰਦਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਅੰਦਰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਹੁਣ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪ ਰਿਹਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਪੈਸੇ ਪੱਖੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਪੇ ਖੰਗਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਸੈਟ ਹੋਣ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿੱਚ ਬੇਥਾਹ ਪੈਸਾ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਰਹੇ ਹਨ। ਲੰਘੇ ਵਰਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਕਰੋਨਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਪਸਾਰੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਿੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੂਹੇ ਭੇੜ ਲਏ ਸੀ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੀ ਢੁੱਖਾਂ ਦਰਦਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਲਈ ਬੱਚਿਆਂ ਸੀ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਅੰਦਰ ਹੀ ਲੰਗਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦਾ ਖਰਚਾ ਵੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕਨੇਡਾ ਦੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਲਈ ਨਿਆਮਤ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਰਹਿਣ ਬਸੇਰਾ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਉਥੋਂ ਹੀ ਕਰੋਨਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਸਮੇਤ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਬਸੇਰਾ ਬਣਾ ਕੇ ਦੇਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਸੋ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਨੂੰ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਨਿੰਦਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਹ ਗੱਲ ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਦੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਸਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਆਉਂਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲੰਗਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬਰਤਨ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸਾਡੇ ਗੁਰਧਾਮ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਫਲਸਫੇ ਤੋਂ ਸੇਧ ਲੈ ਕੇ ਦੀਨ ਦੁਪੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਖੋਂ ਸਮਿਆਂ ਅੰਦਰ ਗੁਰਘਰ ਤੋਂ ਆਸ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਲੋਕ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਮੌਜੂਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੋਣ ਇਹ ਅਲੱਗ ਗੱਲ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪੜ੍ਹਨ ਗਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਸਰਾ

ਤੇ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ । ਲੰਘੇ ਸਮੇਂ ਵੀ
ਥੋਂ ਕਈ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਸੀ ਜੋ ਹੌਲੀ
ਹੌਲੀ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸੋ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਗੱਲ
ਵਰਨਣਯੋਗ ਕਿ ਜਦ ਵੀ ਦੁਨੀਆਂ ਉੱਤੇ ਦੁੱਖਾਂ
ਚ ਦਰਦਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਚੱਲੀ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ
ਤੇ ਅਪਣਾਏ ਹੋਏ ਨੇ ਮੁਹਰੇ ਹੋ ਕੇ ਜੰਗ ਲੜੀ । ਆਖਰ
ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੱਲ ਕਹਿਣੀ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਬਿਨਾਂ
ਲ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਤੁਲ ਦੇ ਕੇ ਸੋਸ਼ਲ
ਵੀ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ । ਇਸ
ਦੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਕਸਰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ
ਜਨਮ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ । ਗਲਤੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੀਤੀ
ਪ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਖਮਿਆਜ਼ਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਭੁਗਤਣਾ ਪੈ
ਰੇ ਰਿਹਾ । ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਅੰਦਰ ਅਕਸਰ
ਹਾ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ । ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ
ਦੇ ਹੋਈਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਡਾ ਵੱਡਾ
ਲ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ । ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਪ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਲੜਕੀ
ਡੇ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੰਦਾ ਚੰਗਾ ਬੋਲਿਆ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ
ਤੋਂ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਉਹ ਵੀ
ਮਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਗੱਲ ਹੈ । ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ
ਸੇ ਗਲਤ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਕੇ ਚੰਗੇ ਪੱਖ ਵੱਲ ਚੱਲਣਾ
ਲੈ ਹੀ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਅਖਵਾਉਂਦੀ ਹੈ । ਬਿਨਾਂ
ਵੀ ਗੱਲ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਨਿੰਦਣਾ
ਵੇਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ । ਆਦਿ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ
ਗ ਫਲਸਫੇ ਤੋਂ ਸੇਧ ਲੈਕੇ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ
ਥੀ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸਫਲਾ ਕਰੀਏ । ਇਹਦੇ ਵਿੱਚ
ਰਾ ਹੀ ਸਾਰੇ ਇਨਸਾਨੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਭਲਾਈ ਹੈ ।

ਭਾਰਤ 'ਚ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਾ ਕੀ ਹੁਣ ਕੋਈ ਭਵਿੱਖ ਨਹੀਂ ਹੈ ?

ਭਾਰਤ ਦੇ 75ਵੇਂ ਗਣਤੰਤਰ ਦਿਹਾੜੇ ਤੋਂ ਚਾਰ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਯਾਨੀ ਕਿ 22 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਨੇ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਬਣ ਕੇ ਅਯੁਧਿਆ 'ਚ ਨਵੇਂ ਰਾਮ ਮੰਦਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਣ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ ਕਰਵਾਈ। ਅੱਜ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 73 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜੇਂਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਵੀ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਸੋਮਨਾਥ ਮੰਦਰ 'ਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਇੱਕ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਸੋਮਨਾਥ ਮੰਦਰ 'ਤੇ ਅਫਗਾਨ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੁਕਸਾਨ ਮਹਿਸੂਦ ਗਜ਼ਨੀ ਦੇ 11 ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੜ ਇਸ ਮੰਦਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਰਾਜੇਂਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਚ ਮੰਦਰ 'ਚ ਪਾਠ-ਪ੍ਰਸਾਦ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। 1951 'ਚ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਰਾਜੇਂਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਪਿਆਰੇ ਰਾਜੇਂਦਰ ਬਾਬੂ, ਮੈਂ ਸੋਮਨਾਥ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਹੁਤ ਚਿੱਤਰ ਹਾਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਮਾਈਨੇ ਕੱਢੇ ਜਾਣਗੇ, ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਜੁੜ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤੀ ਵੱਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਨਿਵੇਂ ਵੱਡਾ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ 'ਚ ਨਿਕਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਹਿਰੂ ਬਿਟਿਸ਼ ਸਮਾਰਜ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ 'ਚ ਨਿਕਲੇ ਸਨ। ਨਹਿਰੂ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਬਸਤੀਵਾਦ ਦਾ ਵਿਹੇਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਬਹੁਗਿਣਤੀਵਾਦ (ਮੇਜ਼ਰੀਟੋਰੀਅਨਿਜ਼ਮ) ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਬਹੁਲਵਾਦ (ਪ੍ਰਲਗਿਜ਼ਮ) ਸੀ। ਮੌਦੀ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਗਠਨ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੱਭੇ ਸੇਵਕ ਸੰਘ ਯਾਨੀ ਆਰਐਸਐਸ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਹੈ। ਕਈ ਇਤਿਹਾਸਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਐਸਐਸ ਨੇ ਬਸਤੀਵਾਦ ਵਿਹੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਦੀ ਥਾਂ ਧਰ ਧਰ ਆਧਾਰਤ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਨੂੰ ਅਹੰਮੀਅਤ ਦਿੱਤੀ। ਦਾਸ਼ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਤੁਸੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਸੋਭਿਆਚਾਰਕ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋਏ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਦੇ ਕੋਈ ਸੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਵੇਂ ਵੱਡਾ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਜਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ 'ਚ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਤਕਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਭਾਜਪ ਅਜੇ ਭਾਰੀ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਸੱਤਾ 'ਚ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਗਣਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਰੂਪ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਫਿਰਕੁ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਬਹੁਗਿਣਤੀਵਾਦ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ 'ਤੇ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖ ਚੁੱਕੇ ਰਾਮ ਪੁਨਾਨੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ, ਆਰਐਸਐਸ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ 1947 ਤੋਂ 1950 ਦੇ ਅਰਸੇ ਦਰਮਿਆਨ ਭਾਰਤ ਦਾ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ, ਉਸ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਕੁਚਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਸ ਕੋਲ ਮੌਕਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੰਦਰ ਤੋੜ ਕੇ ਮਸਿਜਿਦ ਬਣਾਈ ਗਈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ 1950 'ਚ ਬਣਿਆ ਸੀ ਪਰ ਭਾਰਤ 1950 'ਚ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਤਾਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸੀ। ਦਾਸ਼ਗੁਪਤਾ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਯੁਧਿਆ ਦਾ ਹੋਣਾ ਭਾਰਤੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਫਿਰ ਤੋਂ ਉਭਾਰ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਸਵੀਕਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੰਦਰ ਤੋੜ ਕੇ ਮਸਿਜਿਦ ਬਣਾਈ ਗਈ।

ਸੀ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਤੁਸੀਂ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਵੀਕਾਰ ਤਾਂ ਕਰੋ। ਰਾਮ ਮੰਦਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਯਾਦ ਤਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਭਾਰਤ 'ਚ ਪ੍ਰਸਾਦ ਅਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਕੀ ਆਧੁਨਿਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਭਾਰਤ 'ਚ ਨਿਵੇਂ ਵੱਡਾ ਬਨਾਮ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੰਨੇ-ਪ੍ਰਮਨੇ ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨੀ ਅਸਗਰ ਅਲੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਅਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਤਿਵਾਹਿਕ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਹਮਲੇ 'ਚ ਜਿੱਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਬਨਾਮ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਪਨ ਦਾਸ਼ਗੁਪਤਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ 'ਚ ਕੋਈ ਸੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਵੇਂ ਵੱਡਾ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਹੈ। ਧਰਮ ਇਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਵੀ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਰਾਜ ਅਤੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਂਚੇ 'ਚ ਨਹੀਂ ਢਾਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ, ਅਯੁਧਿਆ 'ਚ ਰਾਜ ਸਮਾਲ ਸੀ ਪਰ ਰਾਜ ਖੁਦ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਦੇ ਕੋਈ ਸੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਵੇਂ ਵੱਡਾ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਹੈ। ਧਰਮ ਇਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਵੀ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਰਾਜ ਅਤੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਂਚੇ 'ਚ ਨਹੀਂ ਢਾਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ, ਅਯੁਧਿਆ 'ਚ ਰਾਜ ਸਮਾਲ ਸੀ ਪਰ ਰਾਜ ਖੁਦ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਦੇ ਕੋਈ ਸੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਤਕਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਭਾਜਪ ਅਜੇ ਭਾਰੀ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਸੱਤਾ 'ਚ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ। ਪੱਛਮ 'ਚ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਾ ਉਭਾਰ ਧਾਰਮਿਕ ਦੂਜੀ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਵੇਂ-ਗਜ਼ਾਂ ਦੇ ਜੁਲਮ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਸਮਾਨਤਾ, ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਲਿੰਗਕ ਹੋਇਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਮਾਨਤਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਧਰਮ ਦੀ ਕੋਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਲਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਮ ਦੀ ਭੁਕਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੀਜੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਇਹ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ। ਚਰਚ ਦੀ ਸੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੀ। ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਦਰਮਿਆਨ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਯਿਉਂ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਕਾਲ ਦੀ ਸੱਭਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਕਾਲ ਦੀ ਸੱਭਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰੀ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ। ਪੱਛਮ 'ਚ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਾ ਉਭਾਰ ਧਾਰਮਿਕ ਦੂਜੀ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਵੇਂ-ਗਜ਼ਾਂ ਦੇ ਜੁਲਮ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਸਮਾਨਤਾ, ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਲਿੰਗਕ ਹੋਇਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਮਾਨਤਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਧਰਮ ਦੀ ਕੋਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਲਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਮ ਦੀ ਭੁਕਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੀਜੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਇਹ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ। ਚਰਚ ਦੀ ਸੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੀ। ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਦਰਮਿਆਨ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਯਿਉਂ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਕਾਲ ਦੀ ਸੱਭਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਕਾਲ ਦੀ ਸੱਭਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰੀ ਹੈ।

ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਕਾਲ ਦੀ ਸੱਭਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰੀ ਹ

ਤਣਾਮ ਨਹੀਂ ਤਿਆਰੀ ਨਾਲ ਦਿਓ ਪੀਖਿਆ

ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨੀਂਦ ਪੂਰੀ ਨਾ ਹੋਣ
ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਦਿਮਾਗ
ਚਿੜਚਿੜਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।
ਕਸਰਤ ਨਾਲ ਹੋ ਜਾਓ ਤਰੋਤਾਜਾ -
ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੌਰਾਨ ਇੱਥ
ਹੀ ਥੁੰਡੇ ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਬੈਠੇ ਰਹਿਣ
ਕਾਰਨ ਸ਼ਰੀਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਦਿਮਾਗ
ਵੀ ਸੁਸਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ
ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।
ਇਸ ਲਈ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਰਾਮ
(ਬਰੇਕ) ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਾਨਸਿਕ
ਤਣਾਅ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਪੜ੍ਹਾਈ ਚੁਪੂਰਾ ਮਨ ਲੱਗਦਾ ਹੈ
ਕਸਰਤ ਦੇ ਨਾਲ -ਨਾਲ ਜੇਕਰ
ਪ੍ਰਾਣਾਜਾਮ ਅਤੇ ਮੈਡੀਟੇਸ਼ਨ ਵੀ
ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ
ਵੀ ਕਾਢੀ ਨਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਗੀ ਪੜ੍ਹਨ ਦਿਓ। ਬੱਸ ਤੱਤੀਂ ਇਸ

- ਕੁਝ ਹੋਰ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਗੱਲਾਂ
- ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨੋ
- ਲੰਬੀ ਪੜ੍ਹਈ ਦੀ ਥਾਂ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਵਕਾਫੇ
ਲੈ ਕੇ ਪੜ੍ਹੋ।
- ਵੱਡੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਨੋਟਸ
ਬਣਾਓ।
- ਪੇਪਰਾਂ 'ਚ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਨਕਲ ਨਾ
ਕਰੋ, ਆਪਣੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਦੇ
ਅਨੁਸਾਰ ਜਵਾਬ ਦਿਓ।
- ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹਾਲ ਤੱਕ
ਪੂਰ੍ਹੇ।
- ਹੱਦਬੜਾਹਟ 'ਚ ਪੇਪਰ ਨਾ ਦਿਓ।
- ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੋ।
- ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚੰਦ੍ਰਾਂ ਨੂੰ ਅੰਡਰਲਾਈ ਜਰੂਰ
ਕਰੋ।
- ਜਮਾਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਮੂਹ ਬਣਾ ਕੇ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- ਪੇਪਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੇ
ਸਿਲੇਬਸ ਨੂੰ ਜਰੂਰ ਢੁਹਰਾਓ।
- ਪੇਪਰ ਸਬੰਧੀ ਲੜ੍ਹੀਂਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ
ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕਰ
ਲਵੋ।
- ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾ
ਕੇ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ
ਬੋਇਜਕ ਪੁੱਛ।

ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੌਰਾਨ
ਇੱਥੇ ਹੀ ਥੁੰ 'ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਬੈਠੇ
ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਸ਼ਰੀਰ ਦੇ ਨਾਲ
ਨਾਲ ਦਿਮਾਗ ਵੀ ਸੁਸਤ ਹੋ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ
ਪੜ੍ਹਾਈ 'ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ

ਪੜਾਈ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਰਾਮ
 (ਬਰੇਕ) ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
 ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਾਨਸਿਕ
 ਤਣਾਅ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
 ਪੜਾਈ 'ਚ ਪੂਰਾ ਮਨ ਲੱਗਦਾ ਹੈ
 ਕਸਰਤ ਦੇ ਨਾਲ -ਨਾਲ ਜੇਕਰ
 ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਅਤੇ ਮੈਡੀਟੇਸ਼ਨ ਵੀ
 ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ
 ਵੀ ਕਾਢੀ ਨਾਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੁਣੇ ਹੋ ਗਤ ਪੜ੍ਹਣਾ
‘ਚ ਪੂਰਾ ਮਨ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿਸਰਤ ਦੇ
ਨਾਲ - ਨਾਲ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਅਤੇ
ਮੈਡੀਟੇਸ਼ਨ ਵੀ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ
ਇਸ ਨਾਲ ਵੀ ਕਾਢੀ ਨਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਸਮਾਂ ਸਾਰਣੀ ਬਣਾਓ - ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸ਼ੁਰੂ
ਹੋਣ ਤੋਂ ਕਾਢੀ ਪਹਿਲਾਂ
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ
ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਲਈ ਯੋਜਨਾਬੰਦ
ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੁਟ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਲਈ
ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਤਾਂ ਕੀਤੀ
ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ
ਦਾ ਤਣਾਅ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ। ਹਰ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਸਮਾਂ ਦੇਣ
ਅਤੇ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮੇਂ ਦੀ
ਵੰਡ ਕਰਕੇ ਪੜਨ ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਨੰਬਰ
ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਤਣਾਅ ’ਤੇ ਕਾਬੂ
ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ’ਚ ਨਿਖਾਰ
ਆਉਂਦਾ ਹੈ।
ਜੜੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦੌੜੀ ਘੰਟੇ ਪੜ੍ਹਨਾ
- ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਦਿਨ -
ਰਾਤ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨਾ ਜੜੂਰੀ ਨਹੀਂ
ਹੈ, ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੌਰਾਨ ਘੰਟਿਆ ਤੋਂ
ਜਿਆਦਾ ਇਕਾਗਰਤਾ ਅਹਿਮ ਹੈ।
ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹੀ
ਨਾ ਪਏ ਰਹੋ, ਉਸ ਨੂੰ ਦਿਨ ਰਾਤ
ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਨਾ ਕਰੋ। ਆਪਣੇ
ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਮੁਤਾਬਕ

ਅਮਰੀਕਾ : ਐਜ਼ੰਟ ਦੀ ਠੱਗੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਪੰਜਾਬਣ ਕਈ ਦੇਸ਼ ਘੁੰਮਣ ਬਾਅਦ, 60 ਲੱਖ ਲਗਾ ਕੇ ਵੀ ਕਿਵੇਂ ਹੋਈ ਡਿਪੋਰਟ

ਮੈਨੂੰ ਮੈਕਸੀਕੋ ਭੇਜਣ ਦੀ ਥਾਂ, ਉਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਡੋਕੀ ਰਾਹੀਂ ਹੰਗਰੀ ਅਤੇ ਆਸਟਰੀਆ ਰਾਹੀਂ ਬੁੱਕ ਕਰਵਾਇਆ। ਆਸਟਰੀਆ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰੇ ਡੋਕੀ ਨੇ ਮੇਰੇ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਡੋਕੀ ਦੀ 4.5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਫੀਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਏਜੰਟ ਨੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਮਨੁੰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰੇ ਡੋਕੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬੁੱਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਟੀਆ। ਉਕਤ ਡੋਕੀ ਗੁਸੇ 'ਚ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਬੀਆਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਇੱਕ ਅੱਗੜਤ ਨੇ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਇੱਕ ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਟ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਬੀ ਉੱਪਰ ਲਾਏ ਹਨ। ਇੱਕ ਅੱਗੜਤ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਭੇਜਣ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਟਾਂ ਵੱਲੋਂ 60 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਠੱਗਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਅੱਗੜਤ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੋਂ ਉਸ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅੱਤ ਵਿਚ ਜਗਮਨੀ ਤੋਂ ਡਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮਾਮਲਾ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਉਦੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ 'ਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 406, 420 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਟਰੈਵਲ ਪ੍ਰੈਫੈਸ਼ਨਲਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 2014 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਗੜਤ ਵੱਲੋਂ ਲਾਏ ਗਏ ਜਿਣਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜੇ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ ਹਨ।

ਕੀ ਹੈ ਪੂਰਾ ਮਾਮਲਾ ?
 ਸਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਏਜੰਟ ਪੀਟਰ ਸਹੋਤਾ (ਜਲੰਧਰ)
 ਅਤੇ ਏਜੰਟ ਸੱਕਤਰ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜਲੰਧਰ
 ਦੇ ਐਸਾਂਸਪੀ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ । ਉਸ ਨੇ
 ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਦੇਸ਼ ਭੇਜਣ
 ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ 60 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਠੱਗੀ ਮਾਰੀ ਗਈ
 ਹੈ। ਅੱਗੇ ਤੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ
 ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਮੈਂ ਏਜੰਟ ਸਿਕਦਰ
 ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਵਾਸੀ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ।
 ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਈ ਮੈਂਬਰ ਇਸ ਏਜੰਟ ਦੀ ਮਦਦ
 ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਗਏ ਹਨ। ਪੀੜ੍ਹਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ
 ਭੁੱਲਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੀਟਰ ਸਹੋਤਾ ਨਾਲ ਮਿਲਵਾਇਆ। ਉਕਤ ਏਜੰਟ ਪੀਟਰ ਸਹੋਤਾ ਨੇ
 ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ
 ਨਾਲ ਯੂਰਪ ਰਾਹੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਭੇਜ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ
 ਇਸ ਲਈ ਕੱਲ 32 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਖਰਚ
 ਆਉਣਗੇ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੈਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ
 ਨੇ ਉਕਤ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਵੀਜ਼ਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅੱਗੇ
 ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ । ਕੁਝ ਸਮੇਂ
 ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰਾ ਬਾਇਓਮੈਟ੍ਰਿਕਸ
 ਕਰਵਾਇਆ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
 ਤੁਹਾਡੇ ਵੀਜੇ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ
 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁਬਈ ਰਾਹੀਂ
 ਭੇਜਾਂਗਾ। ਫਿਰ ਉਕਤ ਏਜੰਟ ਨੇ ਮੇਰੀ ਦਬਈ ਦੀ

ਟਿਕਟ ਬੁੱਕ ਕਰਵਾਈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਦੁਬਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਰਚ ਵਿੱਚ ਦੁਬਈ ਵਿੱਚ 26 ਦਿਨ ਬਿਤਾਏ। ਫਿਰ ਏਜੰਟ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਿੱਚ ਬਾਕੂ, ਅਜ਼ਰਬਾਈਜਾਨ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਕੂ ਤੋਂ, ਉਕਤ ਏਜੰਟ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਈ ਵਿੱਚ ਤੁਰਕੀ ਭੇਜਿਆ। ਤੁਰਕੀ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਕਤ ਏਜੰਟ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਲਗਭਗ 3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਤੁਰਕੀ ਦੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ। ਜਿੱਥੋਂ ਮੈਨੂੰ ਕਾਫੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਇੰਨੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਕਤ ਏਜੰਟ ਨੇ ਮੈਨੂੰ 3 ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਸਰਬੀਆ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਸਰਬੀਆ ਮੈਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 20 ਦਿਨ ਰਹੀ। ਆਂਹੜ ਨੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ ਕਿ ਏਜੰਟ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫਲਾਈਟ ਰਾਹੀਂ ਮੈਕਸੀਕੋ ਭੇਜਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਪੁਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਆਂਹੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, ਮੇਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਮੇਰੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਏਜੰਟ ਤੋਂ 9 ਲੱਖ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਲਈ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਆਸਟ੍ਰੀਆ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਕਰ ਸਕਾਂ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਪੀਆਰ ?

ਉਸ ਨੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ ਕਿ 40 ਲੱਖ ਰੁਪਏ

डैंकी रुट की है ?

ਡੰਕੀ ਨੂੰ ਖੇਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਡੰਕੀ ਕਿਹਾ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਮੁਹਾਵਰੇ
'ਇੱਕ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਟਪੂਸੀਆਂ ਮਾਰਨ' ਦੇ
ਮੁਹਾਵਰੇ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਤਰਨਾਕ
ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਰਸਤਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕ ਅਮਰੀਕਾ,
ਯੂਕੇ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ
ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਪੱਛਮੀ
ਦੇਸ਼ਾਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ
'ਡੰਕੀ' ਦੇ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ
ਮਨੁੱਖੀ ਤਸਕਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਨੈੱਟਵਰਕ
ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਸਰਕਾਰਾਂ
ਦਾ ਆਵੇਂ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ
ਵਰਤਾਰਾ ਉਵੇਂ ਹੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ
ਵਿੱਚ ਕਈ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਹਨ,
ਜਿਥੇ ਕਈ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਂਦੇ ਸਮੇਂ
ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗਵਾਈ ਸੀ।

ਜਰਮਨੀ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਡਿਪੋਰਟ

ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਕਤ ਏਜੰਟ ਨੇ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ 1.25 ਲੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋਰ ਮੰਗੇ, ਜੋ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਟਾਂਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਮੈਂ 2 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਆਸਟਰੀਆ ਪਹੁੰਚੀ ਅਤੇ ਦਿਨ ਉਥੋਂ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਕਤ ਏਜੰਟ ਨੇ ਮੈਨੂੰ 4 ਅਗਸਤ 2022 ਨੂੰ ਜ਼ਰਮਨੀ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਮੈਂ ਜ਼ਰਮਨ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਉਥੋਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਗ੍ਰਿਹਡਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋ ਸ਼ਾਹਿਨ ਦੀ ਗੁਫਾ ਵਿਖੇ ਰੱਖ ਦਿਤਾ ਏਂਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਵਿਖੇ ਰੱਖ ਦਿਤਾ ਏਂਤੇ।

ਕਾਰਨ, ਜਗਮਨ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਖੁੰਦੇ ਮੁੱਕੱਦਮਾ ਚਲਾਵਾਂਗੇ ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭਰ ਕੇ ਭਾਰ ਵਾਪਸ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜਗਮਨੀ ਦੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲੈਣ ਲਈ, ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ 7600 ਯੂਨਿਟ (7,00,000/- ਰੁਪਏ) ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭਰਿਆ ਅਤੇ ਮੈਂ ਮਾਰਕੋ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਾਪਸ ਆ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ, ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਹੋਈ ਕਿ ਮੈਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ 40 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਮੈਂ ਅਜੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੀ। ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਇੱਕ ਸ਼ਹੀਦ ਉਕਤ ਏਂਜੰਟ ਪੀਟਰ ਸਹੋਤਾ ਦੇ ਘਰ ਗਈ ਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ।

ਹਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖੋਂ
ਏਇਤ ਫੀਐਸਪੀ (ਹੈਂਡਬੁਆਰਟਰ), ਪੈਸੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂ ਉਸਾਂ
ਜਾਂਚ ਲਈ ਮਾਰਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ
ਨੇ ਲਿਖਿਆ, ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ
ਗ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ, ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਵ
ਭੁਲੁਲ ਵਿੱਚੁਪ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਧੋਖਾਪੜੀ ਨੂੰ ਝੁਠਾ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ
ਸਾਮ, ਅੰਤ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਇਹ ਘਟਨਾ ਸਾਲ 2022 ਦੇ
ਦੁਆਰਾ ਦੇਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਾਂਚ
ਗਿਆ ਕਿ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਠੰਗੀ ਪੀਟਰ
ਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਂ
ਤੇਜਣ ਦਾ ਬੂਨਾ ਲਾਗਾ ਲਾ ਕੇ 31
ਦਾ ਚੂਨਾ ਲਾਇਆ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀ
ਕੁਲੁਲ ਅਤੇ ਪੀਟਰ ਸਹੇਤਾ ਵਿੱਚੁਪ
120 ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 13
ਪ੍ਰੈਫੈਸ਼ਨਲਜ਼ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ
ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼
ਵਿੱਚ ਇਲਾਵਾ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨਾਲ ਸਗੀਰ
ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ
ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ

ਜਾ ਕੇ ਬਹੁਤ ਰੌਲਾ ਪਾਇਆ, ਗਾਲ੍ਪਾਂ ਕੱਢੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ
ਵੀ ਤੇੜ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਉਕਤ ਏਜੰਟ ਪੀਟਰ ਸਹੇਤਾ
ਨੇ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਜਮਸ਼ੇਰ ਥਾਣੇ 'ਚ ਦਰਖਾਸਤ ਦਰਜ
ਕਰਵਾਈ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਨਾਲ
ਬਦਸ਼ਲੂਕੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ
ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਥਾਣੇ ਦੇ ਇੱਕ
ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੱਸਪੈਕਟਰ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਇਆਂ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ
ਕਿ ਉਹ ਉਕਤ ਏਜੰਟ ਨਾਲ ਰਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਮੈਨੂੰ
ਧਮਕੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।
ਪਲਿਸ ਪਸ਼ਾਸਨ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸਣ ਰਿਹਾ।

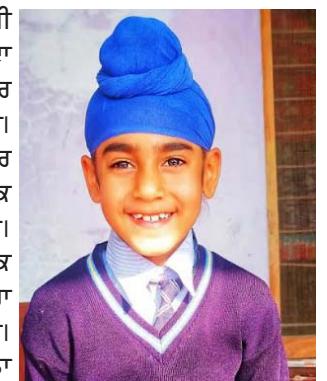
ਜਬਰੀ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਜਾਤਾਂ ਫਿਰਕਿਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨਾਲ ਦੇ

ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਸ਼ੇਰ

ਸਮਾਜ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਧਰਮ
ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਿਉਣ (ਰਹਿਣ)
ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੱਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ
ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਧਰਮ ਜਾਂ ਫਿਰਕੇ ਦੀ ਹੈ
ਉੱਥੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜਥਰੀ ਧਰਮ
ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਧਰਮ
ਤਾਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਚੰਗੇ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਇਹੀ ਅਸਲੀ ਧਰਮ
ਹੈ। ਪਰ ਕੁਝ ਜ਼ਰਵਾਣੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤੱਕ
ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਜਾਂ ਪੈਸੇ ਦਾ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ
ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਸਾਮਲ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ
ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਕੇਵਲ ਅੱਤੇ
ਦਾ ਹੀ ਧਰਮ ਤਬਦੀਲ ਕਿਉਂ: ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਕਿਉਂ
ਅੱਤੇ ਜਾਤੀ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜਿਉਣ ਦਾ
ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ। ਜਦੋਂ ਮਰਜ਼ੀ ਪੱਕੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਮ
ਫਿਰਕੇ ਵਿੱਚ ਸਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਅੱਜ ਆਮ ਘਟਨਾਵ
ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਰਗੇ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਦੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਦੀਆਂ
ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਚਾਹੇ ਸਾਡਾ ਦੇਸ ਭਾਰਤ ਵੀ ਧਰਮ

ਨਿਰਪੱਖ ਦੇਸ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਥੇ ਵੀ ਜੰਮ੍ਹ ਕਸਮੀਰ ਵਰਗਾ
ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਸੂਮ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਜਬਰੀ ਧਰਮ
ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿੰਨਾਂ ਕੁ ਜਾਇ
ਹੈ ? ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਜਨਮ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਧਰਮ ਨਹੀਂ
ਹੁੰਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਰਤ ਆਉਣ ਤੇ ਧਰਮ ਉਸ ਤੇ ਬੋਧਿ
ਜਾਂਦਾ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇੱਕ ਰੱਬ ਤੋਂ ਹੀ ਪੀਂ
ਪੁੱਤਰ ਪੈਂਦਾ ਹੋਏ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਵਿੱਚ
ਰਹਿ ਕੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਧਰਮ ਦਾ ਹਰ ਥਾਂ
ਸਤਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਰਸਤਾ ਪਿਆਰ ਮਹੁੰਬਤ ਵਾਲਾ
ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਪੱਕੇਸਾਹੀ ਵਾਲਾ, ਸਾਡੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੇ ਧਰਮ
ਦੇ ਪੈਂਕੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਹੁਕਮ ਸਥਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰ
ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਜਬਰੀ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ
ਨਾ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਆਉ ਇਹ ਗੱਲ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ
ਦੇਈਏ, ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਿਮ ਸਿੱਖ ਈਸਾਈ, ਸਾਰੇ ਆਪਾਂ ਭਾਵੇਂ
ਭਾਈ।

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੇ ਪਿੰਡ ਪੱਤੇ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਮੌ
ਫੋਨ ਨੰਬਰ 94658-214

ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇੱਕ
ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਰ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ
ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਿਰਾਫ਼ ਵੀ ਰਹਿੰਦਾ
ਸੀ। ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਪੱਕੇ ਮਿੱਤਰ
ਸਨ। ਜੰਗਲ ਦੇ ਕੋਲ ਨਦੀ ਸੀ।
ਨਦੀ ਦੇ ਕੋਲ ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰ
ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਆਉਂਦੇ ਸੀ। ਇੱਕ
ਦਿਨ ਉੱਥੇ ਬਾਘ ਆ ਗਿਆ।
ਸ਼ੇਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਇੱਕ
ਦਿਨ ਜਿਰਾਫ਼ ਬਾਹਰ ਜਾ ਰਿਹਾ
ਸੀ। ਉਧਰ ਬਾਘ ਆ ਗਿਆ।
ਬਾਘ ਜਿਰਾਫ਼ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਾਲਾ
ਹੀ ਸੀ। ਫਿਰ ਸ਼ੇਰ ਆ ਗਿਆ।
ਸ਼ੇਰ ਨੇ ਬਾਘ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ੇਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਜਿਰਾਫ਼ ਨੂੰ ਬਚਾ
ਲਿਆ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਹਰਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ
94785 61356

ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ: ਕਈ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਐਕਸ ਅਕਾਊਂਟ ਹੋਏ ਬੰਦ

ਮੈਂ 12 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮੈਂਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਐਕਸ (X) ਹੈਂਡਲ (ਪਹਿਲਾਂ ਟਾਵਿੱਟਰ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ) 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਹਨ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਕਾਰਕੁਨ ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਨਿਊਜ਼ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਿਨੀਟ ਮੰਤਰੀ ਪਿਉਸ ਗੋਇਲ ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਐਕਸ ਖਾਤੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ।

ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਕਸ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ 'ਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਮਨਦੀਪ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸਾਡੇ ਐਕਸ ਹੈਂਡਲ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਪਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੂਮਿਕਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਹੀ ਪੱਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਦਰਜਨ ਦੇ ਕਰੀਬ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਐਕਸ ਹੈਂਡਲ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੰਧੇਰ ਅੱਗੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਐਕਸ ਹੈਂਡਲ ਵੀ ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਕਈਆਂ ਦੇ ਅਕਾਊਂਟਸ 'ਤੇ ਪੋਸਟਾਂ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਕਈਆਂ 'ਤੇ ਵਿਡਹੈਲਡ ਲਿਖਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਬੀਬੀਸੀ ਨਿਊਜ਼ ਨੇ ਐਕਸ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੜੀਨੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੁਨੋਹਾ ਦੇਖਿਆ ਕਿ, 'ਪੋਸਟਾਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਲੋਡ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਸੱਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਖਾਤੇ 13 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਕਿਸਾਨ ਧਰਨੇ ਦਾ ਸੱਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ (ਗੈਰ-ਸਿਆਸੀ) ਵੱਲੋਂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਡੱਲੇਵਾਲ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਮੋਰਚਾ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਪੰਧੇਰ ਦੀ ਅਗਰਵਾਈ ਹੇਠ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸੱਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ 15 ਫਰਵਰੀ ਤੱਕ ਇਟਰਨੈਟ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਰਿਆਣਾ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪਟਿਆਲਾ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ-ਹਰਿਆਣਾ ਸ਼ੰਭੂ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਬਹੁ-ਪੱਧਰੀ ਨਾਕਾਬੰਦੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ ਰੋਕ

ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਾਲ 2020 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ, ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਟਾਵਿੱਟਰ ਖਾਤਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਪਾਬੰਦੀ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਮੋਰਚਾ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਪੰਧੇਰ, ਬੀਕੇਯੂ (ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ) ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਤੇ ਜਵਾਰ ਸਿੰਘ ਅੰਬਾਲਾ, ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਐਕਸ ਖਾਤਿਆਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਮਨਦੀਪ ਪੂਨੀਆ ਦੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਖਾਤਿਆਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਮਨਦੀਪ ਪੂਨੀਆ ਆਪਣੇ ਚੈਨਲ 'ਗਾਊਂਸ ਵੇਰਾ'

ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਰਮਨਦੀਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸਾਨਾਂ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਧੇਣਟ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਤੋਂ ਡਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ 2020 ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖ ਚੁਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਨ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਰੋਕੇ ਗਏ ਐਕਸ ਆਕਾਊਂਟਸ ਬਾਰੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਸ ਮੁਤਾਬਕ ਅਕਾਊਂਟ ਵਿਦਹੈਲਡ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਐਕਸ ਦੇ ਹੈਲਪ ਸੈਟੋਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ

ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਰੋਕੇ ਗਏ ਕੰਟੈਂਟ ਜਾਂ ਅਕਾਊਂਟ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਪਾਲਿਸੀ ਵੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਹੀ ਸਾਂਨੂੰ ਅਕਾਊਂਟ ਵਿਦਹੈਲਡ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਯੂਜ਼ਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ (ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮਿਲਣ

ਅੱਥਰੂ ਗੈਸ ਲਈ ਡਰੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

ਹਰਿਆਣਾ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੰਭੂ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ 'ਤੇ ਅੱਥਰੂ ਗੈਸ ਦੇ ਗੋਲੇ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਡਰੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਕਿਸਾਨ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਦਾਬਲ ਹੋਣ ਲਈ ਬੈਕੀਡ ਤੇਜ਼ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਦੀਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਰਿਆਣਾ ਪੁਲਿਸ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੁਲਿਸ ਫੌਰਸ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਅੱਥਰੂ ਗੈਸ ਗੋਲੇ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਡਰੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਸੰਭੂ ਬੈਗੀਅਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨਾਂ 'ਤੇ ਮਾਨਵ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵਾਹਨਾਂ (ਯੂਏਵੀ) ਤੋਂ ਅੱਥਰੂ ਗੈਸ ਦੇ ਗੋਲੇ ਸ਼ੁਟਾਈਂਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇਹਦੂ ਨੂੰ ਦੰਸਿਆ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਸੀਮਾ ਨੇ ਡੋਨ ਇਮੇਜਿਂਗ ਅੱਗੇ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਸਰਵਿਸ ਆਫ ਹਰਿਆਣਾ ਲਿਮਿਟਡ (DRISHYA), ਇੱਕ ਪਬਲਿਕ ਲਿਮਿਟਡ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਡਰੋਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 2021 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੰਸਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭੀਜ਼ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸਥਿਤੀਆਂ ਲਈ ਡਰੋਨ ਅਗਰਤ ਅੱਥਰੂ ਸਮੱਕ ਲਾਂਚਰ ਨੂੰ 2022 ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ (ਬੀਐਸਐਫ) ਦੀ ਅੱਥਰੂ ਸਮੱਕ ਸੂਨਿਂਟ (ਬੀਐਸਯੂ) ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਬਲ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੇਚਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੰਭੂ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਜੱਸ ਬਾਜ਼ਵਾ, ਨਿਮਰਤ ਖਿਹਿਗਾ, ਨਵ ਇੰਦਰ ਅਤੇ ਹਰਡ ਚੀਮਾ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ ਅਕਾਊਂਟ @ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਵੀਡੀਓ ਪੋਸਟ ਕੀਤੀਆਂ। 2020 ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਾਂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਬਾਰਡਰ @ਤੇ ਕਿਸਾਨੀ ਲਾਹਿਰ ਦਾ ਇੰਡਾ ਬੁਲੰਦ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਸੰਘੂ ਅਤੇ ਟਿੱਕੀਂ ਦੇ ਕੈਪਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਾਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਮਨੋਬਲ ਉੱਚਾ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਨਕਲਾਬ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਭਖਦੇ ਮਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਅਗਮਈ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਬਦਲੀ ਬਚੁੰਨਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਗੇ ਤੱਕ, ਹਰ ਉਮਰ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਜੋ ਜੜੀ ਰੱਖਿਆ। ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ ਮਸ਼ਹੂਰ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਜੈਜੀ ਬੀ ਦਾ ਟਾਵਿੱਟਰ ਅਕਾਊਂਟ ਸਸਪੈਂਡ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਨਵ ਇੰਦਰ ਨੇ ਇੱਕ ਢੋਂਕ ਦੇਸ਼ਬੁੰਦ ਧੋਸਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਗੀਤ ਦੇ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਣ ਬਾਰੇ 'ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਪਡੇਟ' ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਚੱਲ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਸੀ ਰਿਲੀਜ਼ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਇਕਮੁੱਠ ਹਾਂ। ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਅੱਪਡੇਟ ਲਈ ਬਣੇ ਰਹੋ।

ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੇਲਨ: ਮੁੱਜ਼ਦਾ ਅੰਦੇਲਨ 2020-21 ਨਾਲੋਂ ਕਿਵੇਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਲੀਡਰ ਕੌਣ ਹਨ

ਪੰਜਾਬ , ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰ-ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਈ ਹੋਰ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ 'ਦਿੱਲੀ ਚੱਲੋ' ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਛਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਈ ਲੋਕ 2020-21 ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ 2.0 ਦਾ ਨਾਮ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਅੰਦੋਲਨ ਕਈ ਮਾਅਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਅੰਦੋਲਨ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਮੋਤੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚਿਹ੍ਰੇ ਵੀ ਵੱਖਰੇ ਹਨ, ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਰੱਖੀਆ ਵੀ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੰਗਾਂ ਵੀ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ, 2020-21 ਦੇ ਕਿਸਾਨੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਅਗਲਾ ਪੜਾਅ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਮਾਹਿਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮੁਹੰਮਦ ਖਾਲਿਦ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਕਿਸਾਨ ਪਿਛਲੇ ਮੇਰਚੇ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੇ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਪਿਛਲਾ ਅੰਦੋਲਨ ਇੱਕ ਲਹਿਰ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਾਰ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਵੀ ਨੇੜੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਸ ਦਾ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਮੈਨੂੰ ਲਗਦੈ ਕਿਸਾਨ ਵੀ ਇਸ ਵਾਰ ਬਿੱਜਦ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਵੀ ਵੱਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 2020 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਕਿਸਾਨ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲ ਵਧੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਧਰਨੇ ਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪੂਰ੍ਹਤ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਸ ਵਾਰ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਧਰਨੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਕੇ ਗਏ ਹਨ।

ਪਿਛਲੇ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ

ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ

ਭਾਰਤ ਨੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਸਾਲ 2020-21 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਪੱਕੇ ਮੌਜੂਦੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚੱਲਿਆ ਕਿਸਾਨੀ ਅੰਦੋਲਨ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆਂਦੇ ਤਿੰਨ ਨਵੇਂ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਵਿਧੇਧ ਵਿੱਚ ਉਠਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਪਿਛਲੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਅੰਦਰਲਾਨ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਬਦਲੇ ਚਿਹਰੇ
ਸਾਲ 2020-21 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਅੰਦਰਲਾਨ ਭਾਰਤੀ
ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ
ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸੰਯੁਕਤ
ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਅਧੀਨ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੀਆਂ 500 ਤੋਂ
ਵੱਧ ਕਿਸਾਨ ਜ਼ਬਰਦਸ਼ਟੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ

ਵਿਧ ਕਿਸਾਨ ਮੁਕਾਬਲਾਗਤ ਸਮੱਸਲ ਸਨੌਰਾਂਦਰ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ (ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਮੁਨੀਅਨ (ਉਗਰਾਹਾਂ) ਸਣੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 37 ਕਿਸਾਨ ਸੰਗਠਨ) ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਦਿੱਲੀ ਚੱਲੋ ਅੰਦੋਲਨ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ (ਗੈਰ-ਸਿਆਸੀ) ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਮੋਰਚਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੋਠ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ (ਗੈਰ-ਸਿਆਸੀ) ਉਹ ਯੜਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਲ 2022 ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਦਿੱਲੀ ਚੱਲੋ ਅੰਦੋਲਨ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਤੋਂ 200 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲ ਵਧਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮੁੱਖ ਚਿਹਰੇ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਦਿੱਸੇ ਸਨ, ਇਸ ਵਾਰ ਉਸ ਤੁਮਿਕਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਦੱਸੇ ਦੇਈਏ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ ਨੇ 16 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਮੀਨ ਭਾਰਤ ਬੰਦ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਜਸਪਾਲ ਸਿੱਧੁ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਕਿਸਾਨ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ ਮੂਹਰੇ ਰਹੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਾਰ ਕਿਸਾਨ ਲੀਡਰ ਇਸ ਵਾਰ ਹਾਲੇ ਚੁੱਪ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਹੋ

ਮੌਜੂਦਾ ਦਿੱਲੀ-ਚੱਲੇ ਅੰਦਰੋਲਨ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ

ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਸਰਵਫਲ ਸਿੱਖ ਪੰਧੇਰ ਮੌਜੂਦਾ
ਦਿੱਲੀ ਚੱਲੋ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਵੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। 2020-21 ਦੇ
ਅੰਦਰਲਾਨ ਦੌਰਾਨ ਪੰਧੇਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼
ਕਮੇਟੀ ਮੁੱਖ ਮੋਰਚੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕੁੰਡਲੀ
ਬਾਰਡਰ @ਤੇ ਮੋਰਚਾ ਲਗਾਇਆ ਸੀ। ਜਗਜੀਤ ਸਿੱਖ ਡੱਲੇਵਾਲ ਵੀ
ਮੌਜੂਦਾ @ਦਿੱਲੀ ਚੱਲੋ@ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਮੋਹਰੀ ਨੇਤਾ ਹਨ। ਡੱਲੇਵਾਲ ਪਿਛਲੇ
ਅੰਦਰਲਾਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੁੱਖ ਚਿਹਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਅੰਦਰਲਾਨ ਬਾਰੇ
ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਡੱਲੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੰਗਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਸਮੇਂ-

ਸਮੇਂ @ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦੇ ਹਨ ਜੋ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ (ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ) ਦੇ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਫੁਲ ਵੀ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਦੀ ਇੱਕ ਖਬਰ ਮੁਤਾਬਕ ਫੁਲ ਪਿਛਲੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਦੱਗਾਣੇ ਵੀ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰਿਆਣਾ ਤੋਂ ਅੰਭਮਿਨਾਉਂਡੀ ਕੋਹੜ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਕੌਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਮੋਹਰੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਸਕਦਾ ਹੈ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਡਾ ਵਾਰ ਹੋਗੀਆਂ ਹੋਣ। ਜਸਪਾਲ ਸਿੱਧੂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਾਰ ਮੋਹਰ ਕਿਸਾਨ ਨੇ ਤਾਂ ਖੱਬੇ-ਪੱਖੀ ਝੁਕਾਅ ਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ @ਤੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਜਾਣਾ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਪੰਥਕ ਝੁਕਾਅ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਜਗਤਾਂ ਸਿੱਖ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੇ ਕਿਸਾਨ ਸੰਗਠਨ ਸਨ, ਇਸ ਵਾਰ ਇੱਕ ਸੈਕ਼ਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਅੰਦਰਲਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਰਜ਼ ਯੁਨਿਟੀ ਅਤੇ ਡਿਸ-ਯੁਨਿਟੀ ਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮੋਰਚੇ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੀ ਭੁਮਿਕਾ ਵਾਲੇ ਨੇ ਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੁਰਜੀਤ ਫੁਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤੱਤ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਇਸ ਮੋਰਚੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ @ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦਬਾਅ ਬਣਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਏਗਾ।

ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ 2020-21 ਦੇ ਮੁੱਖ ਲੀਡਰ
ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਗਰਾਹਾਂ ਪਿਛਲੇ ਅੰਦੋਲਨ ਵੇਂ
ਮੋਹਰੀ ਲੀਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚੋਂ
ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਕਿਸਾਨ ਹਿਤ
ਵੱਲ ਸਰਗਰਮ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ 2002 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ (ਉਗਰਾਹਾਂ) ਦੀ
ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਲਵੇਂ ਖਿੱਤੇ ਟੈ

ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਰਹੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਦਿੱਲੀ ਚੱਲ੍ਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੁਨੀਅਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਬਾਣੀਆਂ ਆਗੂਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਲਬੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੇਵਾਲ ਦਾ ਪਿਛਲੇ ਅੰਦਰੋਲਨ ਦੌਰਾਨ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਡਿਸਪੈਂਡ ਚਾਰਟਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਰਹੀ। ਇਸ ਵਾਰ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿਸ ਰਹੇ। ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੁਨੀਅਤ (ਡਕੈਂਦਾ) ਦੇ ਆਗੂ ਜਗਭੇਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੀਹ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਬਣੇ ਗਠਜੋੜ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੀਹ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤੀਕਾਰੀ ਕਿਸਾਨ ਯੁਨੀਅਨ ਦੇ ਆਗੂ

ਦਰਸ਼ਨਪਾਲ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ
ਮੇਹਰੀ ਚਿਹੰਗਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿਖ ਰਹੇ। ਹਿਰਿਆਣਾ
ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਲੀਡਰ ਰਾਕੇਸ਼ ਟਿਕੈਤ ਵੀ ਪਿਛਲੇ
ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਉੱਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਸੀ।
ਮੌਜੂਦਾ ਅੰਦੋਲਨ ਬਾਰੇ ਰਾਕੇਸ਼ ਟਿਕੈਤ ਦਾ ਕਹਿਣਾ
ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਦਿੱਲੀ ਚੱਲੋ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ
ਮੌਰਚਾ ਦਾ ਸੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਇਸ ਮੌਰਚੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਮੰਗਾਂ ਤੋਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉੱਥੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ
ਨਾ-ਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਡੇ
ਦੇਣਗੇ। ਹਿਰਿਆਣਾ ਦੇ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਚੜ੍ਹਨਾਲ
ਵੀ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ
ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਕਿਸਾਨ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
ਸਨ। ਚੜ੍ਹਨਾਲ ਨੇ ਇਸ ਵਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਾਰੇ
ਤਾਜ਼ਾ ਟਵੀਟ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਮੰਗਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ
ਸਾਰੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਰਣਨੀਤੀ
ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਗਾ।
ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਰਜ਼
ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸਾਨਾਂ @ਤੇ ਬਲ ਪ੍ਰਯੋਗ ਨਾਲ
ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਰਵੈਂਡੀਆ
ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਬਾਰਡਰਾਂ @ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ
ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨਾਲ 12 ਗੇਜ਼
ਦੀਆਂ ਬੈਠਕਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ
ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਵਾਇਆ ਸ
ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ
ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬੈਠਕਾਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਿੱਚ
ਵੀ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਲੱਗਿਆ। ਇਸ ਵਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ
ਵੱਲੋਂ @ਦਿੱਲੀ ਚੱਲੋ @ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਤੈਆਰੀ ਕਰਾਉਣ
ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋ ਵਾਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ
ਨੇ ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋਈ। ਪਹਿਲਾਂ
ਮੁਲਾਕਾਤ ਅੱਠ ਫਰਵਰੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਮੁਲਕਾਤ
ਤੈਆਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ 11
ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਹੋਈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ
ਦੇ ਨਮਾਈਂਦਿਆਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨਾਲ
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ

ਪਿਛਲੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਗਾਂ

- ☞ ਫਾਰਮਰਜ਼ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਟਰੇਡ ਐਂਡ
ਕਮਰਸ, ਫਾਰਮਰਜ਼ ਅਗਰੀਮੈਂਟ
ਆਨ ਪ੍ਰਾਈਸ ਅਸੋਰੈਂਸ ਐਂਡ
ਫਾਰਮ ਸਰਵਿਸ, ਅਸੈਸ਼ਨਾਲ
ਕਮੰਡਟੀ (ਸੈਂਪ) ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਪਸ
ਕਰਵਾਉਣੇ
 - ☞ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟੋ ਸਮਰਥਨ
ਮੁੱਲ ਤੈਅ ਕਰਨਾ
 - ☞ ਬਿਜਲੀ ਸੈਂਧ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਰੱਦ
ਕਰਵਾਉਣਾ
 - ☞ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ
ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ

ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚਣ
ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ
ਬੈਗੀਕੇਡਿੰਗ ਇਸ ਵਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਉਹ
ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਜਿਸ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇਸ ਵਾਰ
ਬੈਗੀਕੇਡਿੰਗ ਅਤੇ ਫੋਰਸ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ,
ਅਜਿਹੀ ਮੌਕੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ
ਹੁਣ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ
ਦੇਖੀ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ
ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਰਿਐਕਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇੰਝ
ਲਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸਾਨ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ
ਕੋਈ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੋਣਾ। ਕਿਸਾਨ ਨੇਤਾ ਸੁਰਜੀਤ
ਛੂਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ
ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਡਰੋਨ ਨਾਲ ਵੀ ਅੱਥਰੂ ਗੈਸ ਦੇ
ਗੋਲੇ ਢੂਰ ਖੜ੍ਹੇ ਕਿਸਾਨਾਂ @ਤੇ ਦਾਗੇ ਗਏ। ਉਹ
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਅੱਠ ਘੰਟੇ ਸਰਕਾਰ
ਦੇ ਬਲ ਪ੍ਰਯੋਗ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।
ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਰੱਦ ਹੋਏ। ਸਰਕਾਰ
ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਆਪਣੀ ਬੇਇੱਜਤੀ ਵਜੋਂ ਲਿਆ
ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਭਾਵੇਂ ਆ ਗਏ, ਪਰ
ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਨੀ ਤਾਕਤ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਚਾਹੇ
ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ
ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ଲାଲ କିଳେ

ਅਸਥਾਈ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰਨਾ
ਮਖਰ ਏਜ਼ਸੀ ਪੀਟੀਆਈ ਮੁਤਾਬਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ
ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸੌਮਵਾਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਲਾਲ
ਕਿਲਾ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਅਸਥਾਈ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੰਦ
ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲ ਵਧਣ ਦੌਰਾਨ
ਅਜਿਹਾ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਯਾਦ
ਰਹੇ ਕਿ 2020-21 ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ 26
ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨ ਦਿੱਲੀ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਸੀ।
ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਵੀ ਪਹੁੰਚੇ ਸੀ।

ਹਨਰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਸਾਧਨ ਵੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ

ਹਨਰ ਕਿਸੇ ਬੰਦੇ ਦਾ ਸੌਂਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲ ਉਸ ਦਾ ਹਨਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਅੰਦਰੋਂ ਛੁੱਟਦਾ ਹੈ। ਦੇਖੋ ਤੁਹਾਡੀ ਕਿਸ ਕੰਮ ਵਿਚ ਜਾਇਆ ਦਾ ਪਰ ਜਦ ਤਰਾਸੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਹਨਰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ। ਉਸ ਕੰਮ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਿਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਈ ਵਾਰੀ ਇਹ ਹਨਰ ਕਰੋ। ਉਸ ਗੁਣ ਦੀ ਬਦੋਲਤ ਤੁਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਰਸਗਾਰ ਦਾ ਸਾਧਨ ਵੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਪੈਸੇ ਆਸਮਾਨ ਤੇ ਤਾਰੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਮਕੋ। ਅੰਜਾਰਾਂ ਅੰਤੇ ਅੰਤ ਸੋਹਰਤ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਘਾਟਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ। ਹੱਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਜੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਨਾ ਵਰਤਿਆ ਬੰਦਾ ਸੋਹਰਤ ਦੀ ਟੀਸੀ ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਅੰਤੇ ਕਈ

ਮੱਲਾਂ ਮਾਰਦਾ ਹੈ। ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਇਸ ਲਈ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਚਾਕੂ, ਢੁਗੀ ਅੰਤੇ ਕਿਰਪਾਨ ਨੂੰ ਧਾਰ ਲਾਣੀ ਪੈਂਦੀ ਬੰਦ ਕਰੋ ਕਿ ਲੋਕ ਕੀ ਕਹਿਣਗੇ। ਜੀਵਨ ਅੰਤੇ ਹੈ ਅੰਤ ਰੰਬੇ ਅੰਤੇ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਚੰਡਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹੱਥ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪਰ ਜਾਂਦੀ ਕਿਵੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਜੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਨਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਹ

ਜਿਉਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਸ ਵਰਤਿਆ ਜਾਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਘਟ ਜਾਂਦੇ ਲਈ ਹਰ ਪਲ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾਂਦੀ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਨਾ ਡੱਡੋ। ਅਸਫਲਤਾ ਹੀ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਪੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਅੱਜ ਤੱਕ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਏ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਏ ਹਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹਨ ਅੰਤ ਤੋਂ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ

ਨਾ ਡੱਡੋ। ਅਸਫਲਤਾ ਹੀ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਪੜ੍ਹੀ ਹੈ।

ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਐਸਾ ਹਨਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸਤਾਦ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਲਿਆ ਕੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਵੱਖੀ ਅਧਿਆਪਕ, ਗੁਰੂ ਅਦਿ ਸਭ ਦਾ ਮਤਲਬ ਲੱਗਭਗ ਸਖਸੀਅਤ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅੰਤੇ ਜਾਂਦੀ ਵਿਚ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਹੀ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਕ ਹੀ ਆਪਣੇ ਉਹ ਇਕ ਕਾਮਯਾਬ ਸਖਸ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਸਹਿਰਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਤਰਸਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਦੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਐਸਾ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅੰਗਰੇ ਹੀ ਅੰਗਰੇ ਹੋਣ ਅੰਤੇ ਗੁਣ ਕੋਈ ਵੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜਿਸ ਵਿਚ ਗੁਣ ਹੀ ਗੁਣ ਹੋਣ ਅੰਤੇ ਅੰਗਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿਦਮ ਕਦਮ ਤੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਕੋਈ ਗੁਰੂ ਮੰਨਣਾ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਕ ਉਹ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਸਖਸੀਅਤ ਬਣਾਉਣ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਮੰਜਲਿ ਅੰਤੇ ਰਸਤੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੋਰ ਕਿਦਮ ਕਦਮ ਤੇ ਹਰ ਨੂੰ ਤਰਸਦਾ ਹੈ, ਗਿਆਨ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਸਾਡੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਸੋਣੀ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਤਰਾਸ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਸਾਡੀ ਮੰਜਲਿ ਤੇ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕਿਸੇ ਕੋਲੋਂ ਕੋਈ ਗੁਣ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ

ਪਹੁੰਚਾਏਗਾ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਸੱਚੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਤਲਾਸ

ਲਈ ਨਿਮਰਤਾ ਧਾਰਨ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਆਪਣਾ

ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਭਟਕਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਦਿਲ ਦਾ ਸਾਫ਼ ਅਤੇ

ਸਾਗਰ ਤਨ ਅਤੇ ਮਨ ਵਿਦਿਆ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ

ਸਹਿਰਦ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ

ਵਿਚ ਲਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਕਈ ਸਾਲ

ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਮਤਲਬੀ

ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਠਿਨ ਪ੍ਰਥਿਆ

ਨੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਸ ਵਿਚ ਕਾਮ, ਕੋਧ, ਲੋਭ,

ਵਿਚੋਂ ਲੰਬ ਕੇ ਹੀ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਦੂਜੇ ਕੋਲੋਂ ਕੋਈ

ਮੋਹ ਅਤੇ ਹੰਕਾਰ ਜਿਹੇ ਅੰਗਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ।

ਗੁਣ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ। ਕਲਪਨਾ ਚਾਵਲਾ ਅਮੀਰ ਮਹਿਸੂਨ ਦੀ ਧੀ

ਉਸ ਵਿਚ ਈਰਖਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਹੁਨਰ ਵਿਚ ਅੱਵਲ

ਨੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਕੋਲ ਇਕ ਸੋਚ ਸੀ, ਇਕ

ਚਾਹੀਦੀ। ਅਧਿਆਪਕ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰਦ ਵਿਚ

ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਜਾਇਆ ਖਸੀ

ਗੁਣ ਅਤੇ ਆਤਮਵਿਸਵਾਸ ਭਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ

ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ

ਹਨ। ਮਦਰ ਟਰੋਸਾ ਕੋਲ ਪੂਜੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ

ਹੋਇਆ ਗਿਆਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਸਾਰੀ ਉਸਰ

ਵਿਚ ਲਈ ਕਈ ਕਈ ਸਾਫ਼ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਭ ਕਰ ਗੁਜਰਨ

ਕਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਮਯਾਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਂਦੀ

ਵੱਡਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ

ਵਿਚ ਜੇ ਕਾਬਲ ਅਧਿਆਪਕ ਨਾ ਆਏ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ

ਵੱਡੇ ਅਫਸਰ ਬਣ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਚੋਟੀ

ਸਾਰੀ ਉਸਰ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਤੇ ਵੀ ਨਾ

ਤੇ ਪੁੰਜਚ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਸਿਹਾਰਾ ਤੁਹਾਡੇ

ਜਾਂਦੀ ਦੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਹੀ ਮਾਲਕ ਹਾਂ,

ਪੁੰਜੇ ਹੁੰਦੇ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀਆਂ

ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ

ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਰਾਹ ਆਉਂਦਾ

ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਖੁਬਸੂਰਤ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਡੀ

ਹੈ। ਉਸਤਾਦ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰਦ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਬਕ

ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਦ ਸਹਿਰਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਸੋਚ, ਆਦਤ ਅਤੇ ਸਭਾਅ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ

ਚਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਬਾਸ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਦਾ

ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਸੁੰਦਰ ਹੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਚੰਗਾ

ਹੋਸਲਾ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਸਹਿਰਦ ਅਧਿਆਪਕ

ਸ਼ੁਭਾਗ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਅਮੀਰ ਹੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ

ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਚੱਲੇ ਤਾਂ ਉਹ

ਨਾਰਜ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਖਾਰਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ

ਹੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚ ਨਿਮਰਤਾ ਹੈ। ਹਰ ਕੋਈ

ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਗੁਣ ਨੂੰ ਤਰਸਦਾ

ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਗੁਣ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਸ਼ੁਹੱਪਣ ਵਿਚ

ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅੰਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਵੀ ਵਾਧਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਿਰਫ ਆਪਣੀਆਂ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਂ ਸਾਡੇ ਵਿਚ ਲਈ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਹੋ

ਪੁੰਜੇ ਹੁੰਦੇ। ਅਪਣੇ ਅਪੇਂਹ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਤੇ ਰੱਬੇ।

ਹੀ ਗਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਦੁਜਿਆਂ ਦੀਆਂ

ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਤੋਂ ਵੀ ਕੁਝ ਸਿੱਖ

ਗਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਸਿੱਖੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਪੇਖਾ ਨਹੀਂ

ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਅਮਲ

ਘਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਚੁੱਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਮਹਿਕ

ਅੱਜ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰੋਟੀ ਪਕਾਉਣ ਲਈ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਕੱਚਾ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਇਹ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਜੀਵਨ ਕਹਾਣੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਕ ਉਪਰ ਸਤੀਆਂ, ਕੜੀਆਂ ਪਾ ਉੱਤੇ ਸਰਕੜਾ ਪਾ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਛੱਤ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਤੇ ਵੱਡੇ ਲਾਣਿਆਂ ਦੇ ਵੀ ਕੱਚੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਲਾਨ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਅਨਾਜ, ਕਣਕ, ਦਾਣੇ, ਗੁੜ ਆਦਿ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਕੋਠੀਆਂ, ਭੜ੍ਹੇ ਆਦਿ

ਚੌਂਕੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਚੁੱਲਾ ਬਣਿਆ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਨਾਲ ਹੀ ਲੋਹ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਤੇ ਰੋਟੀਆਂ ਪਕਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਚੌਂਕੇ ਦੀ ਕੰਪ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸਿਰੇ ਤੇ ਭੜ੍ਹੇਲੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੁੱਧ ਕਾੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਚੁੱਲੇ ਤੇ ਸੁਆਣੀਆਂ ਦਾਲ ਸਬਜ਼ੀ ਜਾਂ ਦੁੱਧ ਆਦਿ ਗਰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਕੁਝ ਚੁੱਲੇ ਤੇ ਪਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਚੁੱਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਆਣੀਆਂ ਚੀਕਣੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਪੋਚੇ ਨਾਲ ਲਿੱਪ ਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਰੰਗਦਾਰ ਬੁਟੇ ਪਾਇਆ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਯਾਦ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਸਰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਚੁੱਲੇ ਅੱਗੇ ਬੈਠ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਕੋਲ ਤਵੇਂ ਤੋਂ ਉਤਰਦੀ ਗਰਮ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦੇ। ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅੱਗ ਸੇਕਣ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਉਥੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਦੀ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਮੁੰਗਲੀਆਂ ਭੁੰਨ-ਭੁੰਨ ਖਾਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਬੜਾ ਅਨੰਦਮਈ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ। ਕਈ ਵਾਰ ਛੋਟੇ ਹੁੰਦੇ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਲੈਕੇ, ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਅੱਗੇ ਬੈਠ ਕੇ ਮਾਂ ਕੋਲ ਪੜ੍ਹਦੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਮਾਂ ਦੇ ਪਿਆਰ, ਠੰਢ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪਰਵਾਰਿਕ ਸਾਂਝ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ।

ਘਰ ਦੀਆਂ ਸੁਆਣੀਆਂ ਬੜੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਇਕਠੀਆਂ ਹੋ-ਹੋ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਰੋਟੀ ਪਾਣੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਚੌਕਾ ਵਿਸੇਸਾ ਤੌਰ ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਢੁੱਕਵੀਂ ਜਗ੍ਹਾ ਇਕ ਨੁੱਕਰ ਜਿਹੀ ਦੇਖ ਕੇ ਉਥੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਤੇ ਤਿੰਨ ਫੁੱਟ ਉੱਚੀਆਂ ਕੰਪਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਵਿਚਕਾਰ ਛੋਟੀਆਂ ਗੱਲੀਆਂ ਰੱਖ ਕੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਚੌਂਕੇ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਚੌਰਸ ਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਚ ਢੁੱਕਵੇਂ ਤੱਤੀਕੇ ਨਾਲ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਰੋਟੀਆਂ ਲਈ ਲੋਹ, ਦੁੱਧ ਕਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਹੱਗਾ ਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਸਾਰੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਚੌਂਕੇ ਤੇ ਆਲੀਆਂ ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਪੋਚਾ ਤੇ ਪਾਂਡੂ ਦਾ ਪੋਚਾ ਸਾਫ ਸਫ਼ਾਈ ਲਈ ਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਾਮ-ਸਵੇਰੇ ਸਾਰਾ ਟੱਬਰ ਹੀ ਇਸ ਚੁੱਲ੍ਹੇ-ਚੌਂਕੇ 'ਚ ਬੈਠ ਕੇ ਅੰਨ-ਪਾਣੀ ਛਕਦਾ ਸੀ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਅੰਰਤਾਂ ਬੜੇ ਸਲੀਕੇ ਨਾਲ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਬਣਾਉਣਾ ਇੱਕ ਅੰਰਤ ਦੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਕਈ ਅੰਰਤਾਂ ਇਸ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਨਿਪੁੰਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਤੇ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ

ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤੇ ਘਰ ਕੱਚੇ ਹੀ ਸਨ। ਕੱਚੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਹਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਘਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ

ਕੀ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਕਰਵਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤਕ

ਕੀ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰੇਖਿਆਵਾਂ ਕਰਵਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ? ਕੀ ਕਾਲਜ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰਸਮੀ ਪ੍ਰੇਖਿਆ ਦੇ ਗੇਡਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਹੋਣਗੇ ? ਪਰ ਜੇ ਪ੍ਰਸਨ ਪੁੱਛਣ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ: ਬਾਹਰੀ-ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ, ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਦੇ ਬੋਰਡ ਦੀ ਪ੍ਰੇਖਿਆ ਬੱਚੇ ਦੀਆਂ ਕਾਬਲੀਅਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 95% ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹਨ ਪਰ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਿਲੇਬਸ ਦੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦਾ ਅੰਕ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ "ਯੋਗ" ਨਹੀਂ ਮੰਨੇ ਗਏ। ਹੋ ਉਹ ਯਾਦਗਾਰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਅਰਥਹੀਣ, ਪੁਰਾਣੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿੱਖਣ ਲਈ ਉਤਸਾਹਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਪਹਿਲਾਂ, ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਭਿੰਨ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਵੱਖੋਂ ਵੱਖਰੇ ਸਮੂਹਾਂ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਵੱਖੋਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਕਾਬਲੀਅਤਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿਭਾਵਾਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇਕ ਵੱਖੋਂ ਵੱਖੋਂ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਵੱਖੋਂ ਵੱਖੋਂ ਹੈ।

ਵਿਚ ਬੁਝੁਤ ਹੁਨਰ ਸਫਲ ਹੋ ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ।
ਇਹ ਵਖਦਾਈ ਅਤੇ ਵਿਅੰਗਾਤਮਕ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ
ਸਕੂਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਿੱਥੋਂ ਬੁਝੋਂ ਨੇ 12-
14 ਸਾਲ ਬਿਤਾਏ ਘੱਟ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ / ਜਾਂ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ
ਹੁੰਦਾ। ਸਾਡੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ
ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਅੰਕੜੇ ਦੇਣ
ਲਈ ਇੰਨੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਸਕੂਲਾਂ
ਵਿਚ ਪਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗੇਂਦਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਅਤੇ
ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬਾਹਰੀ ਇਸਤਿਹਾਨੂੰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਤਗਿਕ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਿਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੇਦਾ ਅਤ ਨਹੀਂ ਹਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ। ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਵਿਚ ਖੇਤ ਦੇ ਤੱਤ, ਨਿੱਜੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੇਣ
ਅਤੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕਤਾ / ਨਵੀਨਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਤਿ ਕਰਨ ਦੇ
ਅਵਸਰ ਸਾਮਲ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਕੰਮ
ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਵੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਕਸਤ
ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜਦੋਂ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਥੋੜ੍ਹੀਆਂ ਤੁਕਾਵਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ,
ਆਪਣੀ ਰਫ਼ਾਤਾਰ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਬੁਝੋਂ ਨੂੰ ਸਿਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਬੁਝੋਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ
ਦੀ ਚੰਦੀਗੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਜਦੋਂ

ਸਿਰਦ ਤਾਂ ਹੀ ਜੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੁਨਰਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਈ ਜਿਹੜੇ ਕੰਮ ਦੇ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਹੁਨਰ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰ ਵਿਸ਼ਵਿਆਪੀ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਕਲਾਸਰੂਮ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

ਦੇ ਇੱਕ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਰਖੋ ਜਾਦੇ ਜਿੱਥੇ ਸਾਰੇ ਪਰਵਾਰ ਦਾ ਖਾਣਾ ਬਣਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੱਕੀ ਥਾਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਮੀਨ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ ਗੱਡ ਕੇ ਸਥਾਈ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਪਰ ਦੂਜੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਚੁੱਲ੍ਹਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਕਰਵੇਂ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਥਾਂ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਚਾਹੇ ਉਥੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਇਸ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਦੀ ਖੁਗਾਕ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਪੁਰਾਣੀ ਸੁੱਕੀ ਲੱਕੜ ਜਾਂ ਪਿਛਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਕੜਾਂ ਨਾ ਮਿਲਣ ਤਾਂ ਆਮ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਪਾਹ ਦੀਆਂ ਛਟੀਆਂ, ਮੱਕੀ ਦੇ ਸੁੱਕੇ ਟਾਂਡੇ ਜਾਂ ਸੁੱਕੇ ਭੰਡਾਰ ਵਧੀਆ ਬਾਲਣ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸੁਆਣੀਆਂ ਜਿੱਥੇ ਲੱਕੜ ਢਾਹ ਕੇ ਅੱਗ ਬਾਲਿਆ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ ਇਸ ਨਾਲ ਗੇਰੇ ਦੀਆਂ ਪਾਬੀਆਂ ਵੀ ਬਾਲਿਆ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਪਾਬੀਆਂ ਦੀ ਰੇਣੀ ਲਾ ਕੇ ਮੱਠੀ ਮੱਠੀ ਅੱਗ ਨਾਲ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਉੱਤੇ ਸੁਆਣੀਆਂ ਮੋਠਾਂ ਦੀ ਦਾਲ ਜਾਂ ਸਾਗ ਆਦਿ ਬਣਾਇਆ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਸਿਆਲ ਵਿੱਚ ਮਾਂ ਨੇ ਮੱਕੀ ਦੀ ਗਰਮ ਗਰਮ ਰੋਟੀ ਪਕਾਈ ਜਾਣੀ ਮੈਂ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਸਰੋਂ ਦੇ ਸਾਗ ਨਾਲ ਰੋਟੀ ਖਾਈ ਜਾਣੀ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਮੂਹਰੇ ਬਹਿ ਕੇ ਤਾਂ ਲੂਣ ਲਾ ਕੇ ਖਾਪੀ ਰੋਟੀ ਵੀ ਆਪਣਾ ਇੱਕ ਅਨੋਖਾ ਹੀ ਸਵਾਦ ਰੱਖਦੀ ਸੀ। ਅੱਜ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ ਤੁਸੀਂ ਕੁਰਸੀ ਟੇਬਲ ਤੇ ਬਹਿ ਕੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਰਾਂ ਦੇ ਖਾਣੇ ਖਾਉ ਪਰ ਤੁਹਾਡਾ ਮਨ ਸਾਂਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਤੁਸੀਂ ਰੋਟੀ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਪੇਟ ਤਾਂ ਭਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਪਰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਨੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਜੋ ਤਸੱਲੀ ਕਦੇ ਦੌੜੇ ਵਿੱਚ ਬਹਿ ਕੇ ਆਇਆ ਕਰਦੀ ਸੀ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਵੀ ਬੜਾ ਨੇੜਲਾ ਰਿਸਤਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਅੱਗਤਾਂ ਵਾਲੇ ਘਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕੋਈ ਛੜਾ ਬੰਦਾ ਇੱਕ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਛੜਾ ਬੰਦਾ ਵਿਚਾਰਾ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਅੱਗ ਬਾਲਣ ਵੇਲੇ ਵੀ ਫੁਕਾਂ ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੇ ਪੂਏ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਚੁੰਦਿਆ ਲੈਂਦਾ ਸੀ ਤੇ ਵਿਆਹੇ ਵਰੇ ਬੰਦੇ ਟੌਰ ਨਾਲ ਬਹਿ ਕੇ ਪੱਕੀ ਪਕਾਈ ਰੋਟੀ ਖਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਰੰਨਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਪੱਕਦੇ ਪਗਾਊਂਠੇ ਛੜਿਆਂ ਦੀ ਅੱਗ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਸੁਮੇਲ ਸੀ ਕਿ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਬਲਦੀ ਵੇਖ ਕੇ ਉਸ ਘਰ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿੰਦਗੀ ਇੱਕ ਮਸੀਨ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੇਜ਼ ਹੈ। ਆਮ ਪੰਜਾਬੀ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਚੌਕਾ ਸਾਂਭਣ ਦਾ ਕੰਮ ਅੱਗਤਾਂ ਕਰਿਆ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਮਰਦ ਬਾਹਰ ਖੇਤਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਇਹ ਕਹਾਵਤ ਵੀ ਬੜੀ ਮਸਹੂਰ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ 'ਬਾਹਰ ਬੰਦਿਆ ਨਾਲ ਤੇ ਘਰ ਬੁੜੀਆਂ ਨਾਲ'। ਹੁਣ ਤਾਂ ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ ਆਉਣ ਕਰਕੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਵੀ ਗੈਸ ਵਾਲੇ ਆ ਗਏ ਤੇ ਚੌਕਾ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਪੰਜਾਬੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਗਾਇਬ ਹੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਸ਼ੁਆਣੀਆਂ ਚੌਕੇ ਨੂੰ ਬੜੀ ਹੀ ਇੱਕ ਨਾਲ ਲਿਪੀ ਕੇ ਸਿੰਗਾਰ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਸੁਆਣੀ ਦੇ ਸੁਰਜੇ ਪਣ ਦਾ ਉਸਦੇ ਚੌਕੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਿਸਾਬ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸਵੇਰੇ ਨੂੰ ਸਾਜਰੇ ਹੀ ਸ਼ੁਆਣੀਆਂ ਦੁੱਧ 'ਚ ਮਧਾਣੀ ਪਾ ਕੇ ਚੌਕੇ ਵਿੱਚ ਰਿੜਕਿਆ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਨਾਲ ਮਿੱਠੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ ਵੀ ਕਰਿਆ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਤੇ ਸਿਖਿਆ ਲਈ ਆਪਣਾ ਦੀ ਨਹਾਰ ਹੀ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ ਇਸ ਬਦਲੀ ਹੋਈ ਨਹਾਰ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਜੀਣ ਦੀ ਜਾਚ ਵੀ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਹੁਣ ਮਸੀਨੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਬਣੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀਆਂ ਅਣਮੁੱਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਪਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਬੇਸ਼ੱਕ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਗਰੀਬ ਘਰਾਂ 'ਚ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਚੌਕਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸਦੀ ਉਹ ਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਰੋਟੀ ਦਾ ਫਕਿਰ ਹੈ। ਪਰ ਅੱਜ ਦੀ ਆਪਣਿਕਤਾ ਨੇ ਕਈ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਮਹਾਨ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਅਲੋਪ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਕੋਠੀਆਂ ਤੇ ਮਕਾਨ ਆਦਿ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਪੈ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਅਤਿ-ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਖੁਬਸੂਰਤ ਰਸੋਈਆਂ ਬਣ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਫਿਰ ਇਥੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਚੌਕੇ ਨੂੰ ਕੌਣ ਪੁੱਛਦਾ ? ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਦੀ ਥਾਂ ਗੈਸਾਂ, ਸਟੋਵ, ਹੀਟਰ ਤੇ ਹੋਰ ਬਿਜਲੀ ਉਪਕਰਣਾਂ ਨੇ ਲੈ ਲਈ ਹੈ। ਪੁਗਣੇ ਪੇਂਡੂ ਲੋਕ ਜਿਥੇ ਵੀ ਮਰਜ਼ੀ ਵਸ ਗਏ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ-ਚੌਕੇ ਦਾ ਆਨੰਦ ਜੁਰੂਰ ਮਾਣਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਲੇਖ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਕਈਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅੱਗੀ ਜੱਜੂ ਹੀ ਚੁੱਲ੍ਹਾ-ਚੌਕਾ, ਕਿੱਝੀਆਂ ਦੁੱਧ, ਸਾਗ ਮੱਕੀ ਦੀ ਰੋਟੀ ਆਦਿ ਪੁੰਮਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੀ ਜਾਣੇ ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਤਾਂ ਚੁੱਲ੍ਹਾ-ਚੌਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਅਜੀਬ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਅੱਜ ਸਭ ਕੁਝ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਝਲਕ ਅਜਾਇਬ ਘਰਾਂ, ਪੁਰਾਤਨ ਸਥਾਨਾਂ ਜਾਂ ਮਾਡਰਨ ਹੋਵੇਲੀਆਂ 'ਚ ਹਾਲੇ ਵੀ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਤੇ ਚੌਕੀ ਦੋਵੇਂ ਸਾਡੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਲੋਪ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਪਰ ਅੱਜ ਵੀ ਉਸ ਪੰਜਾਬੀ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਭੁਲਾਇਆਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦੀ।

ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤਕ.

ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ, ਅਕਸਰ ਇਸਨੂੰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਸਾਮਲ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ, ਇਹ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇ, ਬੱਚੇ ਦੁਆਰਾ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਬੱਚੇ ਦੁਆਰਾ ਪਛਾਣੀ ਗਈ ਮਾਨਵਤਾ ਵਿੱਚ ਸਮਕਾਲੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲੇਖ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ਼ਜੈਕਟ 'ਤੇ ਸਮਾਂ ਕੱਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਵੇਗਾ, ਬਲਕਿ ਉਸਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੀ ਆਰਗਿਆ ਦੇਵੇਗਾ। ਦੂਜਾ, ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪੇਂਟਿੰਗ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਮਾਧਿਅਮ, ਇਕ ਫਿਲਮ ਜਾਂ ਇਕ ਇਕਾਂਤ, ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲਚਕਤਾ ਦੀ ਆਰਗਿਆ ਦੇਣੀ ਪਏਗੀ। ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੇਵਲ ਚਾਰੋਂ ਹੁਨਰਾਂ - ਪੜਨ, ਲਿਖਣ, ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਸੁਣਨ - ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿਚ, ਕੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿਚ, ਅਸਲ ਅਤੇ ਨਕਲੀ ਤੱਥਾਂ ਵਿਚ ਸਮਝ ਪਾਉਣ ਦੇ, ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿਚ, ਚਾਹੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਬੋਲਿਆ ਜਾਂ ਗੀਲ ਵਿਚ। ਸਾਨੂੰ ਭਾਸਾ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਸਮਝਣ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਪਾਠ ਸਿਖਾਉਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਪਏਗਾ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਡੇਟਾ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ, ਪ੍ਰੈਸ਼ੰਸਿਗ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਪੈਣਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੇਂ ਸੱਭਤ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਹਰੇਕ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਰੱਖੋਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਅਵਸਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਾਰੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੋਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਕੁਸਲਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਭਰੇ ਸਨ ਨਾਲ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕੀਏ। ਅਸੀਂ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗਿਆਨ, ਸਮਝ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਾਂਗੇ। ਅੰਤ ਗ੍ਰੇਡ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਗ੍ਰੇਡਾਂ ਦੇ ਭਾਰ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ ਅੱਗੇ ਦਾ ਮਤਾ ਹੈ। ਮਾਨਕੀਕਰਨ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪਰਸੈਟਾਈਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਪੂਰੇ ਅੰਕ। ਹਰ ਚੰਗਾ ਅਧਿਆਪਕ ਕਲਾਸ ਦੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਤਾਂਦਰੇ, ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹੁਨਰਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਹੋਮਵਰਕ, ਜੋ ਖੇਤ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਡਾਟਾ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਖਰਤਾ ਦੇ ਹੁਨਰਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਸੁਣਨ ਦੇ ਹੁਨਰਾਂ ਦਾ ਹਰੇਕ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਵਿਚਾਰ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਡਿਜਾਈਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਏਟਿਵਟੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਬਣਾਉਣ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ, ਮਿਸਾਲ ਸਕੂਲ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜੱਗੂਰਤ ਹੈ ਜੋ ਭਾਸਣ 'ਤੇ ਚੱਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਅਤੇ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਜੱਗੂਰਤ ਵੀ ਹੈ।

ਵਿਸੈ ਗਰਗ ਸਾਬਕਾ ਪੀ.ਈ.ਐਸ. - 1
ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਪਿੰਸਪਲ ਸਰਕਾਰੀ ਗਰਲਜ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ
ਸਕੂਲ ਐਮ.ਐਚ.ਆਰ.ਮਲੋਟ

ਕਰਨ ਦੀ ਜੁਰੂਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਲਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ
ਇਹਨਾਂ ਹੁਨਰਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਅਵਸਰ ਪ੍ਰਦਾਨ
ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦੇ
ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਾਰੇ ਲੰਜ਼ੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ
ਲੈਸ ਹੋਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਕਸ਼ਲਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਭਰੋਸੇ
ਨਾਲ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕੀਏ। ਅਸੀਂ ਹਰੇਕ
ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗਿਆਨ, ਸਮਝ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ
ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ
ਕਰਾਂਗੇ। ਅੰਤਮ ਗ੍ਰੇਡ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅੰਦਰੂਨੀ
ਮੁਲਾਂਕਣ ਗ੍ਰੇਡਾਂ ਦੇ ਭਾਰ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ ਅੱਗੇ ਦਾ ਰਸਤਾ
ਹੈ। ਮਾਨਕੀਕਰਨ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪਰਸੈਟਾਈਲ
ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਪੂਰੇ ਅੰਕ。
ਹਰ ਚੰਗਾ ਅਧਿਆਪਕ ਕਲਾਸ ਦੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ,
ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹੁਨਰਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ
ਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਹੋਮਵਰਕ, ਜੋ
ਬੱਚ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਡਾਟਾ
ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਖਰਤਾ ਦੇ ਹੁਨਰਾਂ ਦਾ
ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਸੁਣਨ ਦੇ ਹੁਨਰਾਂ ਦਾ
ਹਰੇਕ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਵਿਚਾਰ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਰੇਕ
ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਡਿਜਾਈਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਏਟਿਵਟੀ
ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਸਮੀ
ਬਣਾਉਣ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ, ਮਿਸਾਲ ਸਕੂਲ
ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜੁਰੂਰਤ ਹੈ ਜੋ ਭਾਸਣ ‘ਤੇ ਚੱਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ
ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ
ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਅਤੇ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸਵਾਸ
ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਜੁਰੂਰਤ ਵੀ ਹੈ।

ਖਿੜੇ ਹੋਏ ਫੁੱਲਾ ਦਾ ਤਿਊਹਾਰ ਬਸੰਤ

ਮਨਮੋਹਕ ਨਜ਼ਾਰਾ ਮਨ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਤੁਗਾ ਦੀ
ਖੁਸ਼ੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲਣੇ
ਦੀ ਤਾਂਧ ਮਨ ਅੰਦਰ ਭਰ ਜਾਦੀ ਹੈ। ਆਜਿਹੇ ਸਮੇਂ
ਵਿੱਚ ਪਤੀ, ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਹੋ ਜਾਦਾ ਹੈ ਤੇ
ਮਨ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਵਿਚਾਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੀ। ਜਿਵੇਂ
ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਮਹਾਵਾਕ ਅਨੁਸਾਰ;;
ਫਲਗੁਣਿ ਅਨੰਦ ਉਪਾਰਜਣਾ, ਹਰ ਸਜੁਣ ਪ੍ਰਗਟੇ
ਆਏ।

ਸੰਤ ਸਹਾਈ ਰਾਮ ਕੇ, ਕਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦੀਆ ਮਿਲਾਇ॥
 ਡੱਗਣ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਠੰਡੀ, ਨਿੱਘੀ ਧੁੱਪ ਵਿੱਚ
 ਗੁਰਬਾਣੀ ਪੜਨ, ਸਨਣ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਅਮਲ
 ਕਰਕੇ ਜਿੰਦਗੀ ਸਵਾਰ ਕੇ ਸੰਤ, ਮਹਾਤਮਾ ਵੱਲੋਂ ਇੱਤੇ
 ਗਏ ਸ਼ੁਭ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੰਨ ਕੇ ਜੀਵਨ ਸਫਲ ਬਣ ਜਾਂਦਾ
 ਹੈ ਤੇ ਪੜ੍ਹੀ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨਾਲ
 ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੀਓ। ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਾਂ ਕਿਸੇ
 ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਤਾਂਧ ਜਦੋਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮਨ ਵੀ
 ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਉਤਾਰਵਾਹਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
 ਆਪਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਸਮੇਂ ਕੌਝਿਸ਼ ਕਰਦੇ

- ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਵਣ ਬਤਾਤ ਕਰਨ ਤ ਪੜ੍ਹੀ ਨਾਲ ਮਿਠਾਂ ਦਾ ਮਿਠਾ ਸਭ ਦ ਦਿਲਾ ਵਿਚ ਪਿਆਰ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਮਿਠਾਂ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਜਿਹੇ ਹਨ ਪੈਂਦਾ ਕਰੇ ਤੇ ਸਿੰਘਨੀ ਜੀ ਹਰ ਮਸੀਂ ਕੇਂਦੇ

ਕਿਸਾਨ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਬਣਾਇਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸ਼ੇਰੇ ਘੋਲ 'ਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਮੱਝਾ ਚਾਰੀਆਂ, ਮੌਦੀਖਾਨੇ ਕੰਮ ਪੰਜਾਬ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਰਵਾਇਆ।
 ਕੀਤਾ ਉੱਥੇ ਅੰਤਲਾ ਸਮਾਂ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦੇਂ ਰਾਨ 47 ਦੀ ਵੰਡ ਹੋਈ। ਇਸ ਵੰਡ ਦੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਖੇਤੀ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਜਦੋਂ ਪੀੜਾ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਪੁਰਖਿਆਂ ਤੋਂ ਸੁਣਦੇ ਕੀਤੀ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਅੰਦਰ ਕਿਸਾਨੀ ਭਾਰਤ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਭਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਉਦਹਾਰਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਦੇ ਹੱਕ ਖੋਰੇ ਜਾਣ ਲੱਗੇ। ਜਿੱਥੇ ਆਉਂਦੀਆਂ। ਅਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਵੇਲੇ ਜਿੱਥੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਅਨੇਕਾਂ ਪੀੜਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਬਾਬਰ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਮੀਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਹਿਣੀਆਂ ਪਈ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵੀ ਵਾਲੀਆਂ ਦਹਾੜਾਂ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਬਣਾਇਆ ਉੱਥੇ ਫਿਰੰਗੀਆਂ ਨੇ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਾਲ ਜਮੀਨਾਂ ਖੋ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਪੈ ਜਾਣ ਤੇ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਕਿਸਾਨੀ ਲਈ ਬਣਾਇਆ। ਰੋਲ ਟ ਐਕਟ ਪਾਸ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲ ਰੁੱਖ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਅਨੇਕ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਐਕਟ ਦਾ ਉਨਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਥੋੜ੍ਹ ਹੋਣ ਤੇ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਵਿਰੋਧ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਰੱਖਦਿਆਂ ਹਰੀ ਕ. ਤੀ ਨੂੰ ਜੀ ਨੇ ਖੂਹ ਪੁਟਵਾਏ। ਛੇਹਰਟਾ ਕਈ ਲਹਿਰਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਲਿਆ। ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਪਾਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਨਾਜ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਬਣਿਆ ਖੂਹ ਇਸ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਯੋਗਦਾਨ ਨੇ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਜੋਸ਼ ਸੂਬਾ ਬਣਿਆ। ਅੰਖੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ‘ਚ ਜੀ ਦੇ ਥਾਪੇ ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਸਰਹਿੰਦ ਭਰਿਆ। ‘ਪੱਗੜੀ ਸੰਭਾਲ ਜੱਟਾ’ ਦੇਸ਼ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਇਆ ਲਹਿਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਮਰੀ ਜ਼ਮੀਰ ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਮਸ਼ੀਨੀਕਰਨ ਨੂੰ ਖੁੱਲ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਤਾ। ਅਜੀਤ ਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕਾਂ ਆਉਣ ਸਿੰਘ, ਉਧਮ ਸਿੰਘ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਲੱਗੀਆਂ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਸਰਾਭਾ ਤੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹੋਇਆ। ਹਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸੁਰਮਿਆਂ ਨੇ ਸੁਰਮਿਆਂ ਨੇ ਅਜਾਦੀ ਦੀਆਂ ਆਮਦਨਾਂ ‘ਚ ਵਾਧਾ

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ 'ਦਿਲਾ ਰਾਮ'
ਗੁਰਮਿਤ ਕਾਲਜ 'ਪਟਿਆਲਾ'
ਸੰਪਰਕ 99147-22933

ਹੋਇਆ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਰਕਾਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਜੇ ਕਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭੱਤੇ ਮਿਲਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਪਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਨਾ ਮਿਲੀ। 84 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਵਲ੍ਲਾਘਾਰੇ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਵਾਪਰੇ ਘੱਲ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਣ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਹੀ ਹੱਲ ਕੱਢ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਵਲ੍ਲੀ ਧਰ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਜੋਕੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਕੌਣ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ। ਜਿੱਥੇ ਦੇਸ਼ ਆਰਥਿਕ ਤਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੀ ਜਾਨ ਕੱਢ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤੁਲੀ ਅਜੋਕੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਧਨਾਦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹੇ ਰਿਹਾ ਤੇ ਕੌਣ ਸਿਆਸੀ ਰੋਟੀਆਂ ਸੇਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਹੁਣ ਇਤਿਹਾਸ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹੈ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਬਦਲ ਹੋਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਸੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਸੇ ਨੇ ਖਾ ਲਿਆ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਤਾਂ ਨਸੇ ਨਾਲ ਤਬਾਹ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਸੀਰ ਮਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਯੋਧਿਆਂ ਬਹਾਦਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੂਰਬੀਰਤਾ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਦੌੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਸ਼ੇਰਾਂ ਦੀ ਦਹਾੜ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰ ਦੇ ਬੋਲ ਹਨ:-
ਨੂੰ ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇ ਭੁਲੇ ਖਾ ਹੈ, ਹਨੇ ਰਾ ਪਾਉਣ ਦਾ, ਨੂੰ ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਵੀ,
ਪਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਨੇ ਲੋਕ।

14 ਡਰਵਰੀ ਨੂੰ ਹੀ ਕਿਉਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਵੈਲੇਨਟਾਈਨ ਡੇਅ

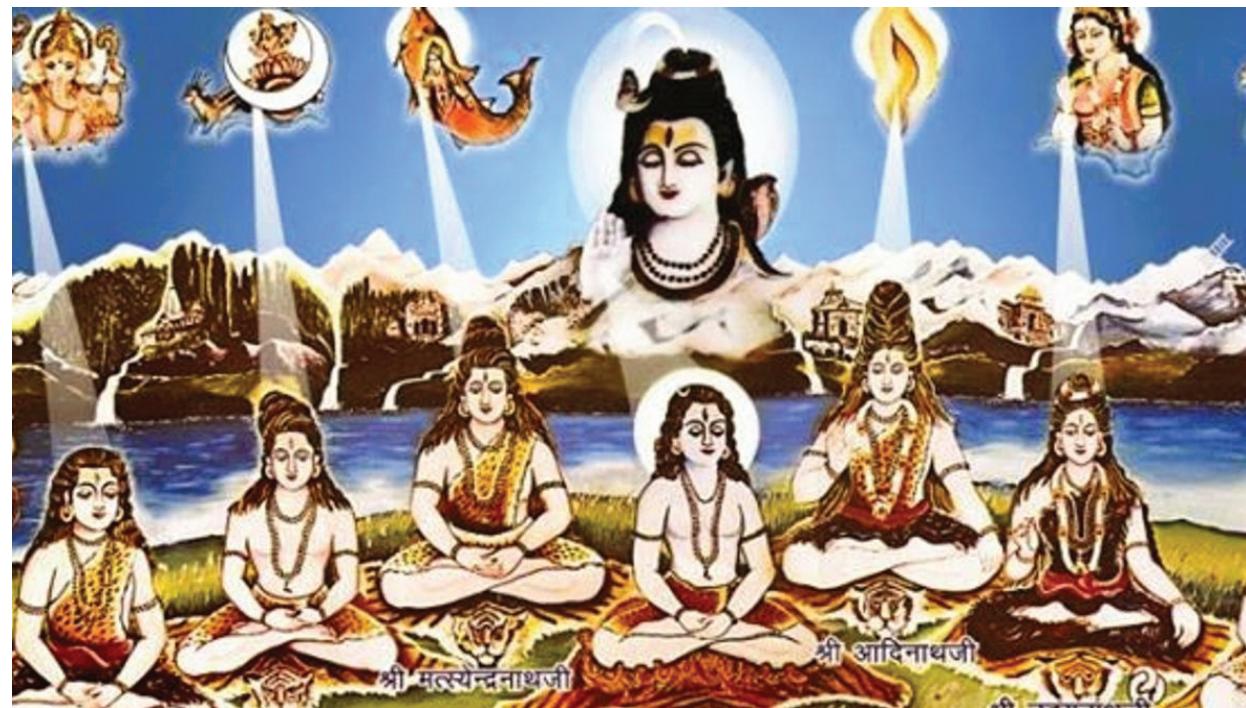
ਫਰਵਰੀ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਫ਼ਤੇ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਖਾਸ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਲ ਦਾ ਉਹ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵੱਖੋਂ ਵੱਖਰਿਆਂ ਤੰਤ੍ਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਜੋੜੇ, ਚੰਗੇ ਦੌਸਤ, ਵਿਆਹੇ ਜੋੜੇ ਆਪਣੇ ਪਾਰਟਨਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਪੈਸਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੋਹਫੇ ਦਿੰਦੇ ਤੇ ਘੁੰਮਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵੈਲੇਨਟਾਈਨ ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰ ਦਾ ਇੱਗਹਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਇਸਦਾ ਬੇਸਬਰੀ ਨਾਲ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਾ ਇਸਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸੌਚਦੇ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਇਹ ਦਿਨ ਭਾਰਤੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਫਿਰ ਵੀ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਨੋਜਵਾਨ ਪੀੜੀ ਤੇ ਇਸ ਦਿਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ?। ਆਉ ਜਾਣੋਏ ਇਸ ਦਿਨ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਵੈਲੇਨਟਾਈਨ ਡੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦਿਨ -

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਉਪਲ
8054020692

ਵੈਲੇਨਟਾਈਨ ਭੇਅ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ -
ਸੇਟ ਵੈਲੇਨਟਾਈਨ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਵੈਲੇਨਟਾਈਨ
ਡੇ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਮਨ ਫੈਸਟੀਵਲ ਵੱਡੀ
ਗੇ ਹੋਈ। ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 469 ਵੇਲੇਨਟਾਈਨ
ਬਾਅਦ ਪੱਤਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਹੈਮ ਦੇ ਪੋਪ ਗਲੋਬੀਆਂ
ਨੇ ਹਰ ਸਾਲ 14 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਵੈਲੇਨਟਾਈਨ ਡੇ

ਜ਼ਾਤ ਪਾਤ ਦਾ ਘੋਰ ਵਿਰੋਧੀ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਧਾਰਮਿਕ ਫਿਰਕਾ ਨਾਥ ਪੰਥ

ਨਾਥ ਪੰਥ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਜਿਹਾ ਧਾਰਮਿਕ ਫਿਰਕਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਜਾਤ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਭੇਡ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਪੰਥ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੀਕਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਧਰਮ ਨੂੰ ਸਿਖਰਾਂ 'ਤੇ ਪੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਗੁਰੂ ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਦੇ ਸਿਰ ਬੱਝਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਤੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਪਰ ਅਫਸੋਸ, ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਸਾਡੇ ਰਾਜੇ ਤੁਰਕਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਗੱਠਜੋੜ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਖੂਨ ਦੇ ਪਿਆਸੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਸਨ ਤੇ ਕਥਿੱਤ ਉੱਚੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਕਥਿੱਤ ਨੀਵੀਆਂ ਜਾਤਾਂ 'ਤੇ ਜੁਲਮ ਢਾਹੁਣ ਵਿੱਚ ਰੁਝੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਵੱਧ ਤਰੱਕੀ ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਅਧੀਨ ਹੀ ਕੀਤੇ ਉਸ ਨੇ ਜਨਤਾ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ ਦੀ ਜੋ ਜਗਾਉਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨੇਪਾਲ ਤਿੱਬਤ, ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਲੰਘ ਆਦਿ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਭਰਮਣ ਕੀਤਾ ਤੇ ਜਗਾ ਜਲ ਮੱਠਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਯੋਗ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਗਿਆਨੀ ਸੀ

ਜਨਮ 1270 ਈਸਵੀ ਦੇ ਆਸ ਪਾਸ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਦੇ ਜਨਮ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸਿਹਤਮੰਦ ਆਤਮਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਆਤਮਾ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੀ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਪ੍ਰਯਾਸ ਵਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਫੈਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਕੂੜ੍ਹ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੁਟਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਤੰਤਰ ਮੰਤਰ, ਚਮਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਨੀਚ ਕਰਮ ਕਾਂਡਾਂ ਕੱਟੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਸੀ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਜਨਤਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਕਰਮ ਕਾਂਡਾਂ

ਵਿੱਚ ਪੈਸਾ ਲਟਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਿਸੇ ਇਕਾਂਤ ਭਾਰਤ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲਾ ਪੰਥ ਸੀ, ਜਿਸ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਕੁਝ ਦੇਰ ਦੀ ਸਮਾਪੀ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਵਿੱਚ ਦੀਕਸ਼ਾ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜਾਤ ਨਹੀਂ ਮਨ ਨੂੰ ਜਿਆਦਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੀ ਪੁੱਛੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਪ੍ਰਮਾਣ ਇਹ ਗੈਰਖ ਨਾਥ ਨੇ ਵੇਦਾਂ ਅਤੇ ਹੈ ਕਿ ਰਾਂਝੇ (ਜੋ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸੀ) ਨੇ ਗੈਰਖ ਦੇ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਦਾ ਗੂੜ੍ਹ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਟਿੱਲੇ ਤੋਂ ਯੋਗ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਚੇਤਨਾ ਇਲਾਵਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੰਗਰ ਜਗਾਉਣ ਅਤੇ ਯੋਗ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਥਾ ਵੀ ਯੋਗੀਆਂ ਦਾ ਮੱਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਗੈਰਖ ਸ਼ਤਕ, ਗੈਰਖ ਸੰਹਿਤਾ, ਗੈਰਖ ਗੀਤਾ, ਸੀ। ਮੱਠ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਦਿਆ ਸਿਧ ਸਿਧਾਂਤ ਪੱਧਤੀ, ਯੋਗ ਮਾਰਤੰਡ ਅਤੇ ਯੋਗ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵੀ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਕਬਿੱਤ ਛੋਟੀ ਜਾਤੀ ਸਿਧਾਂਤ ਪੱਧਤੀ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਦਿ ਕਈ ਪੁਸ਼ਟਕਾਂ ਭੇਦ ਭਾਵ ਅਤੇ ਫਸਿ ਦੇ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ। ਗੈਰਖ ਨਾਥ ਸਮਾਜਿਕ ਗਿਆਨ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਗੈਰਖ ਨਾਥ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਮਹਾਨ ਕਾਰਜਾਂ ਕਾਰਨ

ਆਇ ਕਈ ਧੁਸ਼ਟਕਾ
ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ।
ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਸਮਾਜਿਕ
ਬੱਲਰਾਜ਼ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਕਮਾਂਡੈਂਟ
ਪੰਡੋਰੀ ਸਿੱਧਵਾਂ 9501100062

ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਹਮਾਇਤੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਬਾਦ ਦਾ ਘੋਰ ਵਿਹੁਣੀ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ ਸਿੱਧ ਸਿਧਾਂਤ ਪੱਧਤੀ (ਭਾਗ ਤੀਸਰਾ) ਵਿੱਚ ਉਹ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਚਾਰ ਵਰਣਾਂ (ਬ੍ਰਾਹਮਣ, ਕਸ਼ਤਰੀ, ਵੈਸ਼ ਅਤੇ ਸੂਦਰ) ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਕੰਮ ਧੰਦੇ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕਰ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਸਰੇ ਵਰਣ ਵਿੱਚ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮੂੰਠ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੂਦਰ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੂਦਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬਣ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਰਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੀਚ ਸਵਾਰਥਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਖਾਤਰ ਇਹ ਵਰਣ ਸਥਾਈ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਕ ਯੋਗੀ ਵਾਸਤੇ ਹਰਕ ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਵਰਣ ਦਾ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਅੱਤੇ ਉਸ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਰੂਪ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਨਾਥ ਪੰਥ ਦਾ ਭਾਰਤੀ ਉਪ ਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਿਸਤਾਰ ਹੋਇਆ। ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਹੀਰ ਰਾਂਝਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਦਾ ਵਰਣਣ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਵੀ ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਨੇਪਾਲ ਅਤੇ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਅਨੇਕਾਂ ਯੋਗੀ ਮੰਦਰ ਅਤੇ ਮੱਠ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਇੱਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਨਾਮ ਉਸ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਗੋਰਖਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਗੁਢਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਣੇ ਹੋਏ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਗੋਰਖਾ, ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਫਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਸਗੋਂ ਹਰੇਕ
ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜਾਤੀਵਾਦ ਨੂੰ ਖਤਮ
ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਅਸੂਲ ਬਣਾਇਆ ਕਿ
ਯੋਗੀ ਮੱਠਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਤ ਦਾ
ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ
ਅਨੇਕਾਂ ਮੱਠਾਂ ਦੇ ਮੱਠਾਪੀਸ਼ ਕਬਿੱਤ ਉੱਚ
ਜਾਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦੁਰਕਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਦੱਬੇ ਕੁਚਲੇ
ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ। ਯੋਗ ਪੰਥ

ਪੰਡਮ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ

ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਸਾਡੇ ਕਾਲਜ 'ਚ ਕਿਸੇ ਗੱਲੋਂ ਹੜਤਾਲ ਹੋ ਗਈ। ਹੜਤਾਲ ਲੰਬੀ ਚੱਲਦੀ ਦੇਖ ਜਿਆਦਾਤਰ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਆਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਬਿਦਰ ਤੋਂ ਯਕਦਮ ਘਰੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਾਪਸੀ ਸਮੇਂ ਗੱਡੀ 'ਚ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨਾ ਮਿਲਣੀ ਤਾਂ ਜਨਰਲ ਡੱਬੇ 'ਚ ਸਾਰੇ ਰਸਤੇ ਬਿਨਾ ਅੰਜਾਮ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕੀਤਿਆਂ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸੀਟਾਂ ਪਿੱਛੇ ਲੜਦੇ ਰਹਿਣਾ।

ਪੰਜਾਬ ਆਉਣਾ ਸੀ ਪਰ ਇਨ੍ਹਿਂ ਜਲਦੀ ਗੱਡੀ 'ਚ
 ਸੀਟ ਦੀ ਰਿਸਰਵੇਸ਼ਨ ਹੋਣੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੋ
 ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਬਿਦਰ ਤੋਂ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਾਲੀ ਗੱਡੀ ਫੜ
 ਕੇ ਅਸੀਂ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਆ ਗਏ, ਜਿਥੋਂ ਸਵੇਰੇ 6
 ਵਜੇ ਨਵੀਂ ਟਿੱਲੀ ਲਈ ਏ.ਪੀ. ਐਕਸਪੈਸ ਚੱਲਦੀ
 ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਗੇੜੇ ਸੀਟ ਰਿਸਰਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦੀ,
 ਓਦੋਂ ਤੱਕ ਕੁ ਵਜੇ ਹੀ ਜਾੜ (ਜਿਥੇ ਰੇਲਗੱਡੀਆਂ
 ਨੂੰ ਧੋਦੇ ਹਨ) ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਜਾ ਕੇ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ
 ਪਿਛਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਰਾਹੀਂ ਜਨਰਲ ਡੱਬੇ 'ਚ ਚੜ੍ਹ ਕੇ
 ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੀਟਾਂ ਮੱਲ ਲੈਂਦੇ ਸਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਨੂੰ
 ਗੱਡੀ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਲੱਗਦੀ ਓਦੋਂ ਤੱਕ
 ਸਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਹੜ੍ਹ ਆਇਆ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਬਹੁਤ
 ਧੁਕਾ-ਮੁੱਕੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਾਰੀ ਵੀ ਅਸੀਂ
 ਜਨਰਲ ਡੱਬੇ 'ਚ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਸੌਂਗ ਗਏ। ਅਕਸਰ
 ਇਸ ਗੱਡੀ 'ਚ ਸਫਰ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਸੀਟਾਂ

ਅਮਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ
ਮੋਬਾਈਲ ਨੰ: 9888940211

ਮੌਬਾਈਲ ਨੰ: 9888940211

'ਚ ਚੜ੍ਹਨ ਲਈ ਅੰਤਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ
ਉਸ ਗੋੜੇ ਭਾਰੇ ਬੈਗਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲੋਹੇ ਦੇ ਟੰਬਕ
ਵੀ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਸਾਮਾਨ ਸਮੇਤ ਹੌਲੀ-
ਹੌਲੀ ਢੱਬੇ 'ਚ ਅੰਦਰ ਜਾ ਰਹੇ ਸੀ ਪਰ ਪਿਛੋਂ ਕੋਈ
ਵਾਰ-ਵਾਰ ਧੱਕੇ ਮਾਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਆਪ
ਗੱਡੀ 'ਚ ਅਕਸਰ ਧੱਕਾ ਮੁੱਕੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਭਲਾ
ਅਸੀਂ ਕਿੱਥੋਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰ ਲੈਂਦੇ। ਇਕ-ਦੋ ਵਾਰ
ਗੁੱਘ ਚੀਮਾ
88940211

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਵੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਾ ਹੋਇਆ।
ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਦੇ ਮੁੱਡੇ ਨੇ
ਜਿਹੜਾ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ
ਸੀ, ਸੀਟ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਫਟਾਫਟ ਸਾਮਾਨ ਰੱਖਿਆ ਤੇ
ਗੁਸੇ 'ਚ ਪਿੱਛੇ ਵਾਪਸ ਆਕੇ ਧੱਕਾ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ
ਉਸ ਮੁੱਡੇ ਨੂੰ ਗਲੇ ਤੋਂ ਫੜ ਕੇ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਹੁਣ
ਮਾਰੋ ਧੱਕਾ। ਉਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਹੋਣਾ ਕਿ ਉਹ 1-2
ਜਣੇ ਹੋਣਗੇ ਤੇ ਅਸੀਂ 3 ਜਣੇ ਹਾਂ, ਦੱਬਕਾ ਚੱਲ
ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਇੰਨਾ ਕਹਿਣ ਦੀ ਦੇਰ ਸੀ

ਕਿ ਚਾਰੇ ਪਾਸਿਓਂ ਘੁਸ਼ੀਨਾਂ ਤੇ ਮੁੱਕਿਆਂ ਦੀ ਬਰਸਾਤ
ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਸਾਨੂੰ ਸਮਝ ਹੀ ਨਾ ਆਵੇ ਕਿ ਕੌਣ-
ਕੌਣ, ਕਿਧਰੋਂ-ਕਿਧਰੋਂ ਤੇ ਕਿਉਂ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਥੈਂਡ
ਅਸੀਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ
ਕਰਨਾ ਹੀ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ
ਜਿਆਦਾ ਸੀ ਤੇ ਗੱਡੀ ਦੇ ਡੱਬੇ 'ਚ ਜਗ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਕੁ ਹੀ ਸੀ। 15-20 ਮਿੰਟ ਪੂਰੀ ਲੜਾਈ ਹੋਈ
ਸਾਡੇ ਤਿੰਨਾਂ ਦੇ ਚੰਗੀਆਂ ਪਈਆਂ ਤੇ ਅਸੀਂ ਵੱ
ਵਾਹ ਲੱਗਦੀ ਪੂਰੀ ਵਾਹ ਲਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੁਝ
ਸਿਆਣੇ ਬੰਦੇ ਵੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੜਾਈ ਬੰਦੀ
ਕਰਵਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ
ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਬੰਬਈ ਤੋਂ ਹਿਰਿਆਣਾ
ਵਿਖੇ ਇਕ ਵਿਆਹ ਦੇਖਣ ਆਏ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਤਿੰਨੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਤਰਨ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੰਬਈ
ਦਾ ਅੱਡੇਸ ਪੁੱਛਦੇ ਰਹੇ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਥੋਂ ਦੇ ਪੱਤੇ
ਬਾਬਤ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਰਸਤੇ
'ਚ ਉਤਰੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤਾ

ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕੁੱਲ 21 ਜਾਣੇ ਸਨ,
ਇਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ 1 ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਸੱਤਾਂ ਨਾਲ
ਜੀ ਸੀ।

ਬੈਰ, ਘਰ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਘਰਦਿਆਂ ਦਾ
ਪੁੱਛਣਾ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਘਰਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਝੁਠ ਦੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉਤੇ (ਬਿਦਰ) ਸ਼ਕੂਟਰ
ਤੋਂ ਡਿੱਗ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਮੁੰਡਾ ਹੁਣ ਵੀ ਕਈ
ਵਾਰੀ ਹੱਸ-ਹੱਸ ਦੱਸਦੇ ਹੁੰਦੇ ਕਿ ਹਰ ਸਾਲ ਸਿਆਲ
ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ
ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਫਰ ਦੀਆਂ ਹੋਰਾਂ ਯਾਦਾਂ ਵਾਂਗ ਇਹ
ਘਟਨਾ ਵੀ ਅਭੁਲ ਯਾਦ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਹ ਵੈਸੇ
ਵੀ ਸਾਡਾ ਅਖੀਰਲਾ ਗੋੜਾ ਹੀ ਸੀ ਪਰ ਇਸ
ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇ ਦੁਬਾਰਾ ਫੇਰ ਉਧਰ ਜਾਣਾ
ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਵੀ ਗੱਡੀ 'ਚ ਦੁਬਾਰਾ ਕਿਸੇ ਨਾਲ
ਸੀਟਾਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੜਨਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ
ਵਾਰੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਜਬਰੇ ਵੀ ਜਿੰਦਗੀ 'ਚ
ਵੱਡੇ ਸਬਕ ਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਆਈਲੈਟਸ ਵਾਲੇ ਵਿਆਹ-ਮਿੱਧੀ ਸੱਭਾਵੀ

ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਆਹਾਂ ਲਾਡਿੜਾਂ ਨਾਲ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਲੱਗੇ। ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਮਕਸਦ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕੇ ਵਸਣਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਚਮਕ ਦਮਕ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਕਮਾਈ ਕਰਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਸਣ ਦੀ ਚਾਹਤ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਤੇ ਐਸਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹਾਂ ਦੇ ਮਾਇਨੇ ਹੀ ਬਦਲ ਗਏ। ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਲਈ ਸਿੰਨਾਂ ਕਾਹਲ ਸਾਡਾ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਉਸ ਦੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਾਹਲੇ ਦਿਸਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜੇ ਕਿਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਵੱਲੋਂ @ਆਈਲੈਟਸ@ ਵਾਲੀ ਕੁੜੀ ਲੱਭਣ ਬਾਰੇ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸੱਖਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਫਿਰ ਦੁਜੇ ਪਾਸੇ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਗਰੀਬ ਜਾਂ ਸਰਦੇ ਪੁੱਜਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਰਵੀ ਪਾਸ ਕਰਵਾ ਕੇ ਆਈਲੈਟਸ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਉਤੇ

ਪੱਚੀ ਤੀਹ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕਰਕੇ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ
ਭੇਜਣ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੇ ਖਰਚ
ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੁੰਡਾ ਲੱਭ ਕੇ ਸਿੱਧਾ ਸਿੱਧਾ ਸੌਦਾ ਕੀਤਾ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸਹੁਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ
ਆਪਣੀ ਆਈਲੈਟਸ ਵਾਲੀ ਨੂੰ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ
ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਤੌਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ
ਡਾਲਰਾਂ ਪੈਂਡਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਖਰਚੇ ਉਸ
ਦੇ ਸਹੁਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜਮੀਨਾਂ ਵੇਚ ਕੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਰਜ਼ਾ
ਚੁੱਕ ਕੇ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਦੇਹਨ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ
ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਉਥੇ ਹੋਰ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ
ਕੇ ਇੱਥੇ ਵਾਲੇ ਸਹੁਰਿਆਂ ਨੂੰ ਠੇਂਗਾ ਦਿਖਾ ਦਿੰਦੀਆਂ
ਹਨ। ਆਏ ਦਿਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧੋਖਿਆਂ ਦੇ ਕੇਸ
ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

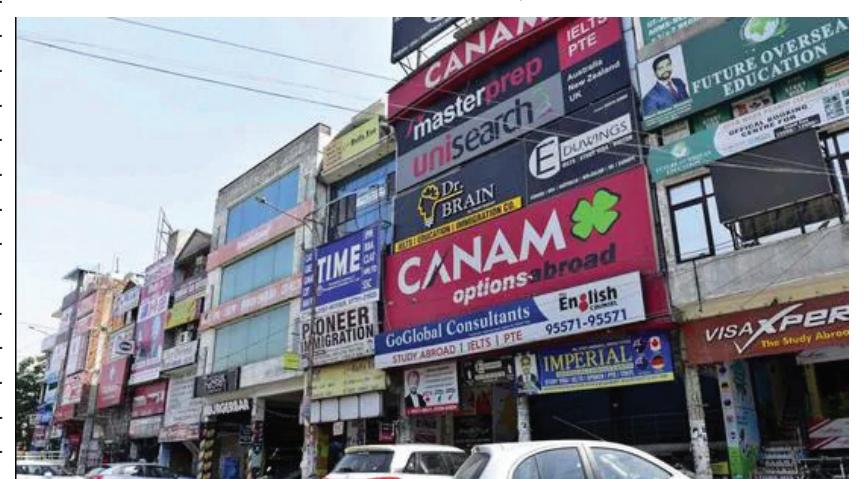
ਆਈਲੈਟਸ ਵਾਲੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਜੋ

ਲਾਗ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਲੱਗ ਗਈ ਹੈ ਇਸ ਨਾਲ
ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਘਾਣ
ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਆਹਾਂ ਦੇ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜਾਂ ਨਾਲ
ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਪਿਆਰ, ਤਾਲਮੇਲ ਅਤੇ

ਸਾਂਝ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਪਤਮ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿਆਹ
ਦਾ ਸਾਰਾ ਬਹਰਚਾ, ਪੈਲੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਬਹਰਚਾ ਕਰਕੇ ਮੁੰਬੋ
ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕੜੀ ਦੀਆਂ
ਫੀਸ਼ਾਂ ਭਰ ਕੇ ਕੜੀ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ। ਵੇਖਣ ਵਾਲੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਤੇ ਸਾਕ ਸਬੰਧੀ ਵੱਡੀ
ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਵਿਚ ਉਸ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਆਹ
ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਣਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਵਧਾਰ ਦੀ ਨਜ਼ਾਰੇ
ਨਾਲ ਹੀ ਵੇਖਦੇ ਹਨ
ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਕੋਈ
ਕੁੜੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ
ਦਾਨ ਵਾਲੇ ਗੋਮਾ ਹਾਂਡੀ

ਬਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਿਸ਼ਾਉ..
9988901324

ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਵੀ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਲੜਕਾ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਕੋਲ ਵਿਦੇਸ਼ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁੰਡੇ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਹਜ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਕੁਝੀ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਈਲੈਟਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਖਰਚਾ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਫਲਕ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਸਿਰਫ ਪਾਸਾ ਹੀ ਪਲਟਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਆਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਈਲੈਟਸ ਕੁਝੀ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਠੱਕ ਕੇ ਕਰਦੇ ਦੇਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਖਰਚੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਲ ਕਿੰਨਾ ਖਰਚਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੌਂਦੇ ਨੂੰ ਬੜੀ ਬੇਬਾਕੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

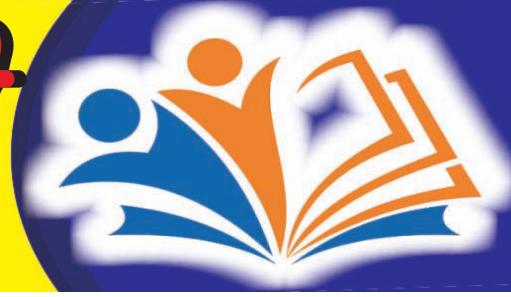
ਭਾਰਤ ਰਤਨ-ਸਰਵਉਚਿਤ ਨਾਗਰਿਕ ਪੁਰਸਕਾਰ

ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਰਵ ਉਚਿਤ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਖਰੀ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਪੁਰਸਕਾਰ ਹੈ। ਜੋ 2 ਜਨਵਰੀ 1954 ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੀ। ਰਾਜ ਗੋਪਾਲਾਚਾਰੀ ਅਤੇ ਕੌਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਾਤ, ਦੂਜੇ ਸੀ ਸਰਵਪੱਲੀ ਰਾਧਾ ਕਿਸ਼ਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਧਰਮ, ਕੰਮ, ਰੰਗ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਦੇ ਬੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਹਿਲੇ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬੇਹਤੀਨ ਤੇ ਬੇਖਿਆਲ ਕੰਮ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਨੇ ਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਟੈਂਸਾ ਅਤੇ ਦੋ ਗੈਰ-ਭਾਰਤੀਆਂ ਅਥਵਾ ਗਫ਼ਾਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਕਲਾ, ਸਾਹਿਤ, ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਸੀ। ਦਸੰਬਰ 2011 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਘੇਰ ਵਧਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ। ਸੈ ਪ੍ਰਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਪੇਸ ਕੌਤੀ ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਜਲਦ ਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਈ। ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਦਸਖਤ ਕੌਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਪਿੱਪਲ ਪੱਤੇ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦਾ ਮੈਡਲ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਗਰ ਰਾਸੀ ਸਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਨਾਮ ਦੇ ਅਗੇਤਰ ਜਾਂ ਪਿਛੇਤਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਪਰ ਆਪਣੀ ਪਹਿਚਾਣ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਦੱਸਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। 1954 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਮੈਡਲ ਦਾ ਵਿਆਸ 35 ਮਿ.ਮੀ.ਸੀ ਜੋ ਸੋਨੇ ਦਾ ਬਣਿਆ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਰੱਸੇ 'ਤੇ ਕਾਬੂ

1. ਦੌਲਤਾਂ ਦੇ ਭਾਅ
ਜਦੋਂ ਬੰਦੇ ਤੌਲੇ ਜਾਣਗੇ
ਦਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਪਿਆਰ ਤੇ ਛੂੰਘੀਆਂ ਸਾਂਝਾਂ
ਲੋਕ ਫਿਰ ਕਿਵੇਂ ਪਾਉਣਗੇ.... ?

2. ਮੁੰਸੀ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ
ਰੱਦੇ ਨੂੰ ਹਸਾਉਣ ਲਈ
ਬੜਾ ਜਿੰਗਰਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਕਿਸੇ ਛੁੱਥੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ....

3. ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸੌਚਣ ਦੀ
ਕਾਬਲੀਅਤ ਰੱਖਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ,
ਸ਼ਾਇਦ !

ਜਿਆਦਾ ਪੜ੍ਹ - ਲਿਖ ਗਿਆ...

4. ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰਨਾ
ਅਣਜਾਣੇ ਖੁਹ ਤੋਂ ਕਦੇ ਪਾਣੀ ਨਾ ਭਰਨਾ
ਕਿਸੇ ਦਾ ਕਿਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਘਟਦਾ
ਕਿਸੇ ਲਈ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਦੇ ਨਾ ਕਰਨਾ ...

5. ਅਸੀਂ ਮਤਲਬ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਤੋਂ
ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਆਂ ,
ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਲਈ
ਬਹੁਤਿਆਂ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਰਹਿੰਦੇ ਆਂ ...

6. ਅਸੀਂ ਸੋਚਿਆ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹ ਪਿਲਾਉਗੇ
ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਤਾ

ਤੁਸੀਂ ਜਲੇਬੀ ਵੀ ਖਿਲਾਉਗੇ...
7. ਅਣਜਾਣ ਸੀ
ਅਣਜਾਣ ਹਾਂ
ਅਣਜਾਣ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ,
ਬਹੁਤਾ ਕੁਝ ਸਮਝ ਕੇ
ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਲੈਣਾ... ???

8. ਗੁਰੂਆਂ - ਪੀਗਾਂ ਤੇ ਫੱਕਰ - ਫ਼ਕੀਰਾਂ ਦੀ
ਧਰਤੀ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ,
ਵੈਰੀ ਕੋਈ ਇਸ ਵੱਲ ਜੇ ਤੱਕੇ
ਦਿੰਦੇ ਉਸਨੂੰ ਕਰਾਰਾ ਜੁਆਬ
ਹੱਸਦਾ - ਵੱਸਦਾ ਰਹੇ
ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਪੰਜਾਬ...
9. ਬਦਲਾ ਲੈਣਾ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਆਉਂਦਾ
ਪਰ ਦੁੱਖ ਹੁੰਦਾ

ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਸਾਡੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਦੁੱਖ ਪਾਉਂਦਾ ...
10. ਗੁੱਸੇ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ
ਤਾਂ ਹੀ ਕਈ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਸੁੱਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ,
ਡੰਗਣ 'ਤੇ ਆ ਜਾਂਦੇ
ਤਾਂ ਕਈ ਕਿਸੇ ਪੱਸੇ ਦੇ ਵੀ ਨਾ ਰਹਿੰਦੇ ...
ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ ਮਾਸਟਰ ਸੰਜੀਵ ਧਰਮਾਣੀ
9478561356

ਕਵਿਤਾ

ਜਦ ਮੁਹੱਬਤਾਂ ਦੀ ਬਹਸਾਤ ਪਈ ਪਿਆਰ ਦਾ ਕੀ ਘਾਟਾ ਸੀ,
ਤੁੰ ਸੱਤ ਸਮੰਦਰ ਡੀਕ ਰਿਆ ਮੈਂ ਤਦ ਵੀ ਰਿਹਾ ਪਿਆਸਾ ਸੀ
ਮੈਂ ਬੂਦਾ ਬੂਦਾ ਨੂੰ ਤਰਸ ਰਿਹਾ ਕਿਵੇਂ ਤੇਰੀ ਪਿਆਸ ਬੁਝਾਵਾ ਮੈਂ।
ਦਿਲ ਤੇ ਬਿਰਹੇ ਦੀ ਅੜ੍ਹ ਲੱਗੀ ਕਿਥੋਂ ਸੁੱਚੇ ਮੌਤੀ ਲਿਆਵਾਂ ਮੈਂ।
ਵਕਤ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰੁਕਦਾ ਇਹ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਫਾਨੀ ਏ ,
ਤੂੰ ਕਿਹੜੀ ਰੰਗਿਚ ਵਹਿ ਗਿਆ ਤੂੰ ਕੋਈ ਕਦਰ ਨਾ ਜਾਣੀ ਏ।
ਲਖ ਜਿਤਨਾ ਨਾਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੁੜਨਾ ਕਿਥੋਂ ਸੀਤਿਆ ਸਮਾਂ ਲਿਆਵਾਂ ਮੈਂ ,
ਦਿਲ ਤੇ ਬਿਰਹੇ ਦੀ ਅੜ੍ਹ ਲੱਗੀ ਕਿਥੋਂ ਸੁੱਚੇ ਮੌਤੀ ਲਿਆਵਾਂ ਮੈਂ।
ਜਿਵੇਂ ਤੈਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਉਵੈਂ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਕੁਝ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ,
ਮੈਂ ਕਿਹੜੇ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂਦਾ ਹਾਂ ਰੱਬ ਅੰਗੇ ਵੀ ਫਰਿਆਦ ਨਹੀਂ।
ਭੱਪਰ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਵੀ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਕੀ ਕਹਿ ਕੇ ਤੈਨੂੰ ਬੁਲਾਵਾਂ ਮੈਂ ,
ਦਿਲ ਤੇ ਬਿਰਹੇ ਦੀ ਅੜ੍ਹ ਲੱਗੀ ਕਿਥੋਂ ਸੁੱਚੇ ਮੌਤੀ ਲਿਆਵਾਂ ਮੈਂ।
ਡਾਕਟਰ ਨਿੰਦਰ ਭੱਪਰ ਇਖੇਲਵਾਲੀ।
6284145349

ਮਜਦੂਰ

ਮਜਦੂਰ ਹਾਂ ਮਜਦੂਰ ਨਹੀਂ ,
ਕਿ ਹਰ ਇੱਕ ਦੇ ਚੰਠੇ ਤਲੇ,,
ਓ ਵਕਤ ਗਿਆ ਜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ
ਵਰਤਣ ਵੇਲੇ ਕੋਈ ਲਾਏ ਗਲੇ,,
ਯੌਸ ਵਿਖਾਵੇ ਅਸੀਂ ਝੱਲਦੇ ਨਹੀਂ ,
ਵਧੀਕੀਆਂ ਕਰੇ ਕੋਈ ਸੁਣਦੇ ਨਹੀਂ ,
ਅਸੀਂ ਕਿਰਤੀ ਹਾਂ ਢੱਲੇ ਨਹੀਂ ਲੋਕੇ ,
ਐਵੇਂ ਚਾਪੂਲੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਣ ਦੇ ਨਹੀਂ ,
ਹੱਕ ਮੰਗਦੇ ਹਾਂ ਭੀਥ ਨਹੀਂ ਪੁੱਤਰਾ ,
ਸਾਡੇ ਲਈ ਹੁਣ ਬਦਲੋ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ,
ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਖਾਂਦੇ ਹਾਂ ਬੇਗਾਨਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ,
ਆਪਣੇ ਘਰ ਰੱਖੇ ਤੁਸੀਂ ਹੰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ,
ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ ਖੂੰਦੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੋਣੇ ,
ਅਸੀਂ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਅੱਖਾਂ ਪਾ ਅੱਖਾਂ ਚ ,
ਦਰ ਜਾਵਾਂਗੇ ਝੁਕ ਜਾਵਾਂਗੇ ਭੁੱਲਜੇ ,
ਅਸੀਂ ਨੀਵਾਂ ਪੁਆ ਦੀਏ ਲੱਖਾਂ ਚ ,
ਮੱਖਣ ਸ਼ੇਰੋਂ ਆਖੇ ਬੋਲੀ ਸੁਧਾਰ ਲਉ ,
ਨਾਲੇ ਬਦਲ ਲਉ ਆਪਣੇ ਵਤੀਰੇ ਨੂੰ ,
ਹੁਣ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਜੁਬਾਨ ਚਲਾਇਓ ,
ਪਰਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ ਕੱਚ ਤੇ ਹੀਰੇ ਨੂੰ ,
ਮੱਖਣ ਸ਼ੇਰੋਂ ਵਾਲਾ
ਸੰਪਰਕ 98787-98726

ਈੰਦ ਦਾ ਚੰਨ

ਈੰਦ ਵਾਲੇ--- ਚੰਨ ਦੀਆਂ
ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਹੀ--- ਤਾਗੀਵਾਂ ਨੋਂ
ਦਿਨੇ ਰਾਤੀਂ--- ਰਹਿੰਦੀਆਂ
ਹੁਣ ਉਹਦੀਆਂ--- ਉਡੀਕਾਂ ਨੋਂ
ਘੁੱਮਣ ਤੇ ਘੇਰੀਆਂ---
ਦੇ ਵਿੱਚ -- ਪਾਈ ਨਿੱਤ ਰੱਖਦਾ
ਮੁੱਖ ਉਤੇ --- ਨੂਰ ਉਹਦੇ
ਪਇਆ-- ਲਾਟ ਵਾਂਗੂੰ ਮੱਚਦਾ
ਚੰਨ ਹੁੱਣ --- ਰੱਖਦਾ
ਬਣਾਕੇ-- ਥੜੀ -- ਢੂਗੀ ਬਣੀ
ਰਹਿੰਦਾ ਏ --- ਮੜੱਕ ਨਾਲ
ਤੇ ਟੋਹਰ ਉਹਦੀ -- ਪੂਰੀ ਬਣੀ
ਉਚਿਆਦੇ --- ਨਾਲ ਉਹਨੇ
ਹੁਣ ਲਾਅ ਲਈਆਂ ਜਾਰੀਆਂ
ਕਰਦਾ ਏ -- ਨਾਲ ਸਾਡੇ
ਉਹ -- ਗੱਲਾਂ ਹੁੱਣ ਖਾਰੀਆਂ
ਸਾਬ -- ਨੀਵੇਅਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਦੋਂ
ਹੁੰਦੀਆਂ--- ਵਡਾਵਾਂ ਨੇ
ਪੈਰ ਪੈਰ --- ਤੁਗੀ ਚੱਲ
ਜੋ-- ਅਨਿਮਿਥੀਆਂ-- ਤੂੰ ਗਾਵਾਂ ਨੇ
ਗੁਰ ਵਾਲੇ -- ਸ਼ੀਸੇ ਤੇ
ਨਿੱਤ ਪੈਂਦੀਆ --- ਝੀਗੀਟਾਂ ਨੇ
ਈੰਦ ਵਾਲੇ -- ਚੰਨ ਦੀਆਂ
ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਹੀ -- ਤਾਗੀਵਾਂ ਨੇ
ਹੁਣ-- ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਹੀ-- ਤਾਗੀਵਾਂ ਨੇ
ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਾਬਾ ਮੱਚੜੀ ਕਲਾਂ
99142-26365

.ਰਾਜਲ

ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਹਾਣੀ ਕੁੜ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ।
ਗਜ਼ਲਾਂ ਦਾ ਹੈ ਪੱਜ ਕਿ ਕਾਪੀ ਯਾਦਾਂ ਦੀ।
ਸ਼ੁਕਰ ਕਰੋ ਕਿ ਦੇ ਡੰਗ ਰੋਟੀ ਮਿਲੇ ਸਦਾ ,
ਐਵੇਂ ਦੁਨੀਆਂ ਕਰਦੀ ਗੱਲ ਸੁਆਦਾਂ ਦੀ।
ਇਸ ਬੰਜਰ ਧਰਤੀ ਤੇ ਕੁਝ ਨਾ ਉਗੇਗਾ ,
ਬੇਸ਼ਕ ਪਾਓ ਟਰਾਲੀ ਭਰ ਕੇ ਖਾਦਾਂ ਦੀ।
ਤੁਹ ਨਿਸ਼ਾਈ ਨਾਲੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੱਸੀਗੇ ਏ ,
ਗੁੰਜੇ ਮੰਦਰ ਪੁਨੀ ਇਲਾਹੀ ਨਾਦਾਂ ਦੀ।
ਚੀਜ਼ ਖੀਚੀਦੀ , ਪਰਖੀ , ਨਵੀਂ-ਨੋਕਰ ਕੋਈ ,
ਬੰਦਾ ਮਿੱਟੀ , ਕਰਦੇ ਗੱਲ ਮਿਆਦਾਂ ਦੀ।
ਰਾਜੜੇ ਮੱਥੇ , ਹਾਸਲ ਨਾ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਇਆ ,
ਕਦ ਹੋਵੇਗੀ ਪੂਰੀ ਮੰਗ ਮੁਹਾਦਾਂ ਦੀ।
ਨਵ ਸੰਗੀਤ ਨੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਨਿੰਦਾ-ਚੁਗਲੀ ,
ਏਹੋ ਹੀ ਤਾਂ ਜੜ੍ਹ ਹੈ ਕੁੱਲ ਫਸਾਦਾਂ ਦੀ।
ਅਕਾਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ , ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ-
151302 (ਬਠਿੰਡਾ) 9417692015.

.ਰਾਜਲ

ਜਦ ਕਦੇ ਵੀ ਧਰਤ ਤੇ ਭੂਚਾਲ ਆਏ ,
ਇਹ ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ ਹੀ ਬਣ ਕੇ ਕਾਲ ਆਏ।
ਲੋਕ ਬੁੱਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭੁਲਾ ਦਿੰਦੇ ਬੁਦਾ ਨੂੰ ,
ਪਰ ਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਉਸ ਦਾ ਖਿਆਲ ਆਏ।
ਹੁਣ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ,
ਜੋ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਲ ਆਏ।
ਦਾਦ ਦਿਉ ਯਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੌਸਲੇ ਦੀ ,
ਮੱਤ ਨੂੰ ਜੋ ਲਾਰਿਆਂ ਨਾ@ ਟਾਲ ਆਏ।
ਸਾਬ ਮੈਂ ਛੱਡਾਂ ਕਿਵੇਂ ਯਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ,
ਜੋ ਸਹਾਰਾ ਬਣ ਕੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਆਏ।
ਕਰ ਗਏ ਸਾਡੇ ਲਈ ਉਹ ਤੁਰਨਾ ਸੰਖਾ ,
ਸਾਡੇ ਗਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਦੀਵੇ ਬਾਲ ਆਏ।
ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਫੋਨ 9915803554

.ਰਾਜਲ

ਇਕ ਪਾਸੇ ਖੂਨੀ ਕਾਵਾਂ ਦੀ ਢਾਣੀ ਹੈ , ਰੱਬ ਬੈਰ ਕਰੋ।
ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕੱਲੀ ਕੂੰਜ ਨਿਮਾਣੀ ਹੈ , ਰੱਬ ਬੈਰ ਕਰੋ।
ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹੈਨ ਬੜਾ ਭੇਲੇ ਭਾਲੇ ਲੱਕ ਲੜਾ ਕੇ ,
ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ @ ਚੁਸ ਦੀ ਆਣੀ , ਜਾਣੀ ਹੈ , ਰੱਬ ਬੈਰ ਕਰੋ।
ਹੁਣ ਤੰਤ ਕਰਮਾਂ ਮਾਰੇ ਰੋਗੀ ਦੀ ਇਹ ਹਾਲਤ ਹੈ ਯਾਰੇ ,
ਨਾ ਉਹ ਕੁਝ ਖਾਂਦਾ , ਨਾ ਪੀਦਾ ਪਾਣੀ ਹੈ , ਰੱਬ ਬੈਰ ਕਰੋ।
ਇਕ ਇਕ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸਤ ਛੱਡ ਗਏ ਮੇਰਾ ਦਾਮਨ ,
ਹੁਣ ਮੈਂ ਕੱਲੇ ਨੇ ਉਮਰ ਬਿਤਾਣੀ ਹੈ , ਰੱਬ ਬੈਰ ਕਰੋ।
ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦਾ ਖਿੜਿਆ ਗੁਲਸ਼ਨ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਤੱਕ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ,
ਅੱਜ ਬੇਦਰਦਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾਣੀ ਹੈ , ਰੱਬ ਬੈਰ ਕਰੋ।
ਗਮ ਦੇ ਬਾਰਾਂ ਤੋਂ @ਮਾਨ @ ਕਦੇ ਘਬਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਯਾਰੇ ,
ਅੱਜ ਉਸ ਦੇ ਨੈਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਹੜੇ ਪਾਣੀ ਹੈ , ਰੱਬ ਬੈਰ ਕਰੋ।
ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਫੋਨ 9915803554

ਆਈ ਬਸੰਤ

ਕੁੱਤ ਬਸੰਤ ਦਾ ਮੌਸਮ ਆਇਆ , ਨ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREET NEWS.COM

Cheif Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 240

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

16 FEB TO 22 FEB, 2024

